

2382

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 11-వ తేది మంగళవారము } సంచిక ౨౮౬
Vol. 17 } MADRAS, TUESDAY, 11th MARCH 1930. } No. 286
శ్రీ శుక్లనామసంవత్సర శాల్వాణమాస శుద్ధ ఏకాదశి

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కాపును. పాఠ్యపునొప్పుల తొలగించును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెగుకుల కడిగించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునతగ్గించును
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
కలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నాడు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకుజేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది
వంచభాష చీటి చూచి కొనిన
యోనము గలగడు.

చక్కని డబ్బితో నజా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బె 1-కి రు 0-4-0 లు.

వ్రతయింట ముఖ్యముగా నుండజగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 లంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
తె

109, ప్రేసిరోడ్డు, పోట్టు, బాంబాయి.

గ వ ర్న మెం టు హా మీ
రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,

బందరు.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

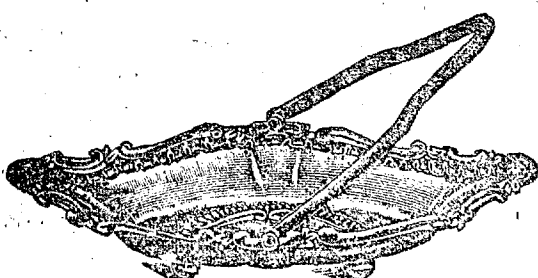
చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

5 సం॥ ఆంటుమిడిచెట్టు, ఇతర కల ఆంటుమిడి
జులూ రు 7½. సీసా, స్వచ్ఛ తిక్కా-వి పూర్తియైనది.
24 దినములు నెట్ రు 2½, 12 దినములు 1½. శ్రావణం
పూలు" మదరాస్ పడిలి రి రు 1. కృత్తిలాంబ రూ. ౧.
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

తండ్రి విలాసము "ఉమ్మిడియాద్"

తెలిపాను నెం. "2802."

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వై రాలు మిలితమైన, వెండిసానులను బంగారు
నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు.
గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక ఆనున
రిందునుడుటలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాక
దారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విపులముగా
తెలియజే.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 మైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగు కిముందులు
జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

ప్లాక్స్ ఆంటిమెన్టల్ మలేరియల్

నెం. ౭ జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు నొప్పులకు సుపయోగించును. పెద్దదయిన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి
నెం. ౮ నివారిణి గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0.

ప్లాక్స్ కక్కునా దగ్గు నివారిణి
40 మాత్రలను పిక్కిరి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,
21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

కృష్ణాపార్థసేన-బెజినాడ

ఇందు దాక్షర్య శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారచే
సమస్తాయుర్వేద వేదములు తయారుచేయబడుచున్నది. అతి
చాక. కోరినచో పి. సి. కు పంపబడును. కేటలాగ్ ఉచితము

జాతక మార్తాండము

కివ భాగము అచ్చు తయారైనది. యిందు ఏలగ్గుచూపి
ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో అనియి
మంతయు మేమలగ్గుచులగాయికు మీనలగ్గుము అభిరుచుకు
యవత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా శ్లోకార్థములతో డబ్బా
వ్రాయబడినవి. వెల రూ. 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి, గోపాలపురం,
105-2 కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

శారదానవలలు

10 పేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును
యీనెల ౧0 వ తేదీలోగా ఆజా స్థాపు పంపువారికి
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోట్, గంజాంజిల్లా

హనుమాన్ కవచమ్

లోక మంతయు నుద్ధరించుచున్నది

లక్ష్మణుని మానవుల కోర్కెలకు వరప్రసాదమై దిగంబరయోగి పుంగవుని మహా మంత్రములచే ఎట్టి అసాధ్యమైన కార్యములైనను కొనసాగునని అనుభవముచే ప్రతి మానవా డెరుంగును గాక మాకు విచ్చుకొనిన అపరిమిత శక్తిని నిదర్శనములని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్విం

చెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాకినీ, ధాకినీ, బాలారిష్టములు మాయమగును. బీదలకుధనలాభము. వర్తకులకు వ్యాపారవృద్ధి. నిరుద్యోగి గురుకు పదుద్యోగము. విలుకాండకు పక్షికరము. బలహీనులకు వీర్యపటుత్వము. విధ్యాభ్యుదయము బుద్ధి, గొడ్రాండ్లకు సంతానము. రాజులకు రాజ్యలాభము. యే కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆక్షణముచే భగవంతుడు మీకు శుభము చేకూర్చును. ఎక్కువ శక్తింబు మాకనుభవము. సంఘాంతవారు దురదృష్టవంతులని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. రామ ౩ వదం, బంగారుది 7½ చిన్నం. రూ 8. మహాపురుషుడు శివములన జీవము పోయనమరుడు, హనుమాన్ ది షండిది రూ 8; రాగిది, రూ 2.8-0. బంగారుది 1/8 తులం రూ 5 మాత్రం. వరా:—సిరస్థానం చేసి ఆర్థర యువ్యవలెను. 1930-వ సం॥ డైరీక్యాండ్లకు 8 అణాలు. పండిట్, ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమము, నాగావళివది ఒడ్డున, చికాకోల్ సీట్. (2)

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

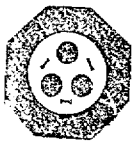
గట్టిచాయ: నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

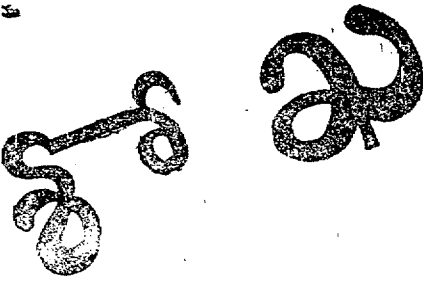
ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వివా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

180

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

చిలకపండు, వరముల లలహిపండు

మొదల వాటి.

Deschiens' Syrup

సిరస్థానం చేయించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, ఇలము, నియంత్రించుచు, 30,000 వైద్యులు నిర్దేశించుచున్నది. రెస్పిరెన్, టాబ్లెట్, టాబ్లెట్, గల నియంత్రించు. ఎక్కువ రక్తము.

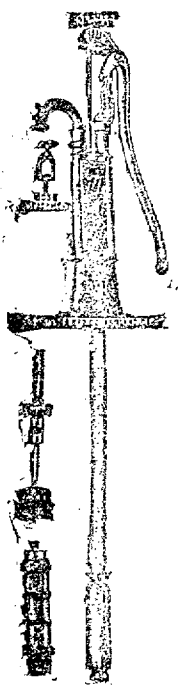
To be had of Chemists C. T. HARI, 145, Broadway, Madras.

మైయర్స్ డి.ఎల్.ఎల్. పంపులు

కాగ్గియరు హండిల్: సులభముగ పనిచేయదగినది

ఇత్తడి లేక ఇత్తడి సీరు పోయ బడిన సిలెండర్లు

లోయర్ సిలెండరునందు గ్లాసు వాల్వ్ సీటు కలదు

ఎట్టి లోతైన బావులనుండిగాని, లేక ఎత్తైన ప్రదేశములకు నీటిని త్వరితముగ తీసుకొని వెళ్లి నింపుకొనుటకు తగియున్నది. వివరములు తెలుసుకొనునపుడు, బావి లోతును తెలిపినయెడల దానికి కావలసిన ఎస్టిమేషను తయారు చేసి పంపగలము.

దీనిమాదిరిలు చూచి మోసపోకుడి.

మైయర్స్ పంపులమాదిరి యుండిన వన్నియు మైయర్స్ పంపులు గాజాలవు.

కొనునపుడు సరియైన మైయర్స్ పంపునే కొరడు.

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:—

లిమాయిబ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు 202, మద్రాసు.

మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆదాయ వ్యయపట్టిక

మోతే నరసింహారావు యం. యల్. సి. గారు
మద్రాసు శాసనసభలో నిచ్చిన ఉపన్యాసము

మద్రాసు శాసనసభలో ఆదాయవ్యయపట్టికను గురించి శ్రీయుత మోతేనరసింహారావు జమీందారుగా కీర్తిందివిధమున నుపన్యసించిరి. వైకి చూచుటకు అభివృద్ధికరముగనున్నట్టి ఆదాయవ్యయపట్టికను తయారుచేసినందులకు ఆర్థికసభ్యుని నేనభినందించుచున్నాను. కాని పన్నులను పెంచుచేయు నూచనము నేను ఖండింపవలసినదనిచిన్నందులకెంతయు విచారించుచున్నాను. ఆదాయ వ్యయపట్టికను బాగుగ పరిశీలించిన తరువాతను ఆర్థికసభ్యుని ఉపన్యాసము వినినపిమ్మటను పన్నులు పెంచుచుపబడు నూచన గోచరించుచున్నది. ఇదివిజయదేవరాయల ఆట్టిచర్యలను గైకొనవలసిన ప్రభుత్వమునకు నే నీసమయముననే ముందుగాగ్రత చెప్పుచున్నాను. బీదలకు రయితులందరును ఇప్పటికే పన్నులభారమును మోయుజాలకున్నారని మీరెల్లరును ఎఱింగిన విషయమే. ఇప్పుడు పన్నుల నధికము చేయుటనవలన వారు ఆ భారమును వహింపజాలక ఇంకను శ్రుంగి పోయెదరు.

ఇక రీసెటిల్మెంటు విషయమున మా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ప్రజలును తూర్పుగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల ప్రజలును తమ కష్టపట్టములను పూర్తిగా నాలోచించి ప్రభుత్వమువారు తమ యిబ్బందులను తొలగించెదరనియే దృఢముగా నమ్ముచున్నాము. వ్యవసాయపు ఖర్చులను భరింపజాలక ఋణములలో మునిగి పోయినటుల యీ సభవారీచే నెన్నుకొనబడిన ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారియెదుట యీజిల్లాల ప్రజలు తమ రికార్డుల మూలమున రుజువు చేసిరి. ధాన్యపు ధరలు తగ్గిపోయినటులను, వ్యవసాయపు ఖర్చులు అధికమైనటులను మనకు తెలిసిన విషయమే. ఇట్టి ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నింకను పన్నులను ప్రభుత్వమువారు అధికము చేయుటకు బూనుకొనుట అక్రమముగను అన్యాయముగను ఉండును. ఆర్థిక సభ్యుడు ఆర్థిక విచారణ సంఘమువారి నివేదికను గురించి చెప్పిన విషయమును నేను తీవ్రముగ విమర్శింపవలసి యున్నది. ఆర్థికసంఘ నివేదికలో గల సిఫార్సులను వెంటనే అమలుపెట్టి రయితులు పన్నుల నిరాకరణము మున్నగు అవాంఛనీయమగు చర్యలకు గడంగకుండ చూడవలసిన ప్రభుత్వమువారిని నేను కోరుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత పరిస్థితులను గ్రహించి తదనుగుణముగ ప్రవర్తించెదరనియును భార్యోలీలను సృజింపకుండ జేయుదురనియును నేను విశ్వసించుచున్నాను.

స్థానికసంస్థలు, పురపాలకవర్గములు ప్రతిదేశమునందును స్వపరిపాలనమునకు పునాదుల వంటి వైనను వానికి వలయు సంతాధనమును ఆదాయ వ్యయపట్టికలో నొసంగనందులకు నేను విచారించుచున్నాను. ఈవిషయమున తగినంతధనము నొసంగునట్లు చేయవలయునని ప్రధానమంత్రిగారిని కోరుచున్నాను. పన్నులను పెంచుచు నూచనను వ్యతిరేకముగ తమతమ వోట్ల నొసంపలయు నని యీసభాసభ్యులందరిని నే నింకొకపారి కోరుచున్నాను.

శ్రీ సనాతన గ్రంథమాల

శ్రీరామతీర్థస్వామి, శ్రీ వివేకానందస్వామి, శ్రీరామ కృష్ణపరమహంస, సోక్రటీసు మున్నగుమహానుభావుల యుపదేశములను తేటతెలుగున తెలుపు గ్రంథరాజములు.

ఒక్కొక్కటి 50 పుటలకు తగ్గని సంచికలు రెండేసి నెలల కొకటిగా ప్రకటింపబడును.

సంవత్సరమునకు 800 పుటలకు పైగా గల ఆరుసంచికలు.

సంవత్సరముచందా, పోస్టేజి సహా రూ. 1-0-0

1 ప్రసూనము. గృహస్థాశ్రమతత్వము. (శ్రీరామ తీర్థస్వామిప్రణీతము)

2 ప్రసూనము. మృత్యుంజయము (సోక్రటీసు ప్రవచనము)

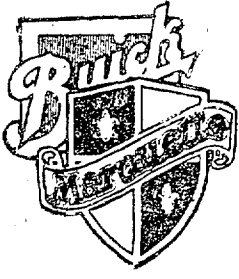
3. ఆత్మదర్శనము వెల 0-8-0. 4. జన్మాంతము 0-8-0.

మొదటిగ్రంథముయొక్క ప్రతులు ఒక నెలలోనే కరెప్ట పోయి, పునర్ముద్రణము గానున్నవి. త్వరపడుడు. మీచందాలను మని-ఆర్డరు చేయుడు.

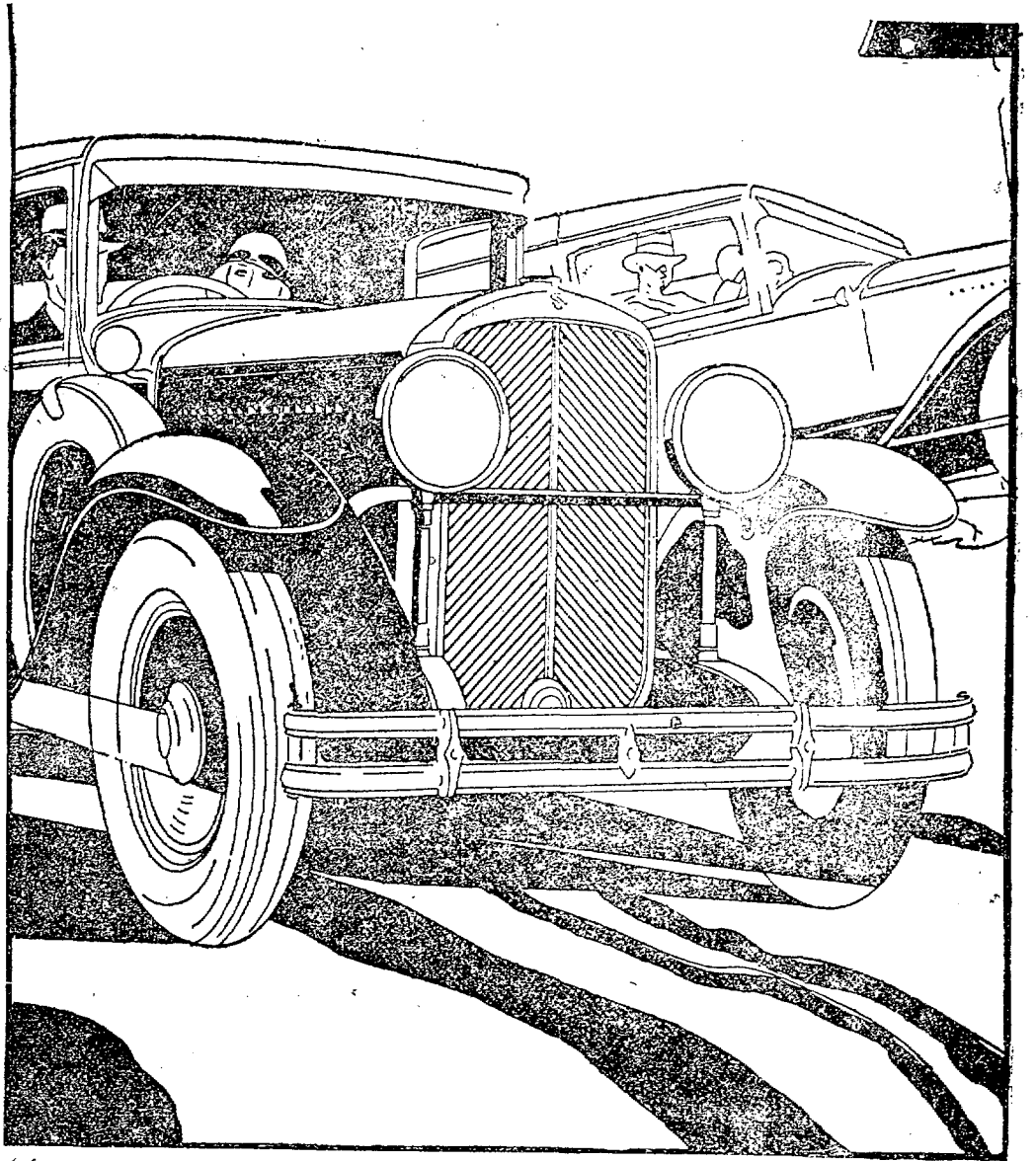
విడిసంచిక ఒక్కొక్కటికి 0-8-6 ఖరీదుగల పోస్టువీట్లను పంపిన, బడయవచ్చును.

(శ్రీ సనాతనగ్రంథమాల మేనేజరు, శ్రీసనాతనాశ్రమము; క్రాపపోస్టు via కొల్లూరు(గుంటూరుజిల్లా.

స్వంతదారులు మార్కెట్, "నిజమైన బ్యూక్" అని నిశ్చయించి యున్నారు.

"నేను ఒక మార్కెట్ కొనియంటిని. ఏలయనగా అది బ్యూక్ వారిచే నిర్మింపబడుటచేతనే ఇదేధరలో యుండు ఇతర మోటారు లన్నిటికంటె ఎక్కువశక్తిని నడకయందు మృదుత్వమును కలిగియున్నది. కడచిన సెప్టెంబరు 20 తేదీనుండి 2,700 మైళ్లకు వైగ నేను నడిపి యుంటిని. కాని యింకను ఇతర పెద్దకారులకు సహితము లేనట్టి హెచ్చుశక్తి గలిగి పనిచేయుచుండుట, నా కాశ్చర్యమును కలిగించెను. ఈదేశమున కవసరమైన వన్నియు కలిగిన మార్కెట్టు నిజమైన 'బ్యూక్' అని చెప్పగలుగుటకంటె, ఎక్కువ చెప్పజాలనంతసంతోషము గలిగియున్నాను.

మాతన మని పూర్తిగా రుజువుచేయబడినది.

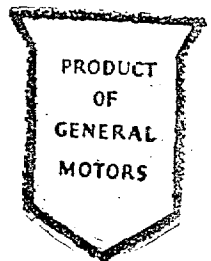
హెచ్. ఎస్. కే. బొంబాయి

బ్యూక్ వారి యాన్నత్యములన్నియు గలిగి యిట్టి తక్కువ

వెలగలది మార్కెట్టులో గొప్పదని వేలకొలదిమోటారుయజమానులచే గొనియాడబడిన వారిలో యొకవ్యాపారస్థునివద్ద నుండి వచ్చిన యాయుత్తర మొక నిదర్శనము. హిందూ దేశము, బర్మా, సిలోనులందు బ్యూక్ తయారుచేసినవారలు మిక్కిలి నేర్పరులను విషయము తెలిసియే యున్నది. దానివలననే మార్కెట్టుయొక్క నమ్మకముకూడ వర్ధించబడుచున్నది. ఒక గొప్ప పనితనము. ఒక ఇంజనీరింగు విషయములోనే గొప్ప నేర్పరులు గాక, 35 సెకండ్లలో 10 మొదలు 60 యమ్. పి. హెచ్. శక్తిగలదిగా చేసియున్నారు. కేవలము సుఖముకొఱకే గాక, సుమారు 2 కోట్లకు వైగా బ్యూక్ కారులను తయారు చేసినవారివద్దనుండి పొందదగిన వైశాల్యము, సౌకర్యము కలిగి యున్నది. దీనితోబాటు మార్కెట్ నందుకూడ ప్రాముఖ్య స్థానమును బడసి, యిదివరలో బ్యూక్ వారిచే నిర్మించబడిన వాటికంటె తక్కువవెల గలిగి యున్నవి.

ఒక పర్యాయము వచ్చి ప్రదర్శనగదులందు చూడుడు. నిడువైన స్త్రీంగులపై నమర్చబడిన వరువులు గలిగి, కొద్ది ఎత్తు గలిగిన సెడెక్ చూడుడు. డ్రైవరు కూర్చుండుటకు తగిన

స్థలము అమర్చబడి, ఫిషర్ వి వి విండ్ షీల్డు, అందమైనక్రోనియమ్ పి ట్టింగు, మరియు డ్యూకోఫినిష్ కలిగి యున్నది వంచుటకు ఏలైన కొద్ది విండ్ షీల్డు గలిగి, చక్కగ అమర్చబడిన హుడ్, జాగ్రత్తగా అమర్చబడిన

కక్ట్రోలు, కాళ్లు పెట్టుకొనుటకు దగినవిశాలస్థలము కలిగిన టూరరును గమనింపుడు. నేడే యేదో యొకమాదిరిదానిపై ప్రయాణము మొగమోటిమి లేక చేయుడు. వివిధస్థతులపై నమ్ము ధరల వివరములు తెప్పించుకొనుడు.

మార్కెట్

బ్యూక్ వారిచే నిర్మింపబడెను.

ఆర్. పటేల్ అందు కో.,

18 జనరల్ పీటర్సరోడ్డు, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఇంగ్లీషు స్కాటిష్ జాయింట్ కో-ఆపరేటివ్ హోల్ సేల్ సొసైటీ, కల్లికోట్.

M. 11

కొణకంచి (నందిగామతాలూకా)

నేడు 7 మార్చి తారీఖున శ్రీయత వేదాంతం శంభు శాస్త్రిగారు పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుపక్షమునుండి మాగ్రామమునకు దయచేసి శ్రీఅంజనేయ ఆలయమునుందర, మాగ్రామ పాదలందరిని సమావేశపరచి ప్రస్తుతరాజకీయపరిస్థితులగురించి వివరముగ బోధించిరి. మరియు రీసెటిల్ మెంటు పన్నులను గురించిగూడ యుపన్యసించిరి. మహాత్మునిశాసనోంఘన కార్యక్రమమునుగురించియు అహింసాతత్వమును గురించియు, శాంతి సమరధర్మములను గురించియు, సవిస్తరముగ తెల్పిరి. మరదిన మన నందిగామకు వెళ్లిరి.

అనుముల రామగోపిందశర్మ, కార్యదర్శి.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, పిర్వవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీలు 1-4-0. పాలగుగంధి లేహ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తు|| డబ్బీలు 1-4-0. వి. పి. శిర్డూలు కేరు. పి. సి. ఏ. అందుకోఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

లాహోరు కుట్ర కేసు

తిరిగి విచారణ ప్రారంభింపబడును
లాహోరు, మార్చి 8:— కొలన్ల లముక్రిందట నిలబి యుంచబడిన లాహోరు కుట్రకేసు విచారణ తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. ముద్దాయిలు నిరాహారత్రస్త మవలంబించి యుండుట వల్ల కొంత నిరసముగా కన్పించుచున్నార.
కొందరు ముద్దాయిలకు సలహాదారుగా నుండిన లాలా దునిచందుగారిని కోర్టులో కూర్చుండనీయలేదు. ఫణింద్రప్రసాద్ (అప్రొవరు) గారి సాక్ష్యము నైకొనబడెను. చెనుకటి అప్రొవరు చెప్పినవశములను యీఅప్రొవరు బలపరచుచుచెప్పెను.

సోహనప్రి శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి స్వాగత పద్యావళి

—విజ్ఞాన—

- రైలదాచివోస నీక - ఇలలేక నెండలో మలమలమాడెడు మాలలకును
మానరత్నకై న మరెపోత లేకయే - మాదేవయని యెడ్చువారలకును
వేదీగంపకివాచి కూడేమొ మెరుగక ఊద, తాళగలేని వేదలకును
సర్వకూన్యమటంచు చాలించికొని నీటిలో భీతితోమున్న లోకులకును
- సీ. స్వయంబుల బావి వరదల - గడిపి, తిండి, కనుపు, ససులకుపెట్టవే? విసుపులేక
దన్యస్థాధికమయ్యెనో - చిన్మయాత్మ, సకలగుణవర్తి శ్రీబులుసు సాంబమూర్తి!
- క. వరదినతగోత్ర శాతమ వరకులచరితార్థతత్వవారిధికర భూ
సురనంశసూత్రపాత్ర! మురహరధరమిత్ర! సాంబమూర్తి! పవిత్రా!
- సీ. స్వాతంత్ర్యతీర్థాన - సంగ్రామ జయలక్ష్మి, చేబట్టి "కాంగ్రెసుచేవగిల్ల"
"నూటనలువది"నాల్గు - బూటకంబని యాధులందరికిని చెప్పి యతిశయిల్ల
"పైమన్న"తోపోగు - సల్పంగ మద్రాసు, లోమాటలాడి, మానోముపండ,
సత్యాగ్రహముఁబూని - సంయమింద్రుడవౌచు, "నీలాసురుని"రూపు నీటంగల్ప!
- గీ. యుక్తివైయుక్తి కల్పించి - యువకులకును సూరిపోసిన మంత్రాంగ - మారలేదు
వైలులోఁబలియొగొన్న - రౌలుచుండ స్వాగతమ్మిదే రారమ్ము - సాంబమూర్తి!
ఓచాణక్య! స్వరాజ్యరక్షణతో - ర్వభారసంహారకా!
వాచాప్రాణ "యశోవిశాల!" ఫలప - ర్వాసక సంశిక్షకా!
"నూచీవాచక"తత్వబోధ రుచి, యీ - సుంద్రాసునందుంచి రు
ర్యాచాలత్వముఁబాప నాంధ్రులకు రా - తాసాంబమూర్తి! శివా!
ఘనతరవాక్పటుత్వ శర - ఘాతలచిచ్చులు రాల్చిరాల్చి, పా
వన మృదుపుచ్చుకోలికల - వాక్యపరంపర లూచియూచి, కా
రిన, శివసీతసారమును - రిక్తముఁజేయక నొత్తియొత్తి కో
రిన, బహు "లెక్కరుల్" యలమ - రీచులు మెచ్చగనీయవే సఖా!

వ్యామామప్రసిద్ధ ప్రాఫెసర్ బులుసు రామజోగరావు.

సాంబమూర్తినిధి

త్యాగమూర్తి సాంబమూర్తిగారికి
రూ 25,000 లు పూజానిధి సమర్పించుటకు

ఈ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయించినది
కాంగ్రెసు సంఘములున్నూ, ఇతర మహాజనులున్నూ తీర్మానము సఫలముచేయుటకు
యథాశక్తిని కానుకల నియ్య వేడుచున్నాము.
ఈసొమ్ము పంపుటకు చిరునామా:—

డాక్టరు బ్రహ్మజోస్యుల శుబ్రహ్మణ్యంగారు, సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము,
నీతానగరం, కొవ్వూరుద్వారా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు,

మద్రాసు.

ప్రాచీ ఆఫీసులు:—మంబకోణం, మధుర, బెజవాడ.
ఫిక్స్డ్ డెపాజిట్లు

రూ 10,000 ల వరకు వడ్డీ నూటికి రూ 4½ చొప్పున యున్నూ, ఒకటి లేక రెండుసంవత్సరములకు నూటికి రూ 5
చొప్పునయున్నూ వడ్డీ యివ్వబడును.

రూ 10,000 లకు మించినమొత్తమునకు నూటికి రూ 5 చొప్పునయున్నూ, 1, 2 సంవత్సరములకు నూటికి రూ 5½
చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

సీజన్ డెపాజిట్లు

సీజన్ డెపాజిట్లు ఎక్కువ మొత్తములకు 3½ మాసములకు ప్రత్యేక వడ్డీలపై పుచ్చుకొనబడును. వివరములు
బ్యాంకువారికి నిర్మానుష్యచేసి కనుగొనవచ్చును.

వాటా 1 కి రూ 100/- ల చొప్పున నిర్ణయించబడిన 20,000 వాటాలను ప్రజలు నిర్దిష్ట సంఖ్యకంటె ఎక్కు-
వగా కొనియిండుటచే, వాటాలేమియుదొరకదు.

సర్వవిధములైన బ్యాంకు వ్యవహారములు అంగీకరించబడును.

ఈ క్షేత్ర ప్రత్యక్షతరములన్నియు కార్యకర్తలగారికేర వ్రాయవలయును.

విద్యాసాగర్ పాండ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

నర్దారు వల్లభాయిపటేలు అరెస్టు

పురజన సభ

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి యజమాన్యమున నేడు జరిగిన మహాసభలో హిందూమహమ్మదీయ, పార్సీ సంఘములక ముడింటికిని కేందిన నారీమణులు సర్దార్ పటేలుగారిని వినుతించిరి. సభకు అధ్యక్షత వహించిన నారీమన్ గారు ముచ్చటించుచు, వల్లభాయిగారిని నిర్బంధించినంతమాత్రమున గుజరాతు రాష్ట్రమును, ఇండియాదేశమును తమకు లొంగిపోవునను దురభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు గొనియున్నారని నుడివిరి అదికేవలమపారబాటు వీలనన, గుజరాతురాష్ట్రప్రజలందరను వల్లభాయిగారి ననుసరించుటకును, వలయునో తమప్రాణములనైన నీస్వాతంత్ర్యసమరమున నర్పించుటకును సంసిద్ధులే.

శ్రీమతులు గంగూ బాయి పటేలు, రత్న బేక్ మేతాగార్లు రాష్ట్రీయ స్త్రీమండలి వారి తరపున మాట్లాడుచు, కారాగృహమున నిర్బంధింపబడిన పటేలే స్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాడుట కప్పుడు యుత్సాహమును గలిగింప గలుగుదురని నుడివిరి. పిమ్మట మాల్యో మొహియుద్దీన్ సాహెబ్ గారు ముచ్చటించుచు, మాటలతో కాలక్షేపము చేయదలచిన వారలు హాజరు బోనననని నుడివిరి. కార్యరంగమున దుముకుటకు సంసిద్ధులగు వారలు నిచటనే నిలువ వచ్చును.

శాసనసభకాదు-యుద్ధసంఘము

'ఇత్తిహాద్' పత్రికా సంపాదకులగు అలీబహదూర్ ఖాన్ గారు కాంగ్రెసు నేడు పార్లమెంటు మాత్రమే కాదనియు, గాంధీ మహాత్ముని సర్వసాధికారిగాగల సమర సంఘమేయనియు నుడివిరి. మహమ్మదీయులు పూర్ణస్వరాజ్యమును వాంఛించు చుండలేదనుట యబద్ధమనియు పన్యాసకులు నుడివిరి. వర్తకు తరపున జి. వి. త్రినేదీగారు గాంధీమహాత్ముని యనుసరింపవలయుననెడి వాదబద్ధవిశ్లేషమును స్పష్టపరచుచు వల్లభాయిగారి నభినందించిరి.

కాన్రప్రతిరోధనకై ఆమెకావెడలి అచట పదియేండ్ల కాలము బాటుయండి యిటీవలనే మాతృభూమికి మరలియున్న ప్రాఫెసరు మజుందార్ గారు పిదపముచ్చటించుచు, వల్లభాయిగారి ఎరెస్టు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముమొక్క యంతమును నూచించుచున్నదని నుడివిరి. తాము గాంధీమహాత్ముని స్వచ్ఛంద నేవనలలో మొదటి జట్టులోనే చేరియుంటిమని వారు నుడివిరి.

పోమనారమునాడు పార్లమెంటు జరిపి,బడులకువెడలకుండా యుండవలయునని మెహరాల్ గారు విచార్యులగు ఎచ్చరించిరి.

(ఫీ. పే.)

షాకతాలీగారు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధి కాదు. కాంగ్రెసుమంకిరమున జరిగినసభలో మహమ్మదీయులు పలువురు దుపన్యసించుచు, షాకతాలీగారికి మహమ్మదీయుల తరపున మాట్లాడుటకు యధికారములేదని ప్రకటించిరి.

రాజధానిలో

వల్లభాయి పటేలుగారి నిర్బంధమునుగూర్చి పత్రికా ప్రతినిధియొకరు శ్రీమతి సరోజినీ దేవితో ముచ్చటించగా నామెయిటుల నుడివెను, ఇండియా దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యపు హక్కును పూర్తిగా సంపాదించుటకుగల శ్రీప్రమేన వాంఛచే నుద్ద్యమించిన యుద్ధమును నిరంకుశచర్యలుగాని, హేళనవాక్యములుగాని నశింపజేయజాలవు.

టి. ఏ. షెర్వానీగారును నుడివిరి:— నిర్బంధవిధానమునకు ప్రప్రథమముననే బలీయైనందులకు పటేలుగారిని యభినందింప వలసియున్నది. కాననోల్లంఘనము ప్రారంభముకాక మునుపే ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానమునకు కడంగియొందుట శుభవిహ్వాము. పదిసంవత్సరములక్రితము జరిగియుండినట్లే ప్రభుత్వమువారి పారబాటు వలననే మనయుద్ధము తప్పక వర్ధిల్లగలదు.

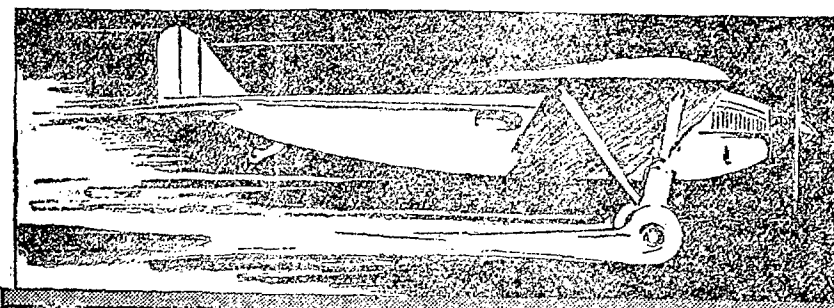
(ఫీ. పే.)

పూనాలో

పూనాపట్టణానులు శివాజీ మందిరమున సమావేశమై, వల్లభాయి పటేలుగారి నభినందించిరి.

శివనారమునాడు జరిగిన పురపాలక సంఘ సమావేశము పటేలుగారియెడల గౌరవమును నూచించుటకును, ప్రభుత్వమువారి చర్యపట్ల నసమ్మతిని నూచించుటకును నిలుపుచేయబడెను.

(ఫీ. పే.)

వేగము స్టీమ్ లైన్ పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ లో త్వరితముగ వ్రాయనగును

క్రమము ముందుటవలన ఆలోచన తగ్గి చేతికి బడలిక గల్గును. ఈ జేగముగ వ్రాయుపద్ధతి నవలనభించును. నేడే మీ దుకాణా దారుని వద్దకు వెళ్లి పార్కర్ కలమును చూడుడు. పోలియోక్స్ చివర భాగము మెత్తగ యుండి కాగితముపై త్వరితముగ వ్రాయటకు వీలుగనున్నది. పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ "ఎక్స్-వై లైట్" లేకనే నీరా జేగముగ ప్రవహించును. శ్రమలేక చాలనేపు వ్రాయనగును. సామాన్య కలములకంటె 24/౧ ఎక్స్-వై పార్కర్ కలముండు పట్టుటయేగాక, తేలికగలదై వివిధమాదిర్లలో నుండగలవు. నమ్మకమైనదానికొరకు "జి. ఇ. ఓ. యస్. పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్" పేరును గమనించుడు.

డ్యూఫోల్డ్ యస్ ఆర్. రు 25/-
" జె ఆర్. రు 18/-
" లేజీ. రు 18/-

పంపకదారు:-

Dodge & Seymour Ltd.,
Bombay, Calcutta,
Madras, Delhi
Lahore, Karchi.

AUTHORIZED PARKER SERVICE STATIONS
M. HUSSON All & Sons, Bunder Street, Madras jalal sons, Rattan Bazar Road, Madras

Parker Duofold

ప్రధానోపాధ్యాయుని యాగహము

సింధురాష్ట్రమున సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యపు
టూరేగింపులో పాల్గొనినందులకై
బడిపంతులు శిక్షింపబడుట

కరాచీ, మార్చి 10:-కడచిన జనవరి నెల 26 వ తారీఖునాడు పూర్ణస్వరాజ్య దినోత్సవమున జరిగిన యూరేగింపులో పాల్గొనినందులకై, కరాచీ మాడల్ హైస్కూలులో ను పాధ్యాయులుగానున్న శ్రీయుత సిపాలిమాహానీ, ఎం. ఏ. గారిని తత్పతకాలా ప్రధానోపాధ్యాయులన చట్టానీగారు వారియు ద్యోగమునుండి తొలగించివైచిరి. సిపాలిమాహానీగారు ప్రధానోపాధ్యాయునిపై నిబిబదావాసు దాఖలుజేసియున్నాడు. అర్జ్ కౌడాన్ అద్యనీయసు వేరొక యుపాధ్యాయునికూడా డిస్మిస్ చేసెదనని ప్రధానోపాధ్యాయులు బెదిరించుచున్నార. విద్యార్థులనుకూడా శిక్షించెదమనినారు భయ పెట్టుచున్నార. విద్యార్థులలో యసంతుష్టి విశేషముగా ప్రబలియున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

ఆనందనికేతనాశ్రమము

రైలు ప్రయాణీకుల యిబ్బందులసూర్చి సభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొవ్వూరు, మార్చి:-ఎస్. శ్రీ హరిరావుగారు బుగ్గలు ఆనందనికేతనము ఆశ్రమమునుండి నెలపుపై బోయిరి. రైలులో తీగలాగిన కేసు సంబర్హమున అలవిపై వచ్చినకేసులన్నింటి బాధ్యతను స్వయముగ వహించెను. డబ్బు సహజ్ఞ స్వయముగ జేసికొనుచున్నార. ఆశ్రమమంతరపున గాదు.

9-వ తేదీన రైలు ప్రయాణీకుల సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ సమావేశము ఆశ్రమమునందు జరిగెను. రైల్వేలో యిబ్బందుల సూర్చి తీర్మానించిరి. ఆశ్రమవాసులును ఇతరులును సమావేశమయి వల్ల భాయిపటేలుగారిని అభినందించుచు తీర్మానించిరి. (తంలి)

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి కార్పొరేషను:-కొన్నింటి సాధారణ సభ మార్చి 18వ తేదీ మంగళవారం సాయంత్రం 5-15 గంటలకు 6వ వసతి భవనమున జరుగును.

మద్రాసు యువజనసమితి, మద్యపాన నిషేధ ప్రచారము:-12వ తేదీ బుధవారం అనంతమువరకు ఉత్పన్న సమయమున మైలాపూరులో వైసమితియొక్క నిషేధ ఉప సంఘసభ్యులు ఉపన్వహించురు.

మద్రాసు యువజనసమితి, సంగీత శాఖ ప్రారంభోత్సవము:- 15వ తేదీ శనివారం ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీమతి వికలాక్షిగారిచే తమ స్వగృహముందు (60 గోపాలపురం, 8 వ విది తేలికద్రోహపు) జరుపబడును.

రాకపోకలు:-విశ్వదాత దేశోద్ధారక కీర్తియుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నేటిఉదయమున మామూరునుండి మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

మద్రాసు డివైజు గారును మద్రాసు లెగిస్లేట్ గారును నేటిఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

ఆర్. యస్. శర్మగారు నేటిఉదయమున ఢిల్లీకి వెళ్లిరి.

డా॥ కే. రాఘవేంద్రరావుగారు నిన్నరాత్రి తాడిపత్రికి వెళ్లిరి.

సముద్రతీరమున బహిరంగసభ:-మద్రాసు యువకసంఘపు రాజకీయ శాఖయొక్క యు. తిరువల్లి క్లబ్బి కాంగ్రెసు సభయొక్క యు. అంగ్రజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము యొక్క యు. యూజూన్యమున రేవుపానుంకాలము 6 గంటలకు మద్రాసు సాయల గొప్పబహిరంగసభ తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున తిలమట్టుకునుండు, మహాత్మాగాంధీగారి సర్వాగ్రహ ఉద్వయ విజయమున కైభగనైత్ర్యమును జరుపబడును. మైలాపూరు జపాతీశ్వరర్ సన్నధి విధినుండి గొప్పభవన ఊరేగింపు బయలుదేరును.

యస్. ఐ. ఏ. ఏ.

ఫుట్ బాల్ పందెములు

యస్. ఐ. ఏ. ఏ. వారి యూజూన్యమున ప్రతివత్సరము జరిగెడు ఫుట్ బాల్ పందెములు, యూజూన్యము కూడ గత 8 వ తేదీన ప్రారంభింపబడెను. ఈ పోటీలయందు గెలిచెడు జట్టుకు జట్టోలి రాజాగారిచే వెండిగిన్నె బహుమతి గా నొసగబడుచున్నది. ఈవత్సరము 19 జట్టులు పందెములందు పోటీచేయుచున్నవి.

పోటీచేసిన జట్టులలో యం. ఇ. యస్. సి. రిక్రీయేషన్ క్లబ్బు జట్టు కంటెండు బ్యాంకులజట్టు మద్రాసు ఓరియంట్ ట్యాంకర జట్టు యస్. ఐ. ఏ. ఏ. జట్టునింబుల్కు ఫుట్ బాల్ క్లబ్బు రాజమండ్రి, పోర్టుప్రాప్తక్లబ్బు జట్టు, మొదలగు జట్టులు ముఖ్యమైనవి. కొన్ని ముఖ్యమైన జట్టులు పందెములందు పోటీ చేసియుండుటచే పందెములు ఆకర్షణవంతముగా నుండును. నేడు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు యం. ఇ. యస్. సి. రిక్రీయేషన్ క్లబ్బు, బి. జట్టుకు కంటెండు బ్యాంకులజట్టుకు పోటీ జరుగను.

మద్యపాన నిషేధప్రచారము.

మద్రాసుజిల్లా ప్రచారక సంఘముయొక్క, మద్రాసు రాష్ట్రీయ సహకార యూనియనుయొక్కయు, యూజూన్యమున నిన్నటివరకున నరసింగపురం (మాంటురోడ్డు) పి. వి. స్కూలులో నొక పెద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. మద్యపాన దురభ్యాసమువలన గలుగు కీడులను సూర్చి ఉపన్యాసము లొసగబడెను. శ్రీయుత జి. శ్రీరాంనాయునాయుడుగారు మేజికులాం తరు ప్రవర్తనముతోనూడ నుపన్వహించిరి. ఈదురభ్యాసమును నిర్మూలించుటకు అడ్డుటయువలంబడును గలసి యొకబలమును సంఘముగా నేర్పడవలయునని రా. సా. సి. జ్ఞానప్రకాశం పిల్లగారు తమయూపన్యాసముందు నుడివీరి. ఉపన్యాసకు లందరును పుష్పమాలాలంకృతులు గావించబడి వెంపనము లర్పింపబడిన విమూట సభ ముగింపబడెను.

ప్రతీకా సంపాదకుని అరెస్టు

కామారాజులో 'కరకు' అనుచేతనామధిపతిక సంపాదకుడగు పరిదేవుమైత్రాగారిని 124 సెక్షన్ ప్రకారము అరెస్టుజేసిరి.

పటేలుగారి శిక్ష—అనెంచి చరచ

“పటేలుగారి శిక్ష ప్రజాశాంతికరమా? లక్షజనులు శిక్షలను నిరీక్షించుచున్నారు”

—పండిత మాలవ్యాగారు

“గాంధీ ఉద్యమముగూర్చి ప్రభుత్వమువారి వ్యవహారధోరణి నిర్వచింపవలయును. అందుకొరకై సభావ్యవహారకార్యక్రమమును తాత్కాలికము నిలిపివేయవలెను” అని మాలవ్యాగారి తీర్మానము

తీర్మాన ముపపాదించబడెను. చర్చ జరిగెను. తుదకు అనకూలురు 30; ప్రతికూలురు 53 తీర్మానము ఓడిపోయెను

రాజకీయ నిర్బంధితులు—ప్రభుత్వవైఖరి

ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులను తగ్గించుటకు కొత్తతీర్మానము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ రిపోర్టు)

ఢిల్లీ, మార్చి 10:—రాజకీయనిర్బంధితుల యెడల ప్రభుత్వ మువారు చూపుచున్న అనాదరభావమును ఖండించుచు మేఫీ దాప్రాదీగారు భారతశాసనసభలో ప్రతిపాదించిన ఆశీశంసన తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. 52 వోట్లు ప్రతిపూలముగాను 89 ఓట్లు అనుకూలముగాను వచ్చెను. రాజకీయ నిర్బంధితులన గా నెవ్వరు అనువిషయమును నిర్ణయించుట ప్రతిదేశమునందును దుర్బుటమైనదనియు, క్రొత్తగా అమలుపరచబడిన చెరసాలానిబంధనలు జాతిపక్షపాతమును నిర్మూలము గావించినవనియు సర్ జేమ్స్ క్రెరాగారు చెప్పిరి. ఫజల్ రహిమతుల్లా, యింకొక ఇండిపెండెంటు సభ్యుడు సభ్యుడు తప్ప తక్కిన ఇండిపెండెంటువారు లందరు తటస్థముగా నుండిరి.

చర్చవివరము

రాజకీయ నిర్బంధితుల యెడ ప్రభుత్వమువారి అనాదర భావమును ఖండించుచు హోం డిపార్టుమెంటు గ్రాంటులో 100 రూపాయల కొత్తను మేఫీ దాప్రాదీగారు ప్రతిపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—భారతదేశముతప్ప మరియే యితరనాగరిక దేశముకూడ విదేశీయ పరిపాలనను నందు లేదు. కావున ఐరోపాఖండములోని దేశ మేదియు రాజకీయ నిర్బంధితులను ఒక తెగను ఒప్పుకొనలేదను వాదము నిలువజేరదు. ముప్పై సంవత్సరముల పూర్వమున్న పరిస్థితులను యిప్పటికి చాల భేదము కలదు. కారీరకముగా మనలో గలిగిన బలహీనతలను యువకులు ఉద్రేకపూరితులై న తెలియగలదు. ఒకరు మరెముకరిని బాధించుటను ప్రతిఘటించుటను రాజకీయ ఖైదీలు చేయుచున్న ప్రయత్నములు శ్లాఘనీయములు. ఇట్టి ఉద్యమమును ప్రారంభింప దౌర్భాగ్యముకలవారి నందరిని మనము గౌరవింపవలెనుగాని, అమర్యాద చేయరాదు.

గులాబ్ సింగుగారు

ప్రతిపాదనమును మనఃపూర్వకముగా సమర్థించుచు దేశ భక్తి పూరితులగు మహాశయులను దొంగలవలె చూచుట సహజము కాదని గులాబ్ సింగుగారు చెప్పిరి. చెరసాల నిబంధనలలో చేయబడిన మార్పులను శాసనసభవారు చర్చించువనియుండ ఆనాకును పార్టీ నాయకులెందుకు వదులుకొనవలెనో తనకు గోచరించుటలేదు. రాజకీయ ఖైదీలందరూ “ఏ” తరగతి ఖైదీలుగా పరిగణింపబడవలెను.

కే. సి. రాయ్ గారు

ఈవిషయమై కే. సి. రాయ్ గారిట్లు చెప్పిరి. చెరసాలానిబంధనలమార్పునుగూర్చి ఇతర నాయకులతో బాటు నాతోడ సుక్రేకార్ గారు చుట్టుటించిరి. జాతిపక్షపాతమేమియు చెరసాలలో నుండదాదని సర్ డార్వే లిండ్సే గారు చెప్పిరి. రాజకీయ ఖైదీలందరూ “ఏ” తరగతిలోనో, “బి” తరగతిలోనో నుంచబడుదురు. ఇప్పుడున్న చెరసాలానిబంధనలకంటె యింక ముందు అమలులో నుంచబడు నిబంధనలు చాల ప్రశస్తమైనవి మాత్రమేగాక, ఆంగ్ల దేశములో “సక్రేజెట్టు” యెడల వర్తింపజేయు నిబంధనలకంటె గూడ నవికా త్తమమైనవి. ఖైదీలను యేతరగతిలో నుంచవలె నను విషయమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు నిర్ణయించవలెనని నా యభిప్రాయము. మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేట్లు నిర్ణయించరాదు.

రంగయ్యగారు

రాజకీయ ఖైదీల విషయమై వర్ణ వివక్షతలను రంగయ్య గారు తీవ్రముగా ఖండించిరి. మాలవ్యాగారును జిన్నా గారును చెరసాలల కేసుదోవారిని ఇతరులకును, సత్పాతవృత్తిచూపుట పనికిరాదు. అందరూ ఒక్క విధముగానే చూడవలెను. భారత దేశము సహాయ నిరాకరణోద్యమముకంటె గొప్ప తిరుగుబాటుచేయు మార్గమునున్నది. ఖైదీలలో నిట్టి భేదములను చేసితిరా మీకే మితలేని నష్టము కలుగను.

నర్ డార్వే లిండ్సే గారు

ఇకముందు అమలు పరచబడు చెరసాలానిబంధనలు జాతి పక్షపాతమును పోషింపవలెననియు, ఈ విషయమై చర్చించినవారి యందరిలోను ఏకీభావమున్నదనియు లిండ్సే గారు చెప్పిరి. ఈ విషయములో తన విధ్యుక్త మును నిర్వర్తించినందులకు సంతుష్టి చెందెరి.

యమ్. కే. ఆచార్యగారు

కే. సి. రాయ్ గారి ఉపన్యాసము భావదాస్యమును ప్రకటించుచున్నదని చెప్పి కారదాచట్టము నంటిచట్టములను నిరోధించుటకు సాత్వికనిరోధికి హక్కుగలదని ఆచార్యగారు చెప్పిరి. దేశహితమున కార్యచరణ ప్రజలెందుకు శిక్షింపబడవలెనని వారడిగిరి. రాజకీయ ఖైదీల కార్యక్రమము ప్రభుత్వమువారికి యిష్టము లేనిచో వారిని బంధించుదు. కాని వారిశిక్షను సుఖప్రదముగా చేయవలెను. సర్దార్ వల్లభభాయి పటేలుగారిని చెరసాలలో ఇట్లు చూచుచున్నావో చురచుచి “చెరసాలా నూపరింపెండెంటుగాను తెలియజేసిరి అని ఆచార్యగారు చెప్పిరి.

యమ్. యస్. ఆనీగారు

“ఖైదీలను ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసంగుట సాంఘిక దర్పాదై నాధారపడియుండరాదు. ఆ ఖైదీలెవరను చేయుటకు గల కారణములమీద నాధారపడియుండవలెను. రాజకీయ ఖైదీలను ప్రత్యేక సౌకర్యము తీవ్రని చెరసాలా నిబంధనలు మనకెన్నటికి తప్పింకొలుపజాలవు. ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ ఖైదీల నిట్టి విధముగా చూచుట వలన రాండు టేలిల్ సమావేశము జయప్రదము కాజాలదు. రాజకీయ ఖైదీలతో నిర్ణయించుట కష్టముకానేరదు.

నర్ జేమ్స్ క్రెరాగారు

సర్ జేమ్స్ క్రెరాగారు ప్రత్యుత్తరముగా నిట్లు చెప్పిరి:—రాజకీయ ఖైదీలను నెవరో నెవరను యితరవరు నిర్ణయించినవారులేక, ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు సద్భావము కలిగియున్నాడు. కాని ఆంగ్ల దేశము, అమెరికా మున్నగు దేశములవలెనే భారతదేశములోగూడ రాజకీయ ఖైదీలందరిని నిర్ణయించుట చాలకష్టమునున్నది. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లన్నియు ఈనిర్ణయము చేయలేకపోయెను. ఖైదీలెవల అనుభవించుచున్న శిక్షాసౌకర్యములపట్టి చెరసాలలోగూడ నతనికి సౌకర్యముల నిచ్చుట వ్యాజ్యమునాత్రములపై నాధారపడియున్నది. ఇకముందు అమలు పరచబడబోవు నిబంధనలలో జాతివివక్షత లుండవు. చెరసాలా నిబంధనలు సానుభూతితోడను బాగరూగితోడను మార్చబడినవి. ఇప్పుడు నిర్ణయించబడిన నిబంధనలు అభివృద్ధికి మార్గము జూపుచున్నవి.

తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

తీర్మానము వోటును పెట్టబడగా 52 వోట్లు ప్రతిపూలముగాను, 89 వోట్లు అనుకూలముగాను వచ్చుటచే తీర్మానము పీఠిపోయెను. ఇండిపెండెంటు పార్టీ వారికి వోటింగు స్వాతంత్ర్యమొసంగబడుటచే ఫజల్ రహిమతుల్లాగారు, యింకొకరును మోడీగారును తటస్థముగా నుండిరి.

ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులు తగ్గించుట

తరువాత హోం డిపార్టుమెంటువారి గ్రాంటును గూర్చి చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులను తగ్గించుటకు గల యవసరమును నిరూపించుటగాను సర్ హ్యూబ్ బాక్ గారు ఆర్థికశాఖవారి గ్రాంటులో 100 కొత్తను ప్రతిపాదించిరి. వారిట్లు చెప్పిరి:—

వైనికవ్యయమును తగ్గించుటకు ఉపాయములను ఆలోచించుటకు ఒక చిన్న కమిటీ రోర్పరచబడవలెను. ఈ సంఘము వారు ఇంచితేపు కమిటీవారు నివేదిక నంపిన సమయము నుండి యిప్పటి వరకు జరిగిన సంగతి సందర్భములను విచారింపి 5 సంవత్సరములలో వైనిక వ్యయమును తగ్గించవలసిన విధానమును నూచించవలెను. జాకీగారి ప్రయత్నమునకు యిద్దరు అనధికార సభ్యులు. సాయముచేయవలెను కంపెనీల పద్ధతి వనుననిచి ప్రభుత్వమువారును తమ ఖర్చులను తగ్గించవలెను. ఒక్కొక్క ఉద్యోగియొక్క ఒక్కొక్క మోటారు యిచ్చుటకంటె ప్రభుత్వపు మోటారుకారులే వారికెందుకీవరాదు. మెయ్యువెట్టిలకు ధనమిచ్చుట కూడ ఖండింపదగినది. ప్రభుత్వమువారు సరసమైన వడ్డీ ప్రజలకు అప్పిస్తవలెను. ప్రభుత్వ శాఖకు డబ్బు కావలసినచో ఉప్పు మీద యింక నూడుఅటాలు పన్ను విధింపవచ్చును. ఈ విధానము ప్రజలకు లాభకరముగా నుండును.

ఇంతటితో సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

ఫలహారానంతరము

హరిసింగుగారు

కమిటీలతో లాభము లేదనియు సామ్రాజ్య రక్షణ భారమును భారతదేశము వహింపజాలదని చెప్పనట్లు వచ్చే సామ్రాజ్య సభకు చెడలంసభ్యులను కొరవలెననియు హరిసింగుగారు చెప్పిరి.

నర్ కాన్జీజహంగీరు గారు

ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులను తీవ్రముగా ఖండించుచు ఖర్చులను తగ్గించినగాని ఆర్థిక చట్టమును సభ్యుల లామోదింప రాదని సర్ కాన్జీజహంగీరుగారు చెప్పిరి.

నియోగీగారు

కాన్జీ జహంగీరుగారి యభిప్రాయమునెడల సానుభూతి జూపును ఆర్థికపత్రములో చాలవరకు శాసనసభ్యులు వోటుచేయరాదనియు, సేవావ్యయమును గూర్చి నోరు మెదలింపన సలే వీలులేదనియు నియోగీగారు చెప్పిరి. కావున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల సామ్యము భారత ప్రభుత్వము నెడల వర్తింపదు. పెద్ద ఉద్యోగియొక జీతములను తగ్గించవలెనని వారు కోరిరి. పెన్నను నిబంధనలను కూడ మార్చవలెనని వారనిరి.

నర్ డార్వే లిండ్సే గారు

ఇంకొక సంఘమువారు ఈవిషయమును చర్చించి నివేదించవలెనని డార్వే లిండ్సే గారు చెప్పిరి. భారతనేనకై ఆంగ్ల దేశము కొంతఖర్చును భరించవలసినచో ఆంగ్ల నావికాదళమునకు మనముకూడ యివ్వవలసియుండునని వారనిరి. ఉద్యోగియొక జీతములను వృద్ధి చేయుటకు లిండ్సే గారు అభ్యంతరము చెప్పలేదు. కాని వారు పనికూడ మోపువలెనని యనిరి.

పండిత హృదయనాథ కుంజ్రాగారు

ప్రభుత్వనిధానము మారినగాని ఖర్చు తగ్గించుటకు వీలులేదని కుంజ్రాగారునిరి. ఇప్పుడు ఖర్చు తగ్గించవలసినచో బంట్ల తులను కావలివారిని తగ్గించవలసివచ్చును. ఆర్థికపత్రమును అమోదించునప్పుడు అన్ని విషయములలోను ఖర్చు తగ్గించవలెనను కాన్జీగారి నూచనతో వా కేభించిరి. కొద్దిజీతములగుల వారికి మాత్రము నష్టముగూకుండ చూడవలెనని వారనిరి.

కర్నూల్ గిడ్డిగారు

వి. టుమ్, యస్. ఆర్. ఏ. యమ్. సి. ఉద్యోగములను భారతీయులవరముచేసి ఖర్చు తగ్గించవలెననియు, భారతీయులను నశ్యులను నియమించవలెననియు గిడ్డిగారు కోరిరి. అందరూ 8 గంటలు పనిచేసినచో నూటికి 30 పంతులు ఉద్యోగియొక అవసరములేకుండ పోదురు. చైల్డ్రెన్లవారికి అన్నము కడుపురిండలేదనియు, కట్టుకొనుటకు గడ్డలులేననియు వారు చెప్పిరి.

లీసంఘమువారి సిఫారసు వలన భారతదేశము డబ్బుచాలనష్టమునున్నదని వారనిరి. ఒకస్వతంత్రసంఘము విచారింపి ఖర్చులను తగ్గించవలెను.

నర్మపురమో తమదాసుగారు

ప్రభుత్వమువారి పద్ధతిలో మార్పును గాని నిర్బంధమును బట్టి సాధ్యపడదని చెప్పుచు, ఈవిషయములను మునుపేను మువ్వల విచారించుకొనియు, ఈమధ్య చేయవలసినదానిని ఆర్థిక సభ్యునికి వదలవలసినదనియు పునః తమదాసుగారు చెప్పిరి.

నర్మజార్జి పద్ధతు

ప్రభుత్వమువారి వ్యయములను నొక ప్రత్యేకోద్దేశిగియును చే విచారించబడునని ముందుగాను చెప్పిరి. మిలిటరీ ఖర్చులనుగూడ తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. నైపుణ్యమువారు నివేదికను పునఃముద్రణ దానివిషయమై యేమియుచెప్ప వలెదు. కాన్స్టేబుల్ వాదమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు బొంబాయి రాష్ట్ర మంతో భారత ప్రభుత్వమునకు సామగ్రిము కల్పించ వలెదని వా రనిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణలను చేయునపుడును ఖర్చును తగ్గించుటను గూర్చి విచారించుట సమంజసము కాదు. పార్టీ నాయకులు కొరకుచే బ్రాడ్ కాస్టింగ్ సర్వీసును తగుపరము చేసికొంటిమని వారు చెప్పిరి.

పండితమాలవ్యా:—క్రొత్తపన్నులు విధించుకొని మేమెరుగము.

వస్త్రధార:—ప్రతికలలో ప్రకటింపబడిన వార్తలనుబట్టి మీరు యూహించవలసినది.

మాలవ్యా:—ఇకముందు బాగ్రతగా నుండెదను. కాని యిదివరలో బ్రాడ్ కాస్టింగ్ సర్వీస్ విషయమై నేనిచ్చిన అంగీకారమును ఉపసంహరించు కొందును.

వస్త్రధార గురవనయిచుచు ఖర్చులలో గొప్పకోతలను కొరకు కిది సమయముకాదని చెప్పిరి.

ఇప్పటికి నాలుగు గంటలయ్యెను. మాలవ్యాగారి ఆక్షరకౌశలము ప్రతిపాదన చచ్చించుటకు సమయమునుబట్టి సర్ మాన్యకోకగారి ప్రతిపాదన వోటులేకయే నిరాకరింపబడెను సభలో గురుగునలు

ధీర్జీ, మార్చి 10:— బడ్జెటు గ్రాంటులనుగూర్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తిరిగి చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. బాతీయవాదులు తమ నిర్ణయమును మార్చుకొని నేటిదినము సభాకార్యక్రమమును నిలిపియుంచి పతేలుగారి శిక్షనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారి వ్యవహారాధోరణి ఎట్టిదో నిర్ణయించవలయు నని కోరుచు నొక తీర్మానమును ఉపపాదించి పంపించిరి. జిన్నాగారు యీ విషయములో ఎవరెవరి ఇష్ట మెట్లున్నదో అట్లు చేయవచ్చునని చెప్పిరి. ఆందువల్ల ఫలాహారానంతరము తిరిగి సభ్యులు సమావేశమై పతేలుగారి శిక్షసంబంధమైన తీర్మానములో అనుమతిగా వోటునిచ్చువారెవరో ప్రతిపక్షముగా వోటునిచ్చువారెవరో లెక్కజూచుకొనవచ్చు నని తీర్మానించుకొనిరి.

తీర్మానమునకు అనుజ్ఞ వేడుట

పతేలుగారి శిక్షనుగూర్చి చర్చించుటకు ప్రభుత్వము వారు గాంధీయద్యమమునెడల అవలంబించెడి కార్యధోరణి నిర్ణయించవలసినదిగా గవర్న మెంటువారిని కోరుటకు తీర్మానము ఉపపాదించుటకు అనుజ్ఞ యొసంగవలసినదిగా కోరుచు మాలవ్యాగారిట్లు చెప్పిరి. ఉప్పుపంటనుగూర్చిన కాసనబంధనలను ఉల్లంఘించుటకై గాంధీయహోత్యుడు ప్రారంభించిన యుద్ధము మునుపకు గాంధీయ హోత్యునకు తోడునీడగా వల్లభాయి పతేలుగారు పనిచేయుచుండిరి. పతేలుగారి యెడల ప్రజలకు భక్తితాత్పర్యములు మెండు. పతేలుగారు బోర్నాయనకు వెళ్లి అచట నొకబహిరంగసభలో నుపన్యసించబోయిరి. సభలో రెండు మాటలు పత్రికలో లేదో వారిని మాట్లాడవలదని ఒక నెలవరకును నిర్బంధించుచు ఉత్తరపు జారీ చేయబడెను. బొంబాయి జిల్లా పోలీసు ఆఫ్ఫీసర్ కారము యీ ఉత్తరపు జారీచేయబడెను. కాబట్టి పతేలుగారిని ఉపన్యసించకుండా ఆటంకపరచుటలో ప్రభుత్వమువారు సన్యముగా వ్యవహరించిరా? కాసనమును అతిక్రమించినవారిని శిక్షించుటలో ఆక్షేపణ ఏమియు నుండదు.

కైరాదుగారు:—ఈ కేసుయొక్క నుణదోషములను చర్చింపరాదు.

సభాధ్యక్షుడు పతేలుగారి సోదరుడు:—కేసుయొక్క నుణదోషములను ఇప్పుడు చర్చింపరాదు.

మాలవ్యాగారు:—గాంధీ మహాత్ముడు యీ నెల 12 తేదీని కాసనాతిక్రమణోత్సవమును ప్రారంభించ నున్నాడు. ఆయనవెన్యంటు అనేకులు పోనున్నారు. కాబట్టి యీవిషయ మెంతటి ప్రాధాన్యము కలదై యున్నదో విశేషము కాగలదు. కనుక ఇందులో తొన్ని రాజకీయ నూత్రములు ఇమిడియున్నది. కాబట్టి యీ మహోత్సవమునువిషయములో మీరు అవలంబించ దలచిన కార్యవిధాన మెట్టిదో మాకు తెలిసికొనుటకు మీరు అనకాళి మొసంగవలెను. ఈ విషయములో రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు యిచ్చి విచ్చినట్లు వ్యవహరించుట కధి

రేపు మహాత్ముని విజయయాత్ర

మైలాపూరు దేవళమునుండి సాయంకాలము 4-30 గ. బయలుదేరునట్టి ఉత్సవమునందు

మదరాసుపారు లెల్లరు చేరవలెను

తిలకుఘాటునందు 6 గంటలకు

బహిరంగసభకు హాజరు కండు

మదరాసు యువజనసమితి (రాజకీయశాఖ) ఆధ్వర్యాన సమయము

తిరువల్లి క్షే. కౌగ్రెసుసంఘము

కార మొసంగుట వల్ల అనేక అపాయములు కలవు. 1921 సం॥ రములో నాన్ కో-ఆపరేషను జరిగినప్పుడు 25 వేలకుంది చెర సాలల కేగియుండిరి. వీరందరిని రాష్ట్రీయప్రభుత్వములవారే స్వతంత్రించి ఇండియా గవర్న మెంటువారితో సంప్రదింపక ఆరెట్టుచేసి యుండిరి. ఇట్టి వైచరీత్వమున పద్ధతి తిరిగి అమలు జరుపవలదుగాక!

అనుజ్ఞ యొసంగబడెను

ప్రభుత్వసభ్యులకు సర్ జేమ్స్ కైరాదుగారు యీ తీర్మాన ముపపాదించుట కెట్టి ఆక్షేపణయును చెప్పలేదు. సభాధ్యక్షుడు తీర్మానము సన్యముగానే యున్నదనియు ఉపపాదించవచ్చుననియు చెప్పెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు తీర్మానము చర్చింపబడుటకు కాలనిర్ణయము చేయబడెను.

మాలవ్యాగారి యుపన్యాసము

గాంధీగారి యుద్ధయమముపట్ల గవర్న మెంటువారు అవలంబించదలంచిన వ్యవహారాధోరణి ఎట్టిదో గవర్న మెంటువారు ముందుగా నిర్ణయించవలయు నని కోరుచు మాలవ్యాగారు తమ తీర్మానమును ఉపపాదించుచు ఈక్రింది రీతిగా నుపన్యసించిరి. ఐరోపాయుద్ధమునకు పూర్వముందును తరువాతను గాంధీ మహాత్ముడు చేసిన కృషిని బాగుగా ఆలోచించవలెను. వైస్రాయిగారు ఇటీవల అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి చేసిన ప్రకటనకు దేశమందలిజనులు మార్పు ము నొందిరి. కాని రస్సెలు ప్రభువు బిట్టి ము ప్రభుత్వము వారి తరపున చెప్పిన మాటలనుబట్టియు వైస్రాయి గారు తర్వాత తిరిగి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చేసిన యుపన్యాసమునుబట్టియు ప్రజల మనస్సులు తిరిగిపోయినవి. ఈ సందర్భములలో గత్యంతరము లేక కాంగ్రెసుసభ్యులకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానమును చేసిరి. కాని, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ఇప్పుడు వెంటనే ప్రసాదించబడినప్పటికిని కాంగ్రెసువాదులు తమ యుద్ధయములను సంకల్పములను రద్దుచేసికొనగలరని గాంధీగారు కడపటి లేఖగా వైస్రాయిగారికి వ్రాసిన యుత్తరమునుగూడ తెలియజేసిరి. వైస్రాయిగారి జవాబు అతిముక్తసరిగా నుండెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడునను ఆశ ఏమాత్రము లేక పోవుటచే దౌర్జన్యరహితముగా, కాసనధికార్ మారంభించుటకు గాంధీగారు నిర్ణయించిరి. ఈ యుద్ధయమువల్ల యీ ప్రభుత్వముయొక్క అభిప్రాయములను సమస్తనాగరిక ప్రపంచమునకును నెల్లడిచేయవలసియు యీ యుద్ధయ మారంభించబడినది.

మరికొంత రాయబారమును, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరిపినప్పటికి ఈ కాసనధికార్ మారంభించుట యుక్తముని నా స్వంత ఆభిప్రాయమై యున్నది. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో గాంధీయహోత్యుడు ఉత్తమాశ్రయములతో వ్యవహరించుటలేదా? దేశస్వాతంత్ర్యమునకై ఆవిష్కృతమైనత్యాగమును చేయదలంచుటలేదా? ఈయుద్ధయమును ఉపక్రమించుటకై ఉప్పుపన్నునే ఆధారముగా తీసికొని గాంధీయహోత్యుడు దాడి నెడలచున్నాడు. సర్దారు నల్లభాయి పతేలుగారు దౌర్జన్యరహితములై యీ యుద్ధయమును సాగించుచున్నారు. జిల్లా పోలీసు ఆఫ్ఫీ 42 నెక్సు ప్రకారము పతేలు గారికి ఉత్తరపు జారీ చేయబడెను. పతేలుగా రిప్పును చెరసాలలో నిర్బంధించబడి యున్నారు.

ఇంతయును ఒక ప్రత్యేక వైచరీత్వముగా భావించరాదు. పతేలుగారి నేరము సామాన్యముగా ప్రజలను ద్రోహకార్యములకు రెచ్చగొట్టుటనంటిది కాదు.

భారతీయుల సమ్మతిలేక బ్రిటిష్ వారు యీ దేశమును పరిపాలించ వలెదని నిర్ధారణ చేయుటకై ప్రజలు తమ దృఢ సంకల్పములు యీ రీతిగా నెల్లడించుచున్నారు. కాబట్టి యిట్టి సందర్భములో నల్లభాయి పతేలుగారి నొక్కరిని ప్రత్యేకించి

అరికట్టుటకై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి సర్వ స్వతంత్రాధికార మొసంగుట న్యాయమా? ఈ మహోద్ధయ విషయమై బ్రిటిషు సార్వభౌమునకుగూడా తెలియజేయవలసి యున్నది. అట్లు చేయనియెడల, భారతదేశము స్వతంత్రించి అంతర్జాతీయ సమితి సభలో సమస్తనాగరిక ప్రపంచము నెదుటను తన విజ్ఞానలను నివేదించుకొనును. (హర్షధ్వనులు.) ఇ దంతయును అవసరము లేదండ ప్రభుత్వమువారు మంచివ్యవహారజ్ఞానముతో రాజకీయపరిజ్ఞానముతో ప్రవర్తించుట యుక్తము.

కైరాదుగారి ప్రత్యుత్తరము

ప్రభుత్వసభ్యులకు సర్ జేమ్స్ కైరాదుగారు మాలవ్యాగారి యుపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరపూర్వకముగా నిట్లు ఉపన్యసించిరి. ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులకు మాలవ్యాగారి సంగిన అన్వయము నే నంగీకరింపబాలను. పతేలుగారి శిక్షవిషయములో ఇమిడియున్న పెద్ద రాజకీయ సూత్రములను గూర్చి చర్చించుట కిదిట నవకాశముగాని వ్యవధిగాని లేదు. ఇప్పుడు ప్రస్తుతము ఆలోచింప వలసిన విషయము పతేలుగారి అరెస్టు, వారికి విధించబడిన శిక్ష.

జిల్లా పోలీసుఆఫ్ఫీ 42, 54, 71 నెక్సులు పరిశీలించి చూడండి. ఈ ఆఫ్ఫీసర్ కారము ప్రజాకల్లాలకారణము లైన యుపన్యాసముల నొసంగరాదని ఎవరి నైనను నిషేధించవచ్చును అట్టి ఉత్తరపును గౌరవించనివారిని వెంటనే శిక్షించవచ్చును.

పతేలుగారి సంగిన యుపన్యాసములందు శిక్షలు నిరాకరణము, కాసనధికార్ ము, ప్రభుత్వోద్దేశ్యులను బహిష్కరించుట ప్రజలకు బోధించబడెను. కాబట్టి ప్రజాకాంతిని కాపాడుటకై యీచర్య జరుపవలసిన అవసరము కలిగినది-అధికారుల ఉత్తరపును పతేలుగారు ఉల్లంఘించిరి. తాను సదరు అపరాధమును చేసినదని ఒప్పుకొనెను - చెరసాలలో విధించబడెను.

నా స్వావధానమునుబట్టి గత నాన్-కో-ఆపరేషను ఉద్ధయదినములలో యీ బోర్నాయు జిల్లాలో హత్యలు చోరీలు కూడ జరిగెను. ఈ యుద్ధయము కాసనాధికారమును ధిక్కరించుటనే పరమధర్మముగా బోధించుటవల్ల దుర్మార్గుల నేకులు యీ అవకాశమును పురస్కరించుకొని ఘోరకార్యములను చేయుచుండురు. సదరు జిల్లాలో వెనుకటియుద్ధయపు అల్లరులను అణచివేసి కాంతిని నెలకొల్పుటకు బొంబాయిగవర్న మెంటువారికి 2 సం॥రములు పట్టెను.

ఉపప్రవక్తము లైన యీ యుపన్యాసములను ఆపి నేయుటకు జిల్లా అధికారులు వెంటనే పూనుకొని యుండని యెడల సదరు అధికారులు తమ ధర్మనిర్వహణమును తప్పినవారగుదురు. కాబట్టి సదరు అధికారి జరిపినచర్యలను నేను యీ సభవారియెదుట కొనియాడుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు అధికారపక్ష సభ్యులు.)

ఈ యుద్ధయమునెడల ప్రభుత్వమువారి కార్యధోరణి నిర్ణయించవలయునని మాలవ్యాగారు కోరిరి. ఈ విషయము వైస్రాయిగారి యుపన్యాసములోనే ప్రస్తావించబడి యుండెను. "గవర్న మెంటువారు సమాధానమార్గములనే అన్వేషించుచు, దేశములో ప్రజాకాంతి, కాసన గౌరవాధికారములను కాపాడుచుండెదరు" అని వైస్రాయిగారు చెప్పియుండిరి. కాబట్టి సదరు ప్రకటనలో నూచించబడిన పరిపాలనా పద్ధతిని అమలుపరుచుట కావలసిన పను లన్నియు జరుపబడును. కాబట్టి, కాసనములను ధిక్కరించుటవల్ల కలిగెడి ప్రయోజనమునున్న. కాబట్టి గవర్న మెంటువారును, గవర్న మెంటు అధికారులును తమ ప్రజాసేవయందుగల బాధ్యతలనుబట్టి యీ ప్రత్యేకిత విషయములో యీ విధముగా చర్య జరిపిరి. లేనియెడల వారి యుద్దోగ ధర్మమునే లోపము కల్గియుండును. కనుక యీ తీర్మానమును నేను ప్రతిఘటించుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు.)

సి. యస్. రంగయ్యగారి యువన్యాసము

వైస్రాయిగారు చేసిన ప్రకటనయందలి వాక్యములను క్రొవారుగారు ఉదాహరించి ప్రభుత్వవిధానము దానినినే తేట పడుచున్నదని చెప్పిరి. కాని, ఆ వాక్యములను నేను ప్రమాణముగా అంగీకరించును. వైస్రాయిగారికి వై అధికారి యగు ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఉత్తర్వునిచ్చిరి. బర్మన్ మొంటగూరి ధోరణి యొక్క చరణలయ ననియు; సమాధానపద్ధతియే యిక్కడను అనుబంధపడు ననియు ఇండియా కార్యదర్శిగారు చెప్పిరి. వైస్రాయిగారి యువన్యాసమున 10-వ తేది కార్యదర్శిగారు పూర్వపక్షముచేసిరి. వల్లభాయి పటేలుగారు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కాని వారి యువన్యాసము వారు బర్మన్ మొంటగూరి చేయవలెనని వారి యుద్దేశము లేదు. దౌర్జన్యరాహిత్యనియమప్రకటనయిన రాజకీయ నాయకుని బైబిల్ నుంచి ఎందుకు? కాబట్టి యిప్పుడు నిర్ణయము కావలసిన పెద్దవిషయ మొకటి కలదు. వైస్రాయిగారి ఇష్టానుసారము ఈ దేశము పరిపాలింపబడవలెనా లేక బ్రిటిష్ పార్లమెంటువారి ఇష్టానుసారము పరిపాలింపబడవలెనా బహిః రాండుటేబిలు సభయందు యీ ప్రశ్న పరిష్కరింపబడును. ఈ రాండుటేబిలు సభకు మాలవ్యాగారు కూడ హాజరుగుట కంగీకరించిరి.

మాలవ్యాగారు—గాంధీగారు పటేలుగారును తెలుసులో నుండగా రాండుటేబిలుసభకు పోవువా డెవ్వరు?

రంగయ్యగారు—అవును. నే నంగీకరించుచున్నాను. రక్తములో ఆణుమాత్రమైనను దేశభిక్షానము గలవా డెవ్వడును యీ స్థితిలో రాండుటేబిలు సభకు పోవాలడు. బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో కార్మిక పక్షము దుర్బలముగా నున్నదను సందర్భమున ఆధారముగా జేసికొని యిప్పుడు నిరంకుశత్వలస ప్రభుత్వమువారు జరుపు తెందులకు?

అమరనాథదత్తుగారి యువన్యాసము

ప్రభుత్వమువారు క్రూరపద్ధతులను అనుసరించుచుండల పెద్ద విప్లవము జరుగనున్నది. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలలో కలగజేసిన యసంతృప్తిని ప్రభుత్వమువారే ఏల అణచివేయవలెను. గవర్నమెంటు సకాలములో సవ్యముగా ప్రవర్తించుట ఎప్పుడును లేదు. కాననోల్లంఘనము రానున్నది గనుక ప్రటేలుగారిని ముందుగా అరెస్టుచేసిరి.

అసీగారి యువన్యాసము

జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు పోలీసు ఆక్టును సక్రమముగా ప్రయోగించలేదు. క్రిమినలు ప్రాసీజరు ఆక్టు 144 సెక్షను ప్రయోగించుటకు తగిన సందర్భములే వారికి కన్పించలేదు. కాబట్టి. దౌర్జన్యరాహిత్యమే దీక్షగావహించినవాడు దౌర్జన్యసహితమును దుండగములను చేయునట కేవలము ధర్మద్రోహమే యున్నది. ఈజిల్లా యావత్తును దుండగములను తయారనని క్రొవారుగారు చెప్పియుండిరి. వారి వాక్యములకు ఆధారము లేమిటి? నాకోకోఆపరేషను ఉద్యమము ముగిసిన యనంతరము సామాన్యముగా జనసంఘములో జరిగినదేరములనుగూడ నాన్ కో - ఆపరేషను ప్రభావమే అని ముడిపెట్టిరి. వల్లభాయిపటేలుగారిని అరెస్టుచేయుటవల్ల అల్ల కల్లోలములు జరుగకుండ నివారించవచ్చుననుటగూడ ఆధారము లేదు. నివారించుటకు బనులు ఉద్యమము విజృంభించును.

కర్నూలు క్రాంత్యుగారు

అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము న్యాయసమ్మతమైన పద్ధతులచే రాబట్టదలంచినయెడల యూరోపియను సంఘము కూడ తోడ్పడును. కాని కాసన వ్యతిరేకపద్ధతులచే రాబట్టదలంచినయెడల యూరోపియను సంఘము తోడ్పడజాలదు. ఇట్టిపద్ధతి ననుసరించుటచే దుండగములు దుర్మార్గులను చేయుటకు మంచి అవకాశము వారికి లభించును.

కే. యు. మునీ గారు

ఇండియా కార్యదర్శి యగు వెజ్టివుడ్డు జెన్నుగారు దౌర్జన్యము ప్రేరేపించువారే అరెస్టుచేయబడుదురని చెప్పియుండిరి. పటేలుగారు ప్రజలను దౌర్జన్యమునకు పురికొల్పిరి క్రొవారుగారు చెప్పిరి. అక్రమమైన ఉత్తరువును పటేలుగారు ప్రతిఘటించి తమ యసమ్మతిని జాపిరి. కాబట్టి అభిప్రాయప్రకటన చేయుటయే ప్రభుత్వమువారు నేరమని తలంచుచుండల యీ సభ్యులందరును బాగ్రత్తగా నుండవలసినదే.

మాల్వి యాకూబుగారు

కాసనము అతిక్రమించినవారు శిక్షింపబడవలెనని మాలవ్యాగారు చెప్పినట్లుగా లక్షమంది యువకులు తెలుసుకు పోవున్నారు. కనుక గవర్నమెంటువారు గట్టికట్టుదిట్టములను చేయవలెను. కాని, గవర్నమెంటువారు నిర్దాక్షిణ్యముగా క్రూరముగా శిక్షలు వేయరాదు. అట్టి పనులుచేసితే ఉద్యమము విజృంభించును. చేతులతో చేతులకులిపి పోరాడుటవల్ల సేనాక గవర్నమెంటు బాకీలను శిస్తులను చెల్లించక నిరాకరించుటవల్ల కూడ

పాదముల పోటు

పొక్కులు, పగుళ్లు జాంబక్ వలన కుదురగలవు

మీరు పాదములపగుళ్లు, వాపులు మొదలైన వాటి వలన చాలా బాధ పొందుచుండిన జాంబక్ తప్పక నివారణ చేయగలదు. జాంబక్ నందు మిలువైన ఓషధులు కలిసి యున్నవి. ఇది వ్యాధియొక్క మూలముతో సహా పోగొట్టును. బాధను పోగొట్టి, రక్తనాళముల వాపులను తీసివేయుటయే గాక, వీటియందుండు విషవదార్థము నంతయు తొలగించును.

జాంబక్ ను మడివలకు, బొటనకేళ్లకు, రుద్దిన నరములోనికి పోయి బాధను తీసివేయును. కాలిపగుళ్లకు ప్రతి నిత్యము జాంబక్ ను రాయుచుండిన క్రమముగ మనీ క్రొత్త చర్మమును పెట్టును. నాయములకు, చర్మవ్యాధులకు మరెవో గపడును.

మృగమరములు కలుపకయే తయారుచేయబడినది. జాంబక్ చిన్నడబ్బాలలో నుంచబడి డబ్బా 1 కి రు 1/- చొప్పున లేక పెట్టె రు 2/4/- మందులమ్ము యందరినద్దనదొరుకును.

ZAMBUK

ఏజంట్లు:—మెసర్యు. దాదా అందుకో, చెనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు

దౌర్జన్యము జరుగుచున్నదను భావించవలెను. బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వము ప్రసాదించ బడినచో యీ సమస్య పరిష్కారముగ నని నేను అంగీకరించను. హిందూ మహమ్మదీయసమస్య పరిష్కారమైన నే గాని స్వాతంత్ర్యము లభింపజాలదు. (అధికార పక్ష సభ్యులలో వార్షధ్యులు)

(జిన్నాగారి యువన్యాసము)

జిన్నాగారు కట్టకడపట ఉపన్యసింపిరి. ఈ యుద్ధమును అణచివేయుటలో ఇండియా గవర్నమెంటువారు బాధ్యతవహించి ఒక పద్ధతిని అనుసరించెదరా? లేక ఆయా జిల్లాల మేజిస్ట్రేటుల ఇష్టానుష్ఠానులకు వదిలివేయుదురా?

క్రొవారుగారు:—ఈ యుద్ధమువిషయములో అనుసరించవలసిన వ్యవహారధోరణి యిండియా గవర్నమెంటువారే నిర్ణయించెదరు. కాని, ఆయా సందర్భావసరములను బట్టి జరూరుగా చర్యలను జరుపవలసినయెడల స్థానికాధికారుల యిష్టానుసారము జరుపబడును.

జిన్నాగారు:—కాని పటేలుగారిని అరెస్టు చేయుటకై సంభవించిన జరూరు అవసరమువీధి కలిగినది? ఇట్టి అరెస్టుల వల్ల ప్రజాభిప్రాయము కైకొనడండ్ల త్రొక్కిపట్టుట యగుచున్నది. మేజిస్ట్రేటుగారు తమ ఉత్తర్యును బారీచేయుటకు పూర్వము బొంబాయి గవర్నరుగారిని కూడ సంప్రదించి యుండలేదు. వల్లభాయి పటేలుగారు నేరముచేసినవారే అయినయెడల వారి నేరమును సరిగావిచారించి శిక్షించినయెడల నాకట్టి అక్షేపణయు లేదు.

సాయంకాలము 6 గంటలైనది

సాయంకాలము 5-40 గంటలకు తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడెను. అనుకూలురు 53 గరు ప్రతికూలురు 30 గరు ఇండిపుండెంటుసభ్యులు తటస్థముగా నుండిరి. సెంట్రలు వహ మ్యుడియులు గవర్నమెంటు పక్షము వోటు నిచ్చిరి. తీర్మానము ఓడిపోయెను సభిరిగి రేపు సమావేశమయ్యెను. (అ. ప్రె.)

4000 రూపాయలు ప్రభుత్వమువారికి ముట్టుట

అనూప్ సింగుగారి

లాహోరు, మార్చి 10:—కాంతికి భంగము కల్గింపకుండుట కని రిసాలూర్ అనూప్ సింగువద్ద నుండి గైకొనబడిన 4000 రూపాయల ధరావతును అడిమనలో మేజిస్ట్రేటు లాయగారు ప్రభుత్వము వారికి జెందవలయునని యజ్ఞాపించిరి. పించునపిఠాయిల జాతానౌకదానిని అనూపు సింగు ఏర్పాటుచేసి, ప్రభుత్వమువారు తమకు నేలనొసంగవలయునని కోరియుండిరనుట పాశకులకు జ్ఞప్తియుండవచ్చును. ఇందులకు ఫలితముగా అనూప్ సింగుగారి ధరావతు మొత్తము నొసంగుట కాజ్ఞాపించబడిరి. దీకి పిమ్మట అనూప్ సింగుగారు జేసిన కనుక నేటియభియోగము గొనిరాబడి యుండెను. (అ. ప్రె.)

నిమ్నజాతుల మహాసభ

వైసుకు కమిషను నివేదిక ప్రచురింపబడినదిప భారత నిమ్నజాతుల మహాసభ డా॥ బి. ఆర్. అంభేగారుగారి అధ్యక్షతన బొంబాయిలో సమావేశమగుటకు నిశ్చయించిరి.

కారాగృహములో

వల్లభాయిపటేలుగారి స్థితి

మహాచేవదేశాయి, ఆచార్యకృపాలినిగార్లు

నిన్న వల్లభాయిగారిలో మాటలాడుట

నిన్న 10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము దేశాయి కృపాలిని గార్లు చెరసాలకు వెళ్లి వల్లభాయిగారిలో మాటలాడి వచ్చిరి. “వల్లభాయిగారికి ప్రత్యేకసౌకర్యములును అసౌకర్యములును గూడలేవు. సామాన్య ఖయిదీలనందరినిచూచునట్లే ఆయననుగూడ చూచుచున్నాను. విడిఖయిదు వేయబడినందున వల్లభాయిగారు నూమూలు దుస్తులనే ధరించియున్నారు. గాని ఆయన పరుండుటకు స్వంత పరువులేదు. ఉద్యోగశులిచ్చిన పచ్చడమును క్రింద పరుచుకొని దానిమీదనే పరుండెదరు. రాత్రి అతని గదికి గూడ తాళమువేసెదరు. కెక్కినరోజులలో సాయంకాలము 5-30 కును ఆదివారమువాడు మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకును తాళమువేసెదరు. ఉదయమున 7 గంటలకు మరల తాళముతీసెదరు. “తనకట్టి ప్రత్యేకసౌకర్యములును అవసరములేదని వల్లభాయిగారు చెప్పిరి.” విడిఖయిదువేయబడినవారందరును వేములో వసారాలో వరుండుట కనుమతి యియ్యవలెను. వారు రాత్రి చదువుకొనుటకొక దీపము నియ్యవలెను. వల్లభాయిగారు రూఢిగా నెరుగుదురు. “నాకు శిక్షవిధించిన మేజిస్ట్రేటుకు న్యాయకాస్త్రము తెలియదు. నన్ను శిక్షించుటకు నేనెట్టి ఉపన్యాసమునిచ్చియుండలేదు. ఈశిక్ష ఎంతతక్రమమైననగునాకట్టి విచారమునులేదు. నేను ఉపన్యాసమును ప్రారంభించక ముందే నన్ను అరెస్టుచేసిరి. బొంబాయి మండలి పోలీసు చట్టము 71 వ సెక్షను క్రింద నాకు శిక్ష విధించితినిని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. ఆ సెక్షను క్రింద పూర్తిశిక్షనే విధించెను” అని వల్లభాయిగారు తెలిపిరి. ఆయన చాల ఉత్సాహముగానే యున్నారు, అని” దేశాయి, కృపాలినిగార్లు తెలిపిరి (ఫీ. ప్రె.)

వల్లభాయిగారికి శిక్షవేయుట

దేశమునందంతటను సభలు మున్నగునవి జరుగుట

అహమదాబాదు ముగ్గిసిపాటిల్లీ.

నిన్న 10 వ తేదీని వల్లభాయిగారి నభినందించుచు నొక తీర్మానము మాత్రమే ఆమోదించి వల్లభాయిగారిని గౌరవించుటకు సంఘసభను విరమించిరి. ఈ సంఘమునకు వల్లభాయిగారు చాలకాలము అధ్యక్షుడుగా నుండెను.

(ఫీ. ప్రె.)

బొంబాయి కాసనసభ

వల్లభాయిగారి శిక్షనుగూర్చిన ప్రశ్నలు

నిన్న 10-వ తేదీని బొంబాయి కాసనసభలో సభ్యులు చాలమంది వల్లభాయిగారి శిక్షనుగూర్చి హోము మెంబరు జి. యి. బి. హాట్సుగారిని చాలప్రశ్న లడిగిరి. ప్రాఫెసరు స్వామినారాయణ, ఖాను సాహెబు అమ్మను మారి గార్లప్రశ్నలకు హాట్సుగారు సరియైనప్రత్యుత్తరములనియ్యలేదు వల్లభాయిగారు రానుగ్రామమున మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞ నతిక్రమించి ఉపన్యసింప సారంభించితిమిటనే అరెస్టుచేసిరిని సభ్యుడు తెలిపెను. (అ. ప్రె.)

అహమదాబాదుమిల్లు యజమానులసభ

సభకు మహాత్ముడుగూడ వెళ్లుట

8వ తేదీ మధ్యాహ్నము లిలకు స్వరాజ్యనిధినిగూర్చి ఆలోచించుచు ఈసభజరిగినది. ఈ సభకు మహాత్ముడును బిర్లాగారునుగూడ వచ్చిరి ఈనిధియొక్క వడ్డీలోనుండి వెనుకటివలె నే కార్మికుల పాతకాలంకొరకు నెలకు 1250 చొప్పున నిప్పు చుండవలెను. లిలకునిధికి నియమావళిని మహాత్మునితో నాలోచించి వ్రాయవలెను. వల్లభాయిగారిని శిక్షించినందులకు సంఘమువారి పక్షమున నేటు మంగళదానుగారు సంతోషమును వెల్లడించిరి. (అ. ప్రీ. ప్రె.)

స్త్రీలు సత్యాగ్రహమున చేరగోరుట

ధిల్లీలో జరిగిన స్త్రీలసభ

ధిల్లీలో విదేశ వస్త్రప్రహిమగ్రహమునుగూర్చి ప్రచారము చేయుట కొక స్త్రీలసహిరంగసభ జరిగినది. “మహాత్ముడు త్వరలో ప్రారంభింపనున్న స్వరాజ్యసత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకు స్త్రీలగుడ వనకాక మొసగవలె”నని ఆసభలో చాలమంది స్త్రీలు ప్రసంగించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

లాంకాపైరు నూలుపరిశ్రమ

పునర్నిర్మాణ సూచనలు

లండనుపైర్లు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది—బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడురీటర్సులలో గల వివరములు మననూలుపరిశ్రమ యొక్క మాంద్యస్థితిని ప్రత్యక్షముగావించుచున్నవి. గతనెల లో యెగుమతి కాబడిన సరుకు అంతకు పూర్వపు జనవరి నెలలో యెగుమతి కాబడిన సరుకు కంటే 20 లక్షల పౌనులు తగ్గినది. కాని లాంకపైరు వర్తకము నెల నెలకును యేడాది కేడాదికిని అంతకంత కెక్కువ మాంద్యస్థితికి వచ్చుచున్నది. ఈ దశ యీక్షితయే అభివృద్ధి మార్గము జూడవచ్చును. ఎట్లయినను మన నూలుపరిశ్రమను యధాస్థితికి దెచ్చుటకు మిదనుండి క్రిందివరకును పూర్తియగు పునర్నిర్మాణము ముఖ్యవసరమయి యున్నదను అభిప్రాయ మిప్పు డంతకంతకు ముందుకు వచ్చుచున్నది. నూలు పరిశ్రమయొక్క అన్ని శాఖల ప్రతినిధులతోను పనివారల ప్రతినిధులతోను గూడ గూడి యుండిన ప్రతి వర్తక సంఘముల జాయింట్లు కమిటీ వారు మాన్ ఛెస్టర్ లో నిటీవల సుపన్యసింపిన తామసుగారి సూచనను బట్టుకొని తామిదివరలో నెన్నడును డలహెస్టియండనంత సాహసకరమగు పునర్నిర్మాణవిధానమును సూచించియున్నారు. నూలుపరిశ్రామికుల నందరిని మాత్రమేగాక నూలువర్తకులందరి నిగూడ నొక్కటిగా గలుపుటయే కమిటీవారి మఖ్యద్దేశము. ఈయందేశముతో కమిటీవారు పరిశ్రామికులకు అవసరమగు భౌగోళ్యాంతరము యిచ్చుటకును వారికి వర్తకులతో సంబంధముగలుపుటకును సిద్ధపడియున్నామని యొక ప్రకటన గావించియున్నారు. ఇంతటి ప్రాతినిధ్యముగల కమిటీచే గావించబడిన యీ ప్రకటన చాలముఖ్యమైనది. నూలుపరిశ్రమకు సంబంధించిన శాఖల నన్నిటి నొక్కటిగా గలుపు ఆలోచన లాంకపైరుకును సూతనమగుటబట్టి గాక సరుకు తయారగుటలోను పంపకముగుటలోను క్రమప్రకారముగా జరుగవలసిన యవసరము గుర్తించబడుట కిదియే ప్రథమమగుట ఆట్టి యీ ప్రకటన అత్యంతముఖ్యమయి యున్నది.

మనకు దూరముగానున్న ప్రాచ్యదేశములలో మన వర్తకములో నెక్కువ భాగము జపానీయుల వశమగుటయే లంకాపైరు వర్తకము యొక్క మాంద్యమునకు ముఖ్యకారణమై యున్నది. జపానీయుల వశమగుటకు కారణము వారికిగల అనుకూల దేశపరిస్థితులను చొక్కవలయును అగుటకంటే వారు తమ సరుకును తయారుచేయుటలోను, పంపకము గావించుటలోను చేసియున్న మంచియేర్పాటులే యెక్కువ కారణములయి యున్నవి. బార్మిర్లు ఎల్లింగరు గారు రాయలు ప్రాటిస్టికలు సొనాటికి యిటీవల సమర్పించిన పత్రికములో బ్రిటిషు పరిశ్రమల యొక్కయు, జపానుపరిశ్రమలయొక్కయు విధానమునందు గల భేదమును స్పష్టముగా విశ్లేషించి యున్నారు. జపానులో పరిశ్రమలన్నియును కొద్ది సంఖ్యగల పెద్దకంపెనీల చేతులలో వశమయియున్నవి. మూడు పెద్దవర్తక గృహములు, నూలు పరిశ్రమతో అంతకంత కెక్కువ సంబంధము గలుపుకొనుటయే గాక, సరుకు పరిశ్రమకు కావలసిన యావత్తు ప్రత్తిలో ముప్పాతిక భాగముకంటే నెక్కువగా దిగుమతిచేసి దానితో తయారగు సరుకులో ముప్పాతిక భాగముకంటే నెక్కువగా యెగుమతి చేయుచుండును. ఈమూడు కంపెనీలును తమ సరుకును కొనుదొవ్వలను వావా ఈస్టు ఇండిసులలోను, భారతదేశమున తటను, చీనాలో ప్రత్తి పండు ప్రదేశములలోను, సంయుక్త రాష్ట్రములలో ప్రత్తి పండు ప్రదేశములలోను అమ్మకపుయేజనీలను ప్రపంచములోనున్న ముఖ్యవర్తకస్థలము లన్నిటియందును స్థాపించియున్నవి. నూలు పరిశ్రమగూడ చాలవరకు పెద్దకంపెనీలకు వశమయియున్నది. ఈవిధముగా అన్ని శాఖలనొక్కటిగా గలుపుయేర్పాటుపలనలాభములు ప్రత్యక్షమగుచునేయున్నవి. మనదేశములో నూలుపరిశ్రమ మూడువేలకంటే నెక్కువశాఖలుగా విభజింపబడిన సుమారు 800 ప్రత్తివర్తకులతోను 1800 నూలుపరిశ్రామికులతో ఏడు మొదలు యెనిమిదివందల వర్తకులతోను గూడియున్నది. ఇంతకుపూర్వము యెగుమతి వర్తకమునంతయు నిండుమిండు ముగ్గురు వేల యెనిమిదివందలవరకు, యీవిధమగు విభాగము చాల లాభకరముగానే యుండినది. కాని, యూరోపుయధిపతులవారే సిద్ధియగుట మారినందున యీవిధానము చాలవర్తకరముగా పరిణమించెను. ఎందుకనగా, జపానులోవలె సమిష్టిగా సరుకు తయారగుటకును అమ్మకముగుటకును, యీవిధానము అచింత్యమైనది.

“బ్రాడ్వీ”

దుర్గాకళామందిరము—బెజవాడ

17—3—30 సోమవారమునుండి ప్రదర్శింపబడును

ఈ ఫిల్మును

న్యూయార్కుపౌరులు తడేకడీక్షగా 2 సంవత్సరములు చూచి ఆనందించిరి.

బెజవాడపౌరులును తడేకడీక్షగా 3 దినములు చూడలేరా?

15 లక్షల డాలర్లు వెచ్చించి 3 నెలలు పరిశ్రమచేసి సిద్ధపరచిన ఫిల్ము

మహాదైత్యర్యములకు అమెరికాదేశమే బిరుదు పొందినది. అచటి దేవేంద్రభాగములకు న్యూయార్కు నగరమే జోడులేని వీడు. అందుగల “బ్రాడ్వీ” యనుపెద్దవీధియే స్త్రీపురుషుల వినోదలీలావిలాసములకు పెట్టినది వేరు. అచట నుండెడి రాత్రికూటములే పచ్చిశృంగారములకు పుట్టినిండ్లు.

ఫిల్ము తయారుచేయుటకై నిర్మింపబడిన కృత్రిమబ్రాడ్వీ (పెద్దవీధి) అనలుకు మించిన నకలుగా నున్నది.

ఈ ఫిల్ములోని రంగస్థలములు కోటిసూర్యప్రభలతో దేదీప్యమానమగు దీపపుకాంతలతో నలంకరింపబడినవి.

రాత్రికూటము లనెడి “రహస్యరాత్రివినోదమందిరముల”లో జరిగెడి స్త్రీ పురుషుల నాట్యములు, నృత్యములు, మేజవాణీలు, పడుచుపిల్లల పచ్చిశృంగారములు, రానక్రీడలు, మురిపెములు, మోహములు, ముద్దులాటలు చూచినయెడల, ఇది కలయో? వైష్ణవమాయయో? యనిపించును.

ఆ సాగసుకత్తెల విలాసములను జూచినచో ఇంద్రలోక మిదియే యనిపించును. మరొకప్పుడు నరకద్వార మదిగో యనిపించును.

దీనిని మించిన ఇంద్రియసౌఖ్యము ఊహింపలేము. దీనికి మించిన కామోద్రేకము చూడజాలము—సుఖము దుఃఖము—ఆనందము అనవ్యము—మోహము మోసము—విరహము—ఉద్రేకము—ఉన్మాదము—అన్ని రసములును జగన్నాటకములో ఎట్లు ఉప్పొంగుచున్నవో, ఈ కథలోగూడ నట్లే వెల్లువలై కన్పించును.

మేయోకన్య “భారతమాత” యనుగ్రంథం వ్రాసి భారతదేశమును దూపించెను. మేయోకన్యన్వంతదేశ మెంత మేలైనదో యీ ఫిల్మువల్లనే తెలియగలదు.

తెనాలి

(స్వకీయ విలేఖరి)

భిక్షకు

అఖిలభారత చరణసంఘమువారు తెనాలిలో నొక భిక్షకు డిపో నేర్పాటుచేసినారు. ఆ డిపోలో భిక్షకు వివిధవిధ క్రయమగుచున్నది. గత 5 మాసముల అమ్మకము యీ క్రింద తెలుపడమైనది.

Table with 4 columns: Year, Item, Quantity, Price. Rows include 1929 అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు, 1930 జనవరి, ఫిబ్రవరి.

పదిహేడువేల రెండువందలనలుబది అయిదు రూపాయలు పది పైసాలు విలువగల భిక్షకు విక్రయింపబడినది. సప్లయికోలది విక్రయము హెచ్చుకాగఁదు, డిపో మేనేజరు శ్రీయుత పాలకుడు రామకృష్ణయ్యగారు అమితోత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

శ్రీయుత శంకర్ లాల్ బ్యాంకరుగారు మా గ్రామము దయచేసి భిక్షకు డిపోలను తనిఖీచేసినారు.

సత్యాగ్రహము

మహాత్మాగాంధీగారిచే నారంభింపబోవు సత్యాగ్రహ సమరమును చేరదలచిన వారి పట్టిక తయారు చేయబడుచున్నది. ఇప్పటికి 10 మంది చేసినట్లు తెలియుచున్నది.

పంజాబు నూతన కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు

కెప్టను ఖాల్ బి సిక్కిందరు హయకుఖానుగారిని పంజాబు ప్రభుత్వమునందు కార్యనిర్వాహకసభ్యునిగ గౌరవించి ఖాల్ బి వియాను సర్ ఫజిలు హుసేన్ సగారి స్థానే సార్యభోమకు నియమించెను.

కోమిల్లాలో గాలిదుమారము

కలకత్తా, మార్చి 10:—నిన్న నుకోమిల్లాయందు పెద్దగాలిదుమారమువచ్చి చాలనష్టము కలిగెను. ప్రాణహానిలేదు. ఇరు పురుషిద్యోగులకు గాయములు కలిగెను.

అమానుల్లాగారి సోదరులకు బర్మా ప్రవాసము

బ్రిటిషువారు నిర్బంధప్రవాసమునకు పంపివేసిరి

పెహావరు, మార్చి 8:—ఇదివరలో ఆఫ్ఘను ఆమీరుగా నుండిన అమానుల్లాగారి సహి సోదరుడగు సద్దారు ఆమీన్ బానుగారిని, అమానుల్లాగారి తరపున పెహావరులో ఆఫ్ఘనువర్తక ప్రతినిధిగా వ్యవహరించియుండిన సద్దారు అబ్దుల్ హామీఖానుగారిని బ్రిటిషువారు ఇటీవల ఆరెస్టు చేసియుండిరి. వీరినిప్పుడు బెంగాలు ఎక్స్ ప్రెస్ రైలువీధ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు బర్మాలలో నిర్బంధ ప్రవాసమునకై పంపివేసియున్నారు. (ఆ. తె.)

న్యాయవాదులపై ఆంగ్లేయాధికారి మోపు నింద

స్వలాభమునకై రయితల నష్టపరచుచున్నారట

మీరటు కుట్రకేసులో ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగిస్తుని యడ్రుపి

మీరటు, మార్చి 10:—నేడు మీరటు కుట్రకేసులో సాక్షి మోసంగబడినపుడు చాల సరదాగా నుండెను. వంగ రాష్ట్ర పోలీసు ఉద్యోగిస్తుని నిందితు లింకను అడ్డు పరీక్ష గావించిరి.

జాన్ స్టూ ఆర్ట్ మిల్ విరచితమైన 'ప్రీలబానిసత్వము' యను పుస్తకము కమ్యూనిస్టు వాఙ్మయముక్రింద వచ్చునా యని సాక్షి నిందితులు మజ్లీసు ఆహ్వానముగారు ప్రశ్నింపగా ఆపుస్తకమున 'తా నెందులకు విశేషమనిపించి తగిన సమాధానము నొసంగజాలనని యాతడు నుడివెను. ముం దొక నేర యవసరము కల్గిన కలుగవచ్చు నని తా నా పుస్తకమును గైకొనియుండెను. 'అటలాడు మేముములు' అను బోనునతి విరచితమైన పుస్తకము కూడా కమ్యూనిస్టు వాఙ్మయమునకు చెందినదేనా యను ప్రశ్నకు సాక్షి ప్రజవాచనము యొసంగెను.

నేరొక పోలీసు ఉద్యోగి సాక్ష్యము

నామికా పోలీసు ఉద్యోగి యగు జి. జి. దాసుకు స్టూ గారిని నిందితులు నింజకరు, బెంట్లీ గార్లు తీక్షణముగా అడ్డుపరీక్ష గావించిరి. కొంతకాలము వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యులుగా నుండి యుండిన 'మేమంతకుమార్' సర్కారుగారి మాస్తియాబస నీయుద్యోగి శోధించియుండెను. సర్కారుగారి కార్యాలయము కొద్దిరోజులవరకు నేతానముక్రింద మూసి యుంచబడెనో తనకు తెలియదని సాక్షి బల్కెను.

ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగిస్తుని సాక్ష్యము

ఆలహాబాదు జాయింటు మేజిస్ట్రేటు జే. ఎస్. ఫోర్డు హామ్, ఐ. సి. ఎస్. గారు నిందితులచే మూడు గంటలకాలము నకు పైగా అడ్డుపరీక్ష గావించబడిరి. సాయంకాలము 4 గంటల కైను యాపరీక్ష మగియకపోవుటచే కోర్టువారు విచారణను పోషించిరి.

సాక్షియు, స్వామిగారును నమకాలికులు

మిల్టర్ గారిచే పరీక్షింపబడగా, సాక్షి తాము కేంద్రబ్లి విశ్వవిద్యాలయమున| చెందిన డానింగ్ కళాశాలలో విద్యను బడిసితిమని నుడివిరి. స్వామిగారు నేడుగల పట్టపరీక్షావిద్యార్థి నొకనిని తామెరిగి యుండిరి. నిందితులు స్వామిగారు సాక్షిని యడ్డు పరీక్ష గావించిరి. రాజ్యాంగ సిద్ధాంతముల చరిత్రలో తమకు పాండిత్యము లేదని సాక్షి నుడివిరి.

నిందితులు ఉస్మాన్ గార:— ఇంగ్లండులో సోవియటు (రషియాలో ప్రబలులు) వారియెడల ద్వేషభావము కలదని వార్తాపత్రికల చదువుటవలన మీరు గ్రహించియున్నారా?

వార్తాపత్రికల చదువుటవలన ఫోర్డుహామ్ గారికి ఏన్నది యభిప్రాయమును సాక్ష్యముగా వై కొనరాదని మిల్టర్ గారాడేసిరి.

నిందితులు డేవోమోగారి ప్రశ్నకు జవాబుగా, తాము కేంద్రబ్లిలో చదువుచుండినపుడు రెండు కేరాజీయసంఘములోను పంబంగ ముండియుండలేదని సాక్షి నుడివిరి.

నింజకర్ గారి ప్రశ్నలకు జవాబుగా, ఆలహాబాదులో నొకనోజున తాము లాంగ్లండ్ కేసుగారిని కలిసికొని, యాయభిదోగమును గూర్చి సంప్రతించియుంటిమని సాక్షి నుడివిరి. ఇంగ్లండులో సర్వతోమఖమైన సమ్మె కట్టు జరిగియుండినపుడు స్వచ్ఛందనేపడుముగా బుచ్చెసి ప్రభుత్వమువారికి సహాయము జేయుటకు తాము సిద్ధపడినను, ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షకు తాము చదువుచుండినందువలన బల్కెన్ పాడ్డు ప్రభు వందులకు సమ్మతించి యుండలేదు. సమ్మెకట్టినవారితో నాక్షికి సానుభూతి లేదు.

న్యాయవాదులపై నిందారోపణ

ఈ దేశములో న్యాయవాదులు తప్ప తదితరు లెవ్వరును రయితలను స్వలాభమునకై యజపయోగించుకొనుటకు తాము చూచియుండలేదని సాక్షి నుడివిరి.

నిందితులు బ్రాడ్లె, హచ్చిన్సన్, డాక్టర్ ఆధికారి, ఆల్వే, కాన్సే, మిట్రాగార్లు కూడ సాక్షిని అడ్డుపరీక్ష గావించిరి. నెయిక్ గారికి జరాబాసంగును, కళాశాలలో నున్నపుడు స్వామిగారితో తన కెట్టి కలహమును గలిగి యుండలేదని సాక్షి నుడివిరి. బొడ్లకర్, మిరాజోకర్, బెన్ట్లీ, శమ్సుల్ హుదాగార్లు ఈసాక్షిని అడ్డుపరీక్ష గావించిరి.

కోర్టువారు నేటి విచారణను 5-30 కు ముగించిరి.

రేపు సాక్షుల విచారణ కొనసాగును. (ఆ. ప్రె.)

KARAMCHAND CHHABILASS
MANUFACTURING JEWELLER
45/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALOGUE FREE ON APPLICATION.

651-

జబ్బుగల వారలకు, జ్వరము తగిలిన, పసిబిల్లలకు కూడ నిరవాయక రమైన భేదిమందు.

తల్లీ! బిడ్డకు అజీర్తిగా నున్నప్పుడు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ ను

యీ యు ము "California Syrup of Figs"

పసిబిల్లలు (California Syrup of Figs) కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ యొక్క రుచ్యమును బాగుగా ప్రేమించెదరు. జబ్బుగానున్నప్పుడు, అజీర్తిచేసినప్పుడు, జ్వరము తగిలినప్పుడు సహితము, సంతోషముగా నేమితురు ఇతర భేదిమందులెవ్వియు, యీ త సుఖసూత్రముగా జీర్ణకోశమును శుభ్రపరుపజాలవు జీర్ణకోశమునందు ఆకలిని పుట్టించి లివర్ ను, ప్రేగులను వాటిపని అవి నరగా నిర్వర్తించునట్లు చేయును. మత్తుపదార్థములెవ్వియు యిందుచేర్చబడవు. మీకెమిట్టును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్"

(California Syrup of Figs) కు కావలెనని అడుగుము. శత్రుపానవిషయములన్నియు వివరముగా నీసామీదనే వ్రాయబడియుండును. కెమిష్టు లందరివద్దను, అంగళ్లన్నిటియందును దొరుకును. తల్లీ, కొను కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ (California Syrup of Figs) నే కొనుడు. లేనియెడల యిమిటేషను నొక దానిని యిచ్చెదను.

మద్రాసు హైకోర్టు

కే. సుందరం చెట్టిగారు తాత్కాలికముగ న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడిరి

రాజ్ పు నెలలో వద్రాసు హైకోర్టు వ్యవహారములో యగు సర్. సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు నెలపువిద పోవుటచే ఖాళీపడు స్థానమునకు ఎవరిని నియమింప వలెనని స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సలహా కోరియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యిందులకు ప్రత్యుత్తర మొసగెటలు తెలియచున్నది. సర్. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి స్థానే కే. సుందరంచెట్టిగారు తాత్కాలికముగ నియమింప బడునటుల నిర్ధారముగ తెలియుచున్నది. సర్. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు హైకోర్టు నేపకాలపు నెలపు అయిన మీదట జూలై మాసమున రిటైరు అవునపుడు వారి స్థానే సుందరంచెట్టిగారే ఖాయ పరుప బడెదనియు తెలియుచున్నది.

జిల్లేంద్రలాల్ జెనర్లీగారికి విధింపబడినశిక్ష.

రాజద్రోహ నేరమునకై కలకత్తా రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారిచే శ్రీయుత జిల్లేంద్రలాల్ జెనర్లీగారికి విధింపబడిన శిక్షను యే రద్దుపరచుటచే జూపవలయునని హైకోర్టు వారు నోటిసును జారీచేసిరిని కలకత్తా అ. ప్రె. వార్త యొకటి చెబుచున్నది.

సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు మార్చి 27 తేదీన డిల్లీలో బయలుదేరి 30 తేదీకి మదరాసు చేరుదురు.

పంజాబు శాసనసభ

అదనపు పోలీసుకొరకు గ్రాంటు

లాహోరు:— పంజాబులో కాంగ్రెసు సమయమున నియమింపబడిన అదనపు పోలీసులకును ఇంకను కొనసాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక లక్షమైనా పట్టి మెంటరీ గ్రాంటును కోరిరి. అందు రూ 24000 లెక్కనవలెనని చాడని అఫ్ జాబు హుకుమారు కోత ప్రతిపాదించిరి. కొంతసేపు చర్చ జరిగెను. ప్రభుత్వమువారు శాంతిగోరిననో రెండు హుక్మయము మార్పుకొనవలెను. పోలీసువారి నెక్కువజేసిననో ప్రమాదము లెక్కువగనని హుకుమారు చెప్పిరి. రాష్ట్రములో బాంబులు ప్రేలుచున్నట్లు అన్ని ప్రాంతములనుండి వివరముచున్నందున ప్రజల సంతోషించుటకు అధికపు పోలీసుండవలె నని దిను మహమ్మదుగారు నుడివిరి.

ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రత్యుత్తర మీయ నక్క-ర లేకుండనే కోతప్రతిపాదన ఓడిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

బాలికాభటులు ఆంగ్లపాఠశాలమునకు

తల వంచకుండుట

డిల్లీ, మార్చి 9:—డిల్లీ బాలికాభటుల సంఘమునందు 24వరు బాలికలు యూనియను బాకుపాఠశాలమునకు నమస్కరింప నిరాకరించినందున నేర్పరిపిడేయబడిన. అని హిందూస్థాన్ టైముస్ పత్రిక చెబుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

ఇండియా ప్రభుత్వము సిమ్లాబోవుట

ఇండియా ప్రభుత్వకేంద్రస్థానము డిల్లీనుండి ఏప్రిలు 2 తేదీ నుండి సిమ్లాకు మార్చబడును.

న్యాయస్థానవార్తలు

జిల్లాబోర్డు మొబరుపై ఫోర్టరీ నేరము

(మోక్షోద్ధు)

మదరాసు, మార్చి:—గంజాం జిల్లాబోర్డు సభ్యుడగు కృష్ణపండాచార్యుని నతని పైనను, దేవభూమి గ్రామమున సబకు కొల్లి ప్రాజెక్టాహియను నతని పైనను, దేవభూమి ప్రాంతి పోక్తునూపుడు పైనను, “పొగ్గరి” “ధనాపహరణ సేరాలోప యము లాసర్వబడెను. ఈ కేసునందు కృష్ణపండా, కొల్లి ప్రాజెక్టాహియ గ్రామిగాడ్ల తరపున దాఖలుచేయబడిన, జామీను పిటిషను అప్పీలు ఈదినము న్యాయమూర్తిపండుగారి యెదుట విచారణకు వచ్చెను.

ప్రాజెక్టాహియవారి వాదన ఇది. దేవభూమి, ప్రాంతి పోక్తునూపుడు, ఆ గ్రామమున కరుదొచ్చిన మణిత్తరులతో కొన్నిటిని చిరునామాదారుల కందనీయక, ఆపహరించి తానేవారి వేలిముద్రలను ఫోర్టరీచేసి, సామ్యు బటువాడా అయినటుల అధికారులకు దెలుపుచుండెను. సదరుసామ్యుబటువాడా అయినట్లు పైమూర్తాయిలు సాక్ష్యపతకములొనర్చిరి. ఇటులకొంతకాలము జరుగగా 1929 ఫిబ్రవరి మాసమున అధికారులు ఈ వ్యవహారము నుకనిపెట్టి పోలీసువారి కప్పగించిరి. పోలీసువారు కేసుకెట్టిరి. సబుమేజిస్ట్రేటు ముందు విచారణచేసి నెవన్సనుకు కమ్మిటు చేసిరి.

నెవన్సకోర్టులో పై ఇద్దరు మూర్తాయిలను జామీను మీద విడుదల చేయవలసినదని దరఖాస్తు పెట్టగా మూర్తాయిలు చాల ధనవంతులును పలుకుబడి గల వారనటచే సాక్షుల తిరుగదీయవచ్చుననియు అందుచే జామీనుపై విడుదల చేయగాదనియు నుత్తరువు చేసెను. అప్పీలులో మూర్తాయిలతరపున వి. ఎల్. ఎలిరాజుగారు బి. జగన్నాధదాసుగారును వాదించుచు కేసువిషయములు చాలవరకు “దస్తూరీల కనిపెట్టు శాస్త్రజ్ఞునిపైనను ఇతర అధికార సాక్షులపైనను ఆధారపడియున్నదనియు కనుక మూర్తాయిల విడుదల సాక్ష్యమును తిరుగతీతురనుభయములేదనియు వాదించిరి. పల్లెకు ప్రాసిక్యూటరు దరఖాస్తు నెడిచెను.

న్యాయమూర్తి తుదకు తీర్పుచెప్పుచు మూర్తాయిలను చె. ర. 1000 ల స్వంతజామీనుమీదను రు. 1000 చొప్పున రెండేసి ఇతర జామీనులమీదను విడుదల చేయవలెట నుత్తరువు చేసెను.

నోటీసు

ఏలూరు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కోర్టు

O. S. 53/1926 E. A. 810/29.

వాది:—అశ్వం పద్మనాభంగారు.

ప్రతివాదు:—1. సి. యమ్. కే. మొహిద్దీన్ సాహెబు died, 2. సి. యమ్. కే. మహమ్మదు లబ్బేసాహెబు, 3. చమ్మ మహమ్మదు ఫాతుమ్మసాహెబా, 4. ఎమ్. కే. కే. టి. అహమ్మదు మొహిద్దీన్ లబ్బేసాహెబు, 5. మహమ్మదు సులైగా పుస్మాక్ సాహెబా మొనరయినందున గార్డయర్ డిస్ట్రిక్టు కోర్టు సిట్రాదారు ఆఫ్ ఏలూరు. 6. మహమ్మదు ఖాదర్ సాహెబు, 7. ఖాదర్ సులైమాన్ సాహెబు, 8. మహమ్మదు యిబ్రాహీం, 9. మహమ్మదు అబ్దుల్ ఖాదర్ సాహెబు, 10. మహమ్మదు అవ్వమ్మ, 11. మహమ్మదు సులైఖమ్మ, 12. అలీ ఫాదుమ్మ, 13. మహమ్మదు యిబ్రాహీం.

11, 12, 13 ప్రతివాదు మొనరయినందున గార్డయర్ తల్లి 10 ప్రతివాది ప్రతివాదులు ఆ 21 రూ 22 ప్రకారం నోటీసులు ఎన్ని పర్యాయములు చేయించినను అమలు జరుగక తప్పించుకొనుచున్నారు. తిరిగి ప్రతివాదు సదరుసాహెబువారి ఎదుట హాజరై ఆక్షేపణలు ఉన్నయెడల తెలియపర్చుకో గలందులకు ది 21-2-30 తేదీకి వాయిదా అయియున్నది. సదరు తేదీని ఆక్షేపణలు తెలియపర్చుకొననియెడల వాది Ex parte అర్డర్లు పొందవలెనని యిందుమూలముగా తెలియజేయవలెననిది.

దుర్గిరాల రామరావు,
డిక్రి నోల్డరు వకీలు.

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా॥ 9-30 X॥

12, 13-3-30 తేదులందు

సువర్ణఫిల్ములతో సుప్రసిద్ధమైన

“మోహాకర్షణి”

కాంతపై మోహమే కలహములకు కారణము.

గంగాబాయి, జేబున్నీసా, హంసి, సాలూ అను సుప్రసిద్ధ నాట్యకత్తెలు

ఇందు ముఖ్యపాత్రలను ధరించెదరు

పూజ్యమైన వివాహబహుమతులు

మావద్ద యుండు నేర్పులైన పనివారలచే తయారుగాబడిన స్వచ్ఛమైన పెండ్లి, బంగారు, మణులచే పొడగబడి, మా పూజ్యబాధ్యతగలిగిన అమూల్యనగలను కొనుడు. అవి మీ యాకృతిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యలంకరించగలవు.

సురాజ్ మల్ లల్లూభాయి అందు కో.,

హిందూదేశము, బర్మాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు,

313 ఎస్ ప్లెన్ డ్,

మద్రాసు.

ద్రిగేటిండియన్ జనుంట్లు శ్రీ ప్రాధనరు

వడితాండ లక్ష్మీనారాయణగారు

కాకినాడ, మార్చి 9:—మా పురసాభాగ్యమున నిచట నే జన్మించి, విశేషదేహమనఃపరిశ్రమల సత్వి, రాష్ట్రాంతరముల మిన్నయగు ప్రఖ్యాతియు ననేకయోగ్యతాపత్రములును, సువర్ణపతకములు, ఫోదాలు బహుమానముగా నందుకొని 1927 సం॥రము కాంగ్రెసు సంవత్సరమున లోకమెల్లను తన యద్యుతశక్తిచే మెప్పించిన శ్రీ ప్రాధనరు వడితాండ లక్ష్మీనారాయణగారు తమ పాతకులను చిరపరిచితులే. శ్రీ ప్రాధనరుగారు బొంబాయి, బెంగాలు, హైదరాబాదు మొదలగు రాష్ట్రములలో సంచారముచేసి పొందినపాగడ్లలకు మేరలేదు. వీరు అమాంతముగా ఇరుపగిలునును ముప్పిచే నుద్ది తెంపివేయుట, ఏనుగును వత్తిడలమునందు కొని సులభముగ మాట్లాడుచుండుట, ఆరునిలించగ మోటారుబస్సునైనను తనభుజుబలమున నావివేయుట మొదలగు నసాధారణప్రదర్శనముల జేయువారు, వీరేతప్ప నితరులు హిందూదేశముచేగాక లోకమున దెవలను లేదు. ఇట్టి మహాబలశాలలగు శ్రీ ప్రాధనరుగారిపుత్రపురమండే తమయింటియందున్నారు. కొలదిదినములలో శ్రీ జయపుర సంస్థానాధీశులయాహ్వానముపై నటన బోవుచున్నారు. వీరికి భగవంతుడాయురారోగ్యసంపద లనిచ్చి దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుగాక!

శ్రీ ప్రాధనరుగారిని చూచి మనయువకుల నేకసంగతులు గ్రహించి వాగుపడవలసియున్నది. వీరికిఆత్మశక్తియం దమిత మగునట్లకము. వారు చేయుసాహసకృత్యములన్నియు ఆత్మకు గల శక్తులతో బహుకొంచెనునియు, ప్రతివారును తమయారోగ్యమును నిలుపుకొని బలశాలలగుటకు భగవంతుడు దేవించెననియు, అట్టిభగవద్దేవునితో తోడ్పడి శరీరబలము వృద్ధిపొందింపకపోవుట పాపమని వీరినమ్మకము. దేశక్షేమమునగోరునాయకు లింత వరకు, యువకులయారోగ్యమునకై శ్రద్ధచేయక, స్వల్పాంశములగు, కాఫీతాగుట మాడవనియు, సిగరెట్లు కాల్చునూడవనియు మొదలగువాటిలో తృప్తిపొంది యూరుకుండుకేగాని, శరీరబలమును, ఆత్మబలమును వృద్ధిచేసికొని, తాము వ్యాపారపద్ధతులనుబట్టి నడిచి, యితరులకునేర్పి, దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుచుండుట చింతిల్లెదదు. శ్రీ ప్రాధనరుగారిని గౌరవించుట యన మనదేశవిద్యుర్యాసత్వమును గుర్తించుటయే.

వీరితమ్ములు పురుషోత్తంగారును వీరిశిష్యులే. శ్రీ పురుషోత్తంగారును కొలదిరోజులలో ప్రఖ్యాతిగాంచినయెన్నార.

పురవాసి.

హిందూస్థాన్ సేవాదళము

శ్రీనివాసంగారు అధ్యక్షులకు రాజీనామా నిచ్చుట

హుద్లి, మార్చి 10:—శ్రీనివాసయ్యంగారు హిందూస్థాన్ సేవాదళాధ్యక్షుల పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

దళముయొక్క భారత విచ్ఛిన్నతల సంఘము 21 వ తేదీన అహమ్మదాబాదులో సమావేశమయి యీ రాజీనామా గూర్చియును కాసనోల్లంఘనమునకు తోడ్పడుటను గూర్చియు యోచించును. దళసంస్థాపకుడు శర్మగారు వీరారులో సభ్యులను చేర్చుటకు బంపిరి.

పటేలుగారి నభినందించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరులో బహిరంగసభ

ఏలూరు, మార్చి 10:—శ్రీయుత పటేలుగారు మాడుకలై కాకాగారి శిక్ష శిధింపబడినందులకై వారి నభినందించుటకు పురమండరమున నొక బహిరంగసభ నిన్న సాయంత్రము జరుపబడెను. శ్రీయుత బుద్ధిరాజు నాగభూషణ రావు పంతులుగారు బి. ఎ. బి. యల్. ఆధ్యక్షత వహించిరి. ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గురించి పలువురు కాంగ్రెసు వారు లుపన్యసించిరి.

పిదప దుర్గిరాల కృష్ణమూర్తి గారు పటేలుగారు శిక్షింపబడినందులకై వారి నభినందించుచు నొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. మున్నగు లక్ష్మీనరసింహ శర్మగారు తీర్మానమును బువరచిరి.

ఆధ్యక్షు లుపన్యసించుచు ‘నైరాగ్య మేవాభయం’ అనియు దేశభక్తు లెల్లరును ప్రస్తుత సమయమున నిర్భయముగ దేశసేవకు గడంగవలెననియు, స్వరాజ్య సంపాదనమునకు గాని మరియే మహాత్కార్యముకైనను గాని ఆత్మశక్తియు, ఆత్మవిశ్వాసమును ప్రధానపరములనియు, స్వరాజ్య సమరమును తొందియుతముగను నిరంతరాయముగను ఘోషాప్తి యగువరకు కొనసాగువలయుననియు నుడిచిరి. వైతిర్మాన మేకగ్రీవిముగ సం గీకరింపబడెనని ఆధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

పిమ్మట జాతీయగీతములతో సభ జయప్రథముగ ముగిసెను.

కీర్తిరేఖలైన దారా సూర్యప్రకాశలింగంగారు

బొద్దాం హుండా జమీందారులను, వైశ్య కులాంకరులను, అగు సూర్యప్రకాశలింగంశ్రేష్ఠిగారు ది 2-2-30 తేదీని ఉదయం గం 5-15 నిమిషములకు స్థూలశరీరమును వీడి లింగైక్యము నొందిరి. వీరి వయస్సు 80 సంవత్సరములు. సహస్రనామజీవు లని చెప్పవచ్చును. వీరికి వేదాంతమందును, శైవ మత గ్రంథములందును జోష్టితిమ శాస్త్రులందును విశేషపాండిత్యము గలవారు. శివపూజా ధరంధరులు. వీరికేవలము సాగనంపుటకు రుద్రభూమి వరకు సమస్తబంధువులును అన్ని వర్ణముల వారను వెంబడించిరి. దీనినిబట్టి వీరికిగల బంధుప్రేమ ఆచరణ విదితము. వీరు యజ్ఞములను, ఉపనయనములను, వివాహములను, గృహ, భూదానములను చేసిరి. వీరు కాశ్యోతముగా సత్తరువు ఏర్పాటు జేసి అన్నప్రదానమునకు ఏర్పాటు చేసిరి. వీరు సత్యనారాయణ మూర్తి కోవెలను కట్టించిరి. బహుకుటుంబాధారపురుషులనుండులకే యీ మహామహుని చెప్పి పిమ్మట మరి యొకరిని చెప్పవలెను. వీరి కుమారు లెల్లరు ప్రాజ్ఞులగుటచే సమస్తదానములను చేయించి ఆమితముగా ధనవ్యయము చేసి, దినవారములు చేయించిరి. వీరు చనిపోయిన దినమున విజయనగరముందు అన్ని వర్ణముల వారును తమ కొట్లను మాసివైచిరి. వీరి ఆత్మకు భగవంతుడు కాంతి నొసంగగాక!

(భక్తి విలేఖరి)

పటేలు నిర్బంధము

పటేలు నిర్బంధముగూర్చి భారత శాసనసభలోను, బాంబాయి శాసనసభలోను, ప్రసంగముల కవకాశము గలిగెను. బాంబాయి శాసనసభలో హోంమెంబరు హాట్ ననుగారు వల్లభాయి పటేలుగారి నిర్బంధముగూర్చి జవాబు చెప్పచు, వీరిపై బాంబాయి పోలీసుచట్టము 42 వ క్షేత్రము క్రింద నోటీసు జారీచేయబడెననియు, దాని నుల్లంఘించినందుకు 71 క్షేత్రము క్రింద పటేలుగారు శిక్షింపబడిరనియు, నుడివీరి. వల్లభాయిగారు ముచ్చటించుచుండగ, వారిపై నోటీసు జారీచేయబడినటుల, హాట్ ననుగారు బలికిరిగాని, వల్లభాయిగారు సబర్మత్రికారా గృహమునందు దేశాయిగారితో ముచ్చటించుచు, తామెట్టి ప్రసంగమును గావించుటకు ప్రారంభమయినను తేయలేదనియు, మేజిస్ట్రేటుకు "లా" తెలియదని విడితమగు చున్నదనియు, స్పష్టపరచిరి. 42 వ క్షేత్రము ప్రకారము, ఏదయినను ప్రసంగము గావించిన పిమ్మటగాని, నోటీసు జారీచేయ వీలులేదు. అట్టి దేదియు జరుగకముందే, పటేలుగారిని నిర్బంధించి, తక్షణమే గరిష్ఠశిక్షను విధించుట జూడ, అధికారు లేతీరుననయినను పటేలుగారిని కార్యరంగమునుండి దొలగింప నిశ్చయించిరనియు, అందు నిమిత్తము యే సాధనమయినను మేలని తలంచి రనియు, విడిత మగుచున్నది.

ఇట్టి నిరంకుశచర్యను సమర్థించుటకు, హాట్ ననుగారు బాంబాయి శాసనసభలోను, సర్ జేమ్సు క్రేరాగుగారు భారత శాసనసభలోను చేసిన ప్రయత్నములు ప్రజలలో విశ్వాసము నేమాత్రము గలిగింపజాలవు. లా-ఆర్డరు రక్షణ పద్ధతు లెట్టి బూటకములో గ్రహించుట కివి తోడ్పడగలవు. భారత శాసనసభలో పండిత మదన మోహన మాళవ్యాగారు అడ్డరకమెంట్లు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, స్పష్టమగు ప్రశ్నల నడిగిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వముల కేవిధమయిన ఉత్తరువుల నిచ్చిరాయని మాళవ్యా గారడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు వెలువడ దయ్యెను. ఆ విషయమై తామేమియు చెప్పటకు వీలులేదని, హాట్ ననుగారు బాంబాయి శాసనసభలో నుడివీరి. గాంధీ మహాత్మునితోపాటు జయిలుకు బోవుటకు ఏబడకేలు, మొదలు లక్షవరకు ప్రజలు సంసిద్ధులయ్యెదరనియు, ప్రభుత్వమువారు రేమిసేయదు రని యు, చెలువలయునని, మాళవ్యా గారు రడిగిరి. అనహాయోద్యమ దినములలో ముప్పదివేలమంది జయిలుకు బోయినపుడువలె, ఈమారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వములకే సర్వాధికారము నిచ్చెదరా, లేక ఏమయిన స్పష్టవిధానమును సూచించెదరా యని మాళవ్యాగారు ప్రభు

త్వమువారిని తెలుపగోరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి దృష్టికి దేశమందలి విషమస్థితిని దేవలయునని, వీరు సూచించిరి. లేనియెడల, నానారాష్ట్ర సంఘము వారి ఎదుట, భారతదేశ స్వాతంత్ర్య ప్రశ్న చెలియ జేయబడునని, మాళవ్యాగారు స్పష్టపరచిరి.

మాళవ్యాగారియెడ మా కెట్టి గౌరవమున్నను, నానారాష్ట్ర సంఘమువారి ఎదుట నిటుల విన్నవించుటకు సాధ్యమయినను, ఎట్టి ఫలము గలుగదని జెప్పవలయును. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి ఎదుటకు హిందూదేశ ప్రశ్న దేవలయునని కీర్తిశేషులగు లోకమాన్య తిలకుగారు విశేష ప్రయత్నముల గావించియుండిరి. పిమ్మట, హైందవ ప్రతినిధులు నానారాష్ట్ర సంఘమునందు స్వేచ్ఛగ పాల్గొన జొచ్చిరి. కాని, హిందూదేశ స్థితి అనుమాత్రమయినను చక్కబడలేదు. బ్రిటీషువారి అంతరంగిక విషయములలో తాము జోక్యము కలుగజేసికొనమని నానారాష్ట్ర సంఘమువారు చెలుపుట సహజము. ఈసంఘమునందు బ్రిటీషువారే ప్రాముఖ్యము బడయుటచే వీరిని నిందించుటకు సంఘము బూనుకొన సాధ్యపడదు. ఇంతియగాక, మిగిలిన సభ్యులుగూడ ఇతర జాతులను పరిపాలించుచున్నారు. స్వరక్షణము కొరకైనను వీరు ఇంగ్లండును సమర్థింప బూనుకొనక మానరు. ఇట్టి స్థితిలో శాసనసభలలో జేరి విన్నవించిన ఎట్టి ఫలముగలుగునో నానారాష్ట్ర సంఘమువారి ఎదుట మొరలిడినను నట్టిఫలమే గలుగును. భారతదేశము తనపై తా నాధారపడి పాటుబడ నంతవరకు ఇతరులు భారతీయుల ముక్తికి తోడ్పడ దరనుట భ్రమదస్స వేరుగాదు. మాళవ్యాగారి ప్రతిపాదనమునకు జవాబిచ్చుచు, విశాల ప్రశ్నలను అడ్డరకమెంట్లు తీర్మాన సందర్భమున చర్చింప వీలు లేదని క్రేరాగుగారు గర్హించిరి.

పటేలుగారు చట్టము సత్రికమించిరి గాన శిక్షింపబడి రను నిస్సారమగు జవాబునుమాత్రము వీరు చెప్పిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు దీసికొనిన చర్యను అభినందించిరి. రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగమునందు ప్రభుత్వమువారు రెటుల ప్రవర్తించ నిశ్చయించినదియు, సూచించబడె నని క్రేరాగుగారు చెలుపుటచే, నిర్బంధవిధానమే వీరికి శరణ్యముగాని సమాధాన మార్గముగాదనినిశ్చయమగుచున్నది. మాళవ్యాగారి తీర్మానము భారత శాసనసభలో నోటిపోవుట వింత గాదు. పెంట్లలు ముస్లిము పక్షమువారు ప్రభుత్వము వారి కనుకూలముగ వోటుజేసిరి. స్వతంత్రపక్షము వారు తాటస్థము పహించిరి. మాళవ్యాగారి తీర్మాన మొకవేళ గెలిచినను ప్రభుత్వ దృక్పథము మార్పు జెందెడిదని తలంప వీలులేదు. ఇట్టితీర్మానము లోడి నను గెలిచినను ఒక్కటే ఫలము నొనగుచున్నది. హిందూదేశమునందు శాసనసభలలో వినిపించుచున్న ధ్వనియే ఇంగ్లండులోని కామన్సుభయం దును ప్రతిధ్వనించెను. రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము సందే ప్రభుత్వపు భావివిధానము సూచించబడెనని ఇండియా మంత్రిగారు నుడివీరి. రాజప్రతినిధిగారు మహాత్ముని లేఖకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటగూడ తప్పని చెప్పిన మహానుభావులు గలరు. మహాత్ముని యద్య మమునకు తంతివార్తల సహాయము నొనగ గూడ దను భావము కామన్సుభయలో సూచించబడెను.

ఇట్టి స్థితిలో సక్రమాందోళనముపై విశ్వాసము గలిగి, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు

బోదలచిన వారి కర్తవ్య మేమను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. అహింసాపథము నవలంబించుట గూడ నేరమేయగునో, దీనిని సహించి మితవాదులయినను ఎంతకాలముని యూరకుండును? గాంధీ మహాత్ముడును వల్లభాయి పటేలుగారును కారాగృహమున నుండగ, రాండుటేబిలు సమావేశమునం దెవరు పాల్గొందురని, మాలవ్యాగారు ప్రశ్నించిరి. ఇట్టి శపథమున కయినను, జాతీయపక్షము వారు కట్టుపడి యుండునో కొంత మేలేయగను. వీరి మార్గమును ఇతరశాసన సభ్యులు గూడ అవలంబించుటకు వీలగును. ప్రస్తుతస్థితిలో దేశభక్తి గలవా రెవరును రాండుటేబిలు సమావేశమునకు బోజాలరని, రంగయ్యగారు ఆవేశముతో బలికిరి. దార్లస్వరహిత అనహాయవాడికిని, నేరములకును సంబంధము గల్పించుట, దైవాపరాధ మగునని, అనీగారు చేసిన ప్రతిపాదనము సత్యమునే చెలుపుచున్నది. మొత్తముమీద పటేలు బోలు నాయక శ్రేష్ఠుని నిర్బంధించుట వలన, మహాత్ముని సత్యాగ్రహమునకు, దేశమునం దన్నితావుల నుండియు సహాయము వాగ్దానము చేయబడుచున్నది. ప్రజలలో యుత్సాహము వెల్లివిరియచున్నది. ప్రభుత్వమువారు మహాత్మునికి పరోక్షముగ తోడ్పడుచున్నారనుటకు సందియములేదు. మాళవ్యాగారు కోరినట్లు, రాండుటేబిలు సమావేశమును సహకారవాదు లెల్లరును బహిష్కరించునో, దేశమునందు స్వాతంత్ర్య వాతావరణ మేర్పడ గలదు. మాళవ్యాప్రభుత్వము లికనయినను, శాసనసభలనుండి రాజీనామానిచ్చి, దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై యావచ్చుకొని వినియోగించి, మహాత్మునికి తోడ్పడుట శ్రేయస్కరమగును. నిర్బంధపరంపరలు రానురాను బలమగుచున్నవి. దేశభాషా పత్రికా సంపాదకులు వరుసగ నిర్బంధింపబడుచున్నారు. వారిపై కఠినశిక్షలు విధింపబడుచున్నవి. వంగదేశ నాయకులగు సుభాషచంద్ర బోసుగారిదివరకే నిర్బంధింపబడిరి. నేకగుప్తగారిపై రాజద్రోహ నేరము మోపబడినటుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి. మహాత్ముని యాజ్ఞల ననుసరించి, వంగదేశమున సత్యాగ్రహమును నెలకొల్ప ప్రయత్నించుచున్న సమయమున, నేకగుప్తగారిని కార్యరంగమునుండి తొలగించుటచే, వంగరాష్ట్రమునకు కొంతసప్తము వాటిల్లుట సహజమయినను, పూర్ణ స్వరాజ్యోద్యమము వంగదేశమున నడుగంటునని భావించుటకన్న పొరబాటు వేరుండదు. నిర్బంధ విధానముమూలమున వివిధపక్షములవారను ఏకమై దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికి కృషిసలిపెడి సమయము అరుదెంచుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశమును తాము బహిష్కరించెదమని, మాళవ్యాగారు బహిష్కరంగముగ చాటుటయే, యిందుకు నిదర్శనము. ఈ దృష్టితోజూచిన, నిర్బంధవిధానము దేశవిముక్తికి తోడ్పడు నను విశ్వాసము పెరుగక మానదు.

ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గించుట

ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గించుట యవసరమని, వివిధ పక్షములవారును అంగీకరించు చున్నారు. సర్ హ్యూబ్ కుక్కు అను యూరపియను సభ్యుల, సైన్యవ్యయమును తగ్గించు నిమిత్త మొక కమిటీ

నేర్పరుడవలెనని కోరిరి. కాని, ఇంచితేపు కమిటీవా రిదివరకు, దీర్ఘవిచారణ నలపి, యుద్ధ వ్యయమును ఏబదికోట్లవరకు తగ్గింపవలెనని కోరి యుండిరి. అయినను వీరి సిఫార్సు లింతవర కమలులోనికి వచ్చి యుండలేదు. ఎప్పటికప్పుటి కేడియో ఒకసాకు చెప్ప బడుచునేయున్నది. అందుచే మరియొకకమిటీని నియ మించినను ఫలముండునని దోచదు. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించినగాని, ప్రజాభీష్టాను సారముగ ఆయవ్యయములు నిర్ణయింప బడుటకు సాధ్యపడదు. వింత ఏమన ఉద్వేగమును మూడింత లకు పెంచవలయునని, కుక్కుగారు గోరిరి. వ్యయ మును తగ్గించుటకు, వీ రెట్టిమార్గముల నవలం బింప దలచిరో, దీనిని బట్టి యూహింపవచ్చును. అనవసర వ్యయమును తగ్గించి, బీదలకు సౌకర్య ముల గావించుటకు వీ లెంతేని గలదని, ఎల్ల రంగీ కరింపక తీరదు. ఇందుకుగాను, పరిపాలనా విధా నము ముందుగ మార్పుచెంద వలయును. సంపూర్ణ బాధ్యతను ప్రజలకు ప్రసాదింప వలయును. స్వల్ప ప్రతికూలవలన యిక్కార్యము నెఱవేరుట దుర్లభము. బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీని ప్రభుత్వమువారు స్వాధీన పరుచుకొన వలయునని ప్రజాప్రతినిధులు కోరినపుడు ఎచ్చుకన్నులను విధిం పకుండుట కెటుల సాధ్యమగునని ఘుప్తగురడిగిరి. కాని ఎచ్చుకన్ను లిందుమూలమున విధింపబడునని మాళవ్యా ప్రభృతులు కలనయిన దలచియుండ రయిరి. వీ రాసంగతిని యూహించి యుండవలసి కదని ఘుప్తగురూ డెప్పిపొడిచిరి. దీనినిబట్టి జూదిన ప్రభుత్వసభ్యులు తమ వాదమును సమర్థించుకొనుట కెట్టి సాధనల నుపయోగింతురో గ్రహింప వీలగును. ప్రస్తుత సమయమున ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గించు టకు సాధ్యపడదని ఘుప్తగురూ మరియొకమారు వ్యక్తీకరించుటచే విచారణ సంఘముల నేర్పరచినను ప్రయోజన ముండదని చెలుప సక్కరలేదు.

రాజకీయ నిర్బంధితులు

రాజకీయనిర్బంధితు లను తరగతిని ప్రత్యేకింప వీలు లేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువా రిదివరకు ప్రకటించిరి. మరల నిట్టి వాదమునే సర్ క్రేరారు గారు భారత శాసనసభలో గావించిరి. మా ఫీ దాపూదుగా రీ విషయమై ప్రతి పాదించిన తీర్మాన మోడిపోయెను. రాజకీయ నిర్బంధితులన నెవ్వరో నిర్ణయించుటకు సాధ్యపడ దని తెలుపుట కడునిస్సారము. స్వతంత్ర దేశముల లో నిది సాధ్యపడలేదని, క్రేరారుగారు చెలుపు చున్నారు. అయినను పరాధీన దేశములలో నిది సులభసాధ్యమగు ననుటకు సందియములేదు. కేవల అభిప్రాయభేదము నిమిత్తము కారాగృహముల కెందరో పంపబడుచున్నారు. ఇట్టివారిని ప్రత్యేకపు తరగతిలో జేర్చి వీరికి సౌకర్యముల నేల ప్రసాదింప గూడదో తెలియదు. హోదాబట్టి సౌకర్యములను నిర్ణయించుటవలన, ప్రమాద మేర్పడును. కారా గృహము లిట్టివారితో త్వరలో నిండనున్నవి. ఇట్టి సమయమునం దయినను రాజకీయ నిర్బంధితులకు సౌకర్యము లేర్పరుచుకుండుట, పరిపాలనావిధాన స్వ భావమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. పలేలుబోలు నాయకమణిని సామాన్యపు ఖయిదీవలె జూచుట బట్టి, గాంధీ మహాత్మునిపట్ల గూడ నిర్బంధానంతర

మిట్టి వైఖరియే జూపబడునని, యూహింప వచ్చును. దేశభక్తులను నేరస్థులుగ జూచు పరిపాలన విధానము పూర్తి గ మార్పుచెందినగాని, ప్రస్తుతస్థితి చక్కబడజాలదు. అంతవరకు శాసనసభలలో నెట్టి తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినను వ్యర్థమే యగుచుండును.

రంగయ్యగురూ కథ

రంగయ్యగురూ ఇంగ్లండునుండి హిందూదేశమున కిటీవలనే వచ్చియుండిరి. వీరు బొంబాయిలో దిగగనే పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు గాంధీ మహాత్మునితో ప్రభుత్వమువారు రాజీచేసికొని నత్యాగ్రహమును విరమించునట్లుల తేసిదరను కథను చెలిపిరి. రంగయ్యగురూకి లేబరుపక్ష సభ్యులతో పరిచయ ముండుటచే యిట్టికథకు ప్రాముఖ్య మేర్పడెను. కాని, ఇండియా ఆఫీసువారు వెంటనే యీ కథ నబద్ధమని సకాడేట్రెముని పత్రికద్వారా ప్రచురించిరి. నిర్బంధ విధానము విషయమై తాము హైందవాధికారులకు తగిన సహాయము నలుపలే దను నూహ వ్యాపింపకుండ జేయుట, లే బరు ప్రభుత్వమువారి తలంపై యుండును. పొరబాటున నయినను, లేబరు ప్రభుత్వమువారు సమాధానమార్గ మవలంబించెద రను తలంపు వ్యాపింపకుండ జేయు టయే ఇండియామంత్రి కార్యాలయమువారి యుద్దేశ్యమని దోచును. గాంధీమహాత్ముని తత్వణమే నిర్బంధింప వలయునని బ్రిటీషుపక్షీకలు ఎలుగెత్తి చాటు చున్నవి. రీడింగు ప్రభువుగారి వలెనే ఇర్విన్ ప్రభువు గారును మెలగి మహాత్ముని వెంటనే నిర్బంధించువో ఉద్ద్యమ మంతరించునని హితమొనగుచున్నవి. వీని హితపుప్రకారము గాంధీమహాత్ముడు నిర్బంధింప బడినను ఉద్ద్యమ మంతరించునను నూహ విఫలము గాకమానదు.

నౌకా సమావేశము

లంకనులో జరుగుచున్న నౌకాసమావేశము గూర్చి, మాక్స్ వాడ్ ప్రభృతులు బహిరంగముగ నెంతటి సంతృప్తి గనుపఱచుచున్నను, తెరచాటున భిన్నాభి ప్రాయములు తీవ్రముగ బెరుగుచున్నట్లుల చెలియు చున్నది. నౌకా సమావేశమున గూడిన జాతులు, పరస్పరసహాయమును గారంటి చేయవలయు నని, శ్రాంతిప్రతినిధులు గోరిరి. ఇందువలన, ప్రపంచశాంతి సురక్షితమగుటకు మారుగ, పైనికపు ఒడంబడికలు మరల బయలుదేరి, యుద్ధబహిష్కారా దర్శము నకు భంగము కలిగించుట సహజము. నానారాష్ట్ర సంఘముక్రిందను, లోకార్షో ఒడంబడిక్రిందను, ఇదివరకే నిట్టి ఒడంబడికలకు లోనై యుండుటచే, ఇంకను ఎక్కువభారమును మోయుటకు ఇంగ్లండు సమ్మతించలేదనియు, యూరపునందలి మహాస్వర్థల తోను పోరాటములతోను జోక్యము కలుగజేసి కొనుటకు, అమెరికా సమ్మతించలేదనియు, తెలియు చున్నది. ఈసంగతి నిజమగుచో, ఇంగ్లండు, అమెరికా, జపానుదేశములు, ఫ్రాన్సును నదలుకొని, నౌకల ఒడంబడికను గుదుర్చుకొనవలసి వచ్చును. ఇందు వలన, విశేషలాభ ముండజాలదు. తుద కీసమావేశ మంతయు ఫట్టి ఆర్థాటముక్రింద పరిణమించిన నా శ్చర్యముండదు. నిజమగు సూత్రములపై సాధార పడక, త్యాగమార్గము నవలంబింప నొల్లని సమా వేశములు, ప్రపంచశాంతిరక్షణకు తోడ్పడజాలవు.

లాయడు జార్జిగారి విజృంభణము

లాయడు జార్జిగారు, సివిలుసర్వీసు అను ఉక్కు చట్టముపై హిందూదేశ పరిపాలన మాధారపడి యుండవలెనని, వెనుక చెప్పియుండిరి. ఇప్పటికిని, వీరి యభిప్రాయములు మార్పుచెందలేదు. డెయిలీ లైలిగ్రాఫ్ పత్రికలో వ్రాయుచు, బ్రిటీషువారు తమ బ్రిటీ ధర్మమును విడనాడ వీలులేదని, వీరు సూచించిరి. ప్రజలకు ఎన్నిక హక్కుల నిచ్చిన మాత్రాన, లాభము లేదనియు, నిరంకుశపరిపాలనమే యీ దేశమునకు తగియుండుననియు, వీరు చాటిరి. దీనిని బట్టి, హిందూదేశమునకు బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలన మిచ్చుట, వీరి కెంత మాత్రము బనికిరాదని స్పష్టమగుచున్నది. లాయడు జార్జి పక్షమునకు జెందిన సర్ జాన్ పైమనుగారి రిపోర్టు గూడ, ఈ వైఖరినే అనుసరించుచో ఆశ్చర్యము గలుగజాలదు.

చెరసాలలో నిరశనవృత్తము

కాశీ, మార్చి 8:—పైవోద్ద్యమ ప్రచారమునకై కరపత్ర ములను పంచిపెట్టినందులకై రాజద్రోహనేరము ఆరోపింపబడి రిక్షింపబడిన కేదారప్రసాదు అనునతడును విద్యార్థ్య అనునత డును జైలులులో నిరశన ప్రతిష్ట నవలంబించి యున్నారని తెలియుచున్నది. వారికి మంచి సౌకర్యములు ప్రత్యేకముగా కలుగజేయవలయునని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువు చేసి రట. (ఆ. ప్రె.)

రాజద్రోహము

పత్రికా సంపాదకుని ఆరెస్టు
లాహోరు, మార్చి 9:—పైహాయి జంగు అను వారపత్రిక సంపాదకుడగు ఇక్బాల్ సింగు జంగి-ఆజర్-కాబిగాలు (1) (స్వాతంత్ర్య సమర ప్రకటన) అనువాదము వ్రాసినందులకై రాజద్రోహనేరపు సెక్షను 124 (ఏ) అనుసరించి ఆరెస్టు చేయ బడెను. (ఆ. ప్రె.)

జి. వి. పి. సమ్మెదారుల

సత్యాగ్రహము

ఇతరులను పనికి పోరాదని వేడుట
బొంబాయి, మార్చి 10:—జి. వి. పి. సమ్మె సమ్మె దారులు కుగ్గట్టేషనులో నిన్నను సత్యాగ్రహము ప్రారంభించి రని తెలియవచ్చెను. కావిన మాపరవై జరు జాబు అను వానిపద్ధ కుబోయి శ్రాత్తరారిని చేర్చరాదనియు తాను పనికిపోరాదని యనిన్ను వింది దారికడ్డముగ వండుకొనిరి. ఆతను పోలీసుపహాయమున కొందరిని క్రుమ్మకొని పనికిబోయెను. పనులకు పోవు చున్నవారి యిండ్లకు సమ్మెదారులు పోయి తమవారిని పనికిం పరాదనిస్త్రీలను బలిహులుచున్నారు. కొంద రిట్టేషనుకొనిరి (శ్రీ ప్రె.)

కాంచనగంగ

ఆరోహణోద్ద్యమము

యూరోపియనులయత్నము
కాంచనగంగ (హిమాలయపర్వతశ్రేణు) నెక్కుటకు యత్నించిన నల్లరు యూరోపియనుల ప్రభుజట్టు ప్రాథెసరు డ్రయను ఫర్టగారి నాయకత్వమున 9వ రేదని బొంబాయిచేరెను. వీరు ఆత్మంతో త్యాగముగ నున్నారు. వీరుపండ్లెండేండ్లనుండి యీ ఉద్యమము తలపెట్టియుండిరి కాని యుద్ధమువల్లను ఇతర నిరోధములవల్లను నేటివరకు కొనసాగ లేదు. వీరు డార్జిలింగులో ముఖ్యస్థాన మేర్పరచుకొని పక్షముదినములలో రెండవజట్టు రాగానే పని ప్రారంభింతురు. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

నాకాదళ నిర్ణయనభ

మగ్దొనాల్డాగారి ప్రకటన

(వైస్ నెస్)

లండన్, మార్చి 9:—నాకాదళ నిర్ణయనభలో ఒడంబడిక కుదురునని సమ్మతము దోచుచున్నది. మానవశక్తికి మించిన కారణములచే కొంత ఆలస్యమైనది. ఈ కాలములోనే నిరుత్సాహము ప్రబలెను. సభ ధగ్గుముగునని ఏమాత్రము కన్పించినను 1-కి 10 వంతుకూడ పనిచేయజాలము. విఫలమననది నెంటుజేమని మండిర మనవిపించెను. అసలు కార్యక్రమమును చర్చించుచున్నారము. ఇంతవరకు మా కెట్టి అడ్డంకులు రాలేదు. ఒడంబడిక సాధించుటకు కృతసత్వము లైతిమి. అయిదుగరము కలసి ఒడంబడికను జేసికొందము. మాశక్తికి మించువరకు ప్రయత్నించెదము. ఇంతవరకు మా ఉపాహు దాటిపోలేదు. ఆమెరికా బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్రాపంచిక కాంక్షిస్తావమునకై సర్వస్వమును ధారపోయినట్లుగా. దానినే అవలంబించుచున్నారము. ఎంత మాత్రమును దానిని విడనాడలేదు. ఆమెరికా బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు కష్టములన్నిటిని జయించి నాకాదళ ఒడంబడికను జేసికొని పోటీనంతరింపజేసి పరస్పర అపనమ్మకములను బారద్రోలి కాంతిస్థాపనమును గావించి మరల సభ జరుగువరకు నాకాదళ నిర్ణయమును గావించుటకు ప్రయత్నించెదము. 1928 వరకు ఇప్పుడు చేసుకొనబోవు ఒడంబడిక సాగునని మగ్దొనాల్డాగారిని. ఈ ఉపన్యాసమును ఆమెరికాకు బ్రాడ్ కాస్టు జేసిరి.

లండన్, మార్చి 10:—అయిదుగరు ప్రభుత్వములవారు యుద్ధ బహిష్కారమునకు పూనుకొన్నవో ప్రాపంచిక కాంతికి భంగము రాజాలదు. నాకాదళ నిర్ణయనభలో ఒడంబడిక కుదురకమానదు. దీనివలన రాబోవు ప్రారంభ ఆయుధ విసర్జనసభకు అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడునని ఫ్రెంచివార్తలు లండన్ నుండి వెలుపుచున్నవి.

జర్మను యుద్ధసమయమున విధ్వంసమైన ఫ్రాన్సు

నేటివరదల విధ్వంసము

(రూటరు)

టూలూజా, మార్చి 10:—జర్మను యుద్ధసమయమున విధ్వంస మొనర్చుబడిన నైరుతిఫ్రాన్సుకు దేశమును నేటివరదల విధ్వంసమును టూలూజాగారు పోల్చి జూచుచున్నారు. యుద్ధనిరామము పిదప ఆలోచించినటులే ఇప్పుడుగూడ సాంకేతికసమస్యల నాలోచించవలెను. మరల మట్టిరము లేర్పడువరకు రైతులకు గుడిసెల సేర్పాటు చేయవలెను. పిదప బ్రాహ్మసారాయి పరిశ్రమను పునరుద్ధరించవలెను. మరల ఇట్టి ప్రమాదములు రాకుండ ఆటవికాఖిలను ఏర్పాటు చేయవలెనని టూలూజాగారు చెలిపిరి.

మహాత్త గాంధీగారి అంత్య సందేశము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 9:—గాంధీగారు 'మ్యాకియా' లిలకు కలిగొప్ప తండ్రిజుడు. పాప పుణ్యముల చింతలేక కార్యసాధనకోసము పన్నుగడ పన్నువాడు. కాన ఆయన రాజప్రతినిధికి బంపిన లేఖ దీనికి తగినటులే యున్నదని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికా డిల్లీ విలేజ్ లో ఆవమర్యాదగ వ్రాయుచున్నాడు. ఇట్లు దూరము పూరితమున లేఖలను ఏమో కొద్ది పత్రికలే ప్రకటించుచున్నవి. వ్యక్తి రూపేణా గాంధీగారిని గౌరవముగ నే ప్రసక్తిని గావించుచున్నాడు. లేనిచో బ్రిటిషు పత్రికలకు అప్రతిష్ట చేకూరెడిది.

“గాంధీగారిని

ముందొకసారి రీడింగు ప్రభువు అరెస్టుచేసినపుడు గాంధీగారి యుద్ధమును చల్లారెను”
“ఇప్పుడుగూడ ఈ తరుణమున ఇర్విన్ ప్రభువు గాంధీగారిని అరెస్టుచేయవలెను”

బ్రిటిషు పత్రికల ప్రల్లదములు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 9:—సర్దారు పటేలుగారి అరెస్టును గూర్చి యే బ్రిటిషు పత్రికలు ప్రాముఖ్యముగ ప్రకటించుచున్నవి. భారతదేశ పరిస్థితులు బ్రిటిషుపత్రికలగుని బ్రిటిషు ప్రజలగుని చక్కగ తెలియజేయుచున్నవి. ఫ్రీ ప్రెస్ లండన్ విలేజ్ లో చెబుచున్నాడు. ఈ సందర్భములో ప్రెసిడెంటు పటేలు బొమ్మను, సర్దారు పటేలు బొమ్మను ప్రకటించి ఇర్విన్ గారు గల సంబంధమును పత్రికలు చర్చించుచున్నవి. ఇండియాలో ప్రారంభమగుచున్న నూతన పరిస్థితు లేరూపమును చాల్చుచున్నవోయను దృష్టి బ్రిటిషు పత్రికలకు లేనటులున్నది. విశాలదృష్టితో ఆలోచించుచున్నటుల గన్పించదు. తత్కణము గాంధీగారిని అరెస్టుచేయుటను గూర్చి యే పత్రిక లెంతవేపును వ్రాయుచున్నవి. 10 వేండ్ల క్రిందట రీడింగు ప్రభువు నెడుకొన్న పరిస్థితులను చెబుచును. ఆ సమయమున రీడింగు ప్రభువు గాంధీగారిని అరెస్టుచేయుటచే ఆ యుక్తము మంతయు ఆంధరించెననియు అటులనే ఇర్విన్ ప్రభువుగూడ ఈ సమయమున గాంధీగారిని అరెస్టుచేయవలె ననుచున్నవి.

నకాదే ప్రైముపత్రిక

ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—గాంధీగారి లేఖకు రాజప్రతినిధి ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరమున నిగ్రహము అవసరమగునాడ గలవు. సమయమునకు తగినటులే వ్రాయబడెను.

భిల్లిశాసనసభా కార్యక్రమము

బ్రిటిషుపత్రికలు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 9:—రాజ్యాంగపనులను గూర్చి కెల్కారుగా రుపపాదించిన తీర్మానముపై జరిగిన చర్చను బ్రిటిషు పత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి.

మహాత్త గాంధీగారి 11 వరతులను ఈసభవారు ఆహ్వాదించుచున్నారని కెల్కారుగారు చెబుచున్నారని పత్రికలు వ్యక్తీకరించుచున్నవి. దీనివలన బ్రిటిషు ప్రజలు నిజపరిస్థితులను గ్రహించి భారతీయులపట్ల సుముఖులగుండుట కేర్పడును గాని గాంధీగారిని అరెస్టుచేసిన వెంటనే ఈ యుద్ధమును చల్లారెనని బ్రిటిషుపత్రికా విలేజ్ లో చెబుచు ఇండియానుండి తంతులనెపుటచే బ్రిటిషు ప్రజల మనసులు అభిప్రాయములు అనుకూలముగ భారతీయుల ఆశయములకు తోడ్పడకుండుటకు ఏర్పడుచున్నది.

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారిని జేసినటులే గాంధీగారినిగూడ గభీమని చెబునాటయందు బెటెడరని అనుకొనుచున్నటుల అబ్జర్వరు పత్రికా విలేజ్ లో చెబుచున్నాడు. దీనినిబట్టి జూడ సర్దారు పటేలు గారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిని బొంది యే అరెస్టుచేసినటుల తెలియుచున్నదనుచున్నాడు. సర్దారును బట్టుటకు ముందు జిల్లా అధికారులు బొంబాయి ఇండియా ప్రభుత్వముల ఉత్తరువును బొందియే జేసిరి.

దిన్హ్యాఇండియా ఎస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

యస్. బి. వాయకులు పాత్రుడుగారు, ఆనకాపల్లి, యీ లైఫ్ ఎస్సూరెన్సు కంపెనీ తరఫున గంజాను, విశాఖ పట్నం, గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాలకు చీఫ్ ఏజంటుగ నియమించడమైనది.
సబ్ ఏజంటుగ పనిచేయదలచినవారు పైవారికి వ్రాసి తెలిసికొన వలయును.
మద్రాసు 8-3-1930. } యస్. జే. యఫ్. రివర్సు, బ్రాంచి మేనేజరు.

మహాత్త గాంధీగారిలో

కార్యక్రమమువారు రాయబారములు ఎంతమాత్రము నల్పరు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 9:—మహాత్త గాంధీగారు తమ యుద్ధమును మానుకొనునటుల జేయుటకు కార్యక్రమమువారు ఆయనతో ప్రత్యక్షముగ రాయబారములను జరుపనున్నారని ఇండియాలో ప్రబలుచున్న వదంతులు అసత్యమని నకాదే ప్రైము పత్రిక ప్రకటించినందులకు రాజకీయ వర్తమలవారి వంట సంతసించు చున్నారు. సి. ఎస్. రంగయ్యగారు ఇట్టి మానవలను ఇండియాలో ప్రకటించుటచే నకాదే ప్రైముపత్రిక ఇటులు ప్రకటించవలసి వచ్చెను. ఆయితే ఇట్టి సమయమున రాయబారములందవని జెప్పుటకు ఏమి విశ్వాస మున్నదో తెలియకున్నది. కాంగ్రెసువారును ప్రభుత్వమువారును బలాబలములను జూచుకొన్న గాని రాయబారములకు అవకాశములేదట. మరియు ఒకవేళ రాయబారములు జరిగినను రాజప్రతినిధి తో జరుగును గాని ఇతరులతో జరుగవు. ఇట్టి ప్రకటనమును ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమువారే పూనుకొనుట చూడ కార్యక్రమమును ఇండియాలోనిర్వంధవిధానము ఉప్తములేకున్న ఇట్టి విషయస్థలో ఇండియా ప్రభుత్వాధికారులకు కార్యక్రమమువారు సహాయమొనర్చుటలేదను అపవాదమును బాటవొనుటకెట్లు చేసిరనుచున్నారు. రాయబారముల మాట ఉత్త కల్పితమని ఇండియా కార్యాలయమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

గాంధీగారి సంరంభము

కామన్సునభ

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 10:—నేడు కామన్సుసభలో గాంధీగారి సంరంభమును గూర్చియు ఆయన అంత్యసందేశమునుగూర్చియు ఆరు ప్రశ్నలకు గావించిరి. కాసనోల్లంఘనము నెదుర్కొనుటకు ప్రభుత్వమువారు కెట్టి చర్యలుజేసికొన నున్నారని అడిగిరి. పత్రికలు గాంధీగారి లేఖకు రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరమును పూర్తిగ ప్రకటించినది. వాటిని జూచితిని. జనవరి 25 తేదీని రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వవిధానమును ప్రకటించియే యున్నాడు. మేము ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు దీనికొను చర్యను గూర్చి ఏమియు జెప్ప నక్కరలేదని చెప్పు గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రక్తపాతము కాకముందే కాసనోల్లంఘనమును 12 తేదీని ప్రారంభముగాకుండ ఆపుజేయవలెనని లెఫ్టి నెంటు కర్నలు హువర్డు జ్యూరీగారు సూచించిరి.

అసలు విషయమునంతను రాజప్రతినిధి ప్రకటనములోనే వెలిబుచ్చిరిని చెప్పు గారు చెలిపిరి.

ఇండియాలో నిర్వంధవిధానమును మొదలికిన మితవాచులలో గలుగుమాత్రము ఫెన్నరు బ్రాక్వేగారు చెలిపిరి. అందరికిని అంగీకారమును ఒడంబడికను జేసికొనుటకు మరింత ప్రయత్నమును గావించవలెనని బ్రాక్వేగారునిరి. బ్రాండు పటేలుగారుపముగా పరిష్కారమును జేసికొన గోరుచున్నార మని బ్రాక్వేగారికి తెలిసియే యుండునని చెప్పు గారు పలికిరి.

జిల్లవమును కలుగజేయ ప్రయత్నించుచున్న గాంధీగారు యెంతటి యోగ్యులయినను నిజమగు మీ మిత్రుడని రాజప్రతినిధిగారు వ్రాయరాదని లెఫ్టి నెంటు కర్నలు గాడ్వేడాల్లిం పిలుపేగాదు సూచించిరి.

కార్యక్రమమువారు హర్షస్వములు గావించిరి. అమాటలను పసంహరించుకొనుడని ప్రతిపక్షులు గోరిరి. వైటుగారి నూచనలు ఆధిక ప్రసంగముగనన్నవని చెప్పు గారు చెలియ జేసిరి.

అస్సాము బడ్జెటు

పిల్లంగు, మార్చి 10:—అస్సాము శాసనసభబడ్జెటు సమాజేశము నేడు ప్రారంభమయినది. ఈవత్సరము 22 1/3 లక్షలతో పారిరంభమయి రూ. 18. 49 లక్షలు నిలువ యుండును.

ప్రాధానమంత్రి శేషాద్రిగారు

కాంపూరు, మార్చి 10:—సవాతవ దర ప్రకటనలన్ని పాలు పి. శేషాద్రిగారు ఇంటరు యూనివర్సిటీ బోర్డు కార్యదర్శిగను ఎ. బి. దురగారు (కాశీ) ఆధ్యక్షునిగను ఎన్నుకొనబడిరి.

గాంధీగారి శాసనోల్లంఘనము

బ్రిటిషుపత్రికలు

(బీము నర్సిసు)

లండను, మార్చి 8:— గాంధీగారి శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి రాజప్రతినిధి మాటల ప్రకారమే కార్మిక ప్రభుత్వము సంపరిచయనని చెబుచున్నది. ఇర్విసు ప్రభువు ఏ చర్యను దీనికోసము దానిని సమర్థించెదరట.

ప్రస్తుత సమయమున ఇర్విసు ప్రభువు కఠినచర్యను దీసికొనవలెనని టోరీస్టులవారు నిర్బంధము జేయుచున్నారని తెలియజేసినది. ఏమైనను సరే లా ఆర్డరుకు భంగము ఎంతమాత్రము రాకుండజేయవలెననుచున్నారు.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికా విలేఖరి బాట్టలెటుగా రిట్టు డిల్లీ నుండి వ్రాయుచున్నాడు. నిర్బంధములతో ఆత్మార్థమును గావించినా డివిషియంకోసం షేరు రావలెనని గాంధీగారు ప్రవర్తించుచున్నాడు. అయితే ప్రభుత్వమువారు ఇంత చురుకైన గాంధీగారి ఆశలను వెకవేర్చి దలంచుటలేదనుచున్నాడు.

మార్చి ౧౦ పోస్టు పత్రికా విలేఖరియిట్లు చెబుచున్నాడు:— డిల్లీ సభ పూర్తయినవరకు ప్రభుత్వమునా రెట్టిచర్యను దీసికొనదలచుకొనలేదు.

మహాత్మాగాంధీగారిని ఆయన ఆశ్రమములోనే ఉంచి బయటకురాకుండ జేయవచ్చును.

నిర్బంధవిధానము కూడదని రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సభలో నున్న భారతీయులు పట్టునలను జూపుచున్నట్లు చెబుచున్నది. గాంధీగారి యుద్ధయముపట్ల పిరికితనమును జూపించేది రాజీవదద్ధి నవలంబించవలెనని వీరు హితవోసరుచున్నారు.

ఇండియాలో ఇంకను బ్రిటిషువారు

ట్రస్టీలుగా నుండవలెను

(బీము నర్సిసు)

లండన్, మార్చి 8:— ఇండియాలో భారతీయులకు నియోజకాధికారము నిచ్చిన భారతదేశ కట్టములు అంతరించుననిగావు. ఇంకను ఇండియాలో భారతీయులపక్షమున బ్రిటిషువారు ట్రస్టీలుగ నుండవలెనని (సంరక్షకులు) లాయర్ జార్జిగారు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు. కులవివక్షత నిరంకుశత్వ మపారముగనున్నది. ఇండియాలో భిన్నమతస్థులు ఉండుటచే మతవైరము ఉండుటచేతను భిన్నమతములవారు విశ్వాసంతో నుండుటకు చాలకష్టములున్నవి. రాచకీయాభివృద్ధికి ముందు ఈ వికృత ఆచారము, భారతదేశాభివృద్ధి తక్షణము చాలవరకు ఆర్థికసమస్యతో గూడుకొన్నది. భారతీయులు తమ జీవిత ప్రమాణములను ఆభివృద్ధి జేసికొనుటకు వారికింతవరకున్న చిహ్నులను తొలగించవలెను. దీనిని సాధించుటకు బ్రిటిషు పరిపాలకులు ప్రయత్నించిరి. కాని ప్రస్తుతము భారతదేశ భాగ్యోదయమునకు నియోజకాధికారమే తరుణోపాయమగుటచే దీనికి అనంతర మేర్పడినది. బ్రిటిషుసహాయము లేనిదే భారతదేశ జనసామాన్యమునకు ఆత్మనిర్భరము కలుగదు.

మాస్కో-మూడవ అంతర్జాతీయ

సంఘప్రచారము

కామన్సుభలో ద్రష్ట

(వై లెస్)

రష్యా, మార్చి 10:— గ్రేటు బ్రిటను జొమినియనులు అధినివేశములందు సమ్మెల నేర్పాటుజేసి హొల్మిని గావించుటకు మాస్కో-మూడవ అంతర్జాతీయ సంఘమువారు తమ ఏజెంటులకు త్రుణువుజేసిన దానినిగూర్చి హెండ్లర్సుగాడు ప్రశ్నించిరి. క్రిందటి గురువారము పనిలేనివారి ఊరేగింపుకు కారణము మాస్కో-ఉత్తరపులే యని తెలియునాయని ఒకరడిగి ఈ ఊరేగింపులలో స్వల్పముగనే గాయములు తగిలెననియు పోలీసువారు అశంక గల్గిననియు దీనినిగూర్చి భయపడినక్కరలే ఓనియు ఏమాత్రము ఋణాద్యుధిగను మాస్కోపట్ట నిర్మాగ మాటముగా చర్యను దీసికొనదలచుననియు హెండ్లర్సుగాడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

లండన్ నౌకాదళనిర్ణయసభ

(వై లెస్)

రష్యా, మార్చి 10:— శరవారము, నిన్న జరిగిన సంభాషణలు ఆతిరహస్యముగ నుండబడినవి. ఫ్రెంచివారు దెలిపిన 724479 టన్నుల నౌకలను తగ్గించుచో దానికి తగిన రాజీయ కట్టుదిట్టములు, ఆభయము లుండవలెనని బ్రిటుండుగారు చెబుటకు ఈసంభాషణ తోడ్పడునట. దీనినిబట్టిజూడ మగ్నగృహ సమద్రపు టాడంబడిక ప్రకారము ఒకరితో నొకరు సలహా చేయుటయేగాక అవసరమయినపుడు చర్యలుగూడ దీసికొనుటవసరమని అర్థమగుచున్నదని పత్రిక లనుచున్నవి. శరవారము వెకర్సులో రాంకే మన్రోనాట్టు, బ్రిటుండు, స్ట్రెంజ్ గార్డు నిరపద్రవమునుగూర్చి చర్చించిరి. నేటి మధ్యాహ్నము నిండు సభలో ప్రతినిధు లందరూను చర్చించెదరు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారపుడే లోకశాన్తి జాతిసమితి ఒడంబడికల ప్రకారము ఎక్కువ బాధ్యతను వహించిరి. మరింత భారమును వహింపజాలరు. సలహా ఒడంబడికను సంతకము చేయుటకుగూడ ఆమె రికాప్రభుత్వమువారు సమ్మతించుట లేదనుచున్నాడు. సైనిక ఒడంబడికలు ఏర్పడువరకు ఒడంబడికను జేసికొనువారము గానుని మన్రోనాట్టుగా రనిరి.

కలకత్తా నారమిల్లుల సమ్మె

శ్రీమతి దాను గుప్తగారిపై 144 సెక్షను

35,000 వేలమంది పని మానిరి

కలకత్తా, మార్చి 10:— టిటాగరునందు జనపనార మిల్లులలో సుమారు 85,000 మంది పనివాండ్లు సమ్మెగట్టిరి. ఏడని మిది మిల్లులు పూర్తిగ మూయబడినవి. పనివాండ్లలో చాల మంది మదరాసీయులే.

మీన్ ప్రభావతిదానుగుప్త బకరాల్ మిర్జగార్లు జనపనార పనివాండ్ల సంఘాధ్యక్షులు కార్యదర్శులపై మిల్లు ప్రాంతములను పోరాదని 144 సెక్షనుప్రకారము నోటీసు జారీచేసిరి. ఒక మిల్లువద్ద ఆల్లరి జరుగగ, పోలీసువారు సద్దబాటు జేసిరి.

మదరాసీ శ్రీమనివాండ్లకుండు బయటివారు ఆందోళన పురికొల్పుటచే సమ్మెకట్టు జరిగిననియు పనివాండ్లు అందరు ఎప్పుడు తిరిగి చేరిన అప్పటివరకు మిల్లులు మూసియుంచెదమనియు మిల్లుయజమానులు చెబుచున్నాడు.

(ఆ. ప్రి.)

శ్రీ గోపాలరావుగారి సుప్రసిద్ధకావ్యములు చూచితిరా?

కొలది ప్రతులు మాత్రమే కలవు, కొనద్యురపడుడు!

- వాల్మీకి { మానసికము లైన మార్పులను నిరూపించు సాటిలేని శ్రోత నాటకము. శ్రీమన్నాగేశ్వరాంతము. ఆఖిలరసాలవాలము. నిగూఢవిషయచర్చానిబిడ్యత్వము. చదువుకొలది చవులూరుమందును. 1 రూ.
- వసంతసేన { సంస్కృతాంగ్లసాహిత్యసంప్రదాయసమ్మిళిత మైన ప్రాథమికకావ్యము. దేవరాజమధీమశి గారి “కావ్యప్రశంస”యు, నడమడుటి వీరరాజుగారి “లఘుటీక”యు నమూనవులు. 14 అ.
- నీతికథాసంగ్రహము { సచిత్రము, సజీవము. విద్యార్థు లెల్లరు తప్పక పఠింపదగిన పుస్తకము. చిన్న చిన్న పద్యములు చక్కని చిక్కని భారాళమైన సులభశైలి. 4 అ.
- అపూర్వసంఘసంస్కరణము { ఆంధ్రవాణి కథిననాలంకారము, అసదృశభావప్రకాశినిబట్టి కన్నడములోనికి పరివర్తించబడిన “యద్యుతగంధము”. 12 అ.
- చంద్రరేఖావిలాపము { వికటకవితావిరాజమానము. కూచిమంచి జగ్గకవి ప్రణీత హాస్యప్రబంధరాజము. “ఈ కృతికి సమముగాంగృతి-నే కవులును శిష్యులూ రిది బిరుదము.” 14 అ.

ఈ యొదు పుస్తకము లొకసారి కొనువారికి పోస్టేజి చార్జి చేయబడదు. 1930 మార్చిలోపల కొనువారికి రు. 8-8-0 కే పి. పి. చేయబడును.

ప్రకాశకులు: విశాల్యాడి పో 4, ఆచారప్పన్ సందు భార్జిటప్పను, మదరాసు

క్వేకరు ఓట్లను మీవెంట గొనిపోవుడు.

మార్గప్రయాణములు చేయునపుడు క్వేకర్ ఓట్లను వెంటగొనిపోవుడు. ఆదర్శనీయమైన ఈ ప్రకృతి సంబంధమైన ఆహారమనందు మరల బలమును గలిగించుటకు, శ్రమను నివారించుటకు, శరీరము ఆరోగ్యము స్థితిలో నుంచుటకు అవసరమైన బలవర్ధకమైన పదార్థములు గలవు. సులభముగ తయారుచేయబడగలదు, త్వరితముగ జీర్ణత జైని గలిగించును. మితవ్యయమైనది. క్వేకరు ఓట్ల పిన్నలకు, పెద్దలకుగూడ సుపయోగించును. ప్రతిదినము భుజింపుడు.

Quaker Oats

చెతితో తాకుచుండు లేదు.

2583

రాజమహేంద్రవరము

(స్వీయవిశేషం)

దేశభావలమూలమున విద్య నేర్పుట

ఈ నెల 25 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు విజ్ఞానాన్ని పురమందిరములో ప్రవేశమును చేర్చుచున్నాము ఒక గొప్పసభ జరిగినది. సభకు విద్యార్థులును పురప్రముఖులును స్త్రీలును పెక్కుంది విచ్చేసిరి. సభాసలమున చివరకు చోటుకూడలేదు. చర్చించు విషయము ముఖ్యమైనదిగాక చర్చలో పాల్గొనువారు సుప్రసిద్ధపండితులగుటకల సభకు విశేషజనము వచ్చినది.

సభాధ్యక్షులు గవర్నరు మెంటు ఆర్జునకారేటి ప్రిన్సిపాల్ ను చక్రవర్తి ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు విషయమును గురించి తెలియజేసిన పిదప చర్చావిషయమును ప్రవేశపెట్టవలసినదని తాంప్రకా ఎం. ఏ. గారిని పిలువజేరిరి. తాంప్రకా గారు గవర్నరు మెంటు ప్రయోనిన కళాశాలకు ప్రిన్సిపాల్.

తాంప్రకా గారు

మాట్లాడుచు ఈ దేశములో పాఠశాలలో ఇంగ్లీషును ప్రవేశపెట్టినది మెకాలే ప్రభువు. ఈ దేశీయులను ఇంగ్లీషులో పండితులను చేయవలెనని సంకల్పించినది యతడు అప్పటి కఠినితో దినయానా అది ఆకాలమున కది అనుకూలంపవచ్చును. కాని అనుభవమునబట్టి చూచినను కాలమునుబట్టి చూచినను ఇంగ్లీషునకే ప్రధానమిచ్చుటయు, దానిమూలముననే విద్య నేర్పుటయు, మనదేశీయులను అందే పండితులుకావలెనని కోరుటయు ఈ కాలమునకు పనికిరానిసంగతి. ఇంగ్లీషులో ఈ దేశీయులను మాతృభాష కాని కారణమున, ఎంతవఱకు చేసినను దానిలో పాండిత్యము సంపాదించవలదు. ఇరవై సంవత్సరములనుండి నేను తమిళభాషలో కృషిచేయుచుంటిని. నా పరిచయము ఓడమూలగ్రరనే యున్నది. ఇంగ్లీషుభాష ఇక్కడికిలెట్లకు సహజమైనభాష కాదు. అందువల్ల జ్ఞానాభివృద్ధికి అది అటంకము కలుగజేయుచున్నది. విద్యయొక్క ప్రయోజనము జ్ఞానమును సంపాదించుటయేకదా! తిల్లిభాషమూలమున అయినచో జ్ఞానము గ్రహించుట అతిసులభము. పరభాషమూలమున విద్య నేర్పుటయొందుటవలన జ్ఞానము నశించిపోవుచున్నది. అదిగాక ఎన్నియొండు తపస్సుచేసినను పరభాషలో పాండిత్య ముబ్బుటలేదు. స్వభాష నశించిపోవుచున్నది. జ్ఞానోపార్జన ప్రాజ్ఞమైంది. కావున ఇంగ్లీషులో వ్యవహారమునకు వలసినంత పరిజ్ఞానము చాలున ఇతరవిద్యలన్నియు దేశభాషలో నేర్పుటయే సహజపద్ధత్యము గులభమార్గమునై యున్నది. అని చెప్పిరి.

పురాణం భద్రయ్యగారు, ఎం. ఏ. ఎల్. టి.

మీరు తరువాత మాట్లాడిరి. గవర్నరు మెంటు ఆర్జునకారేటిలో చరిత్రలో ప్రధానపండితులు. చర్చావిషయమును గురించి తమకు గల సంభాషణలను చెప్పిడించిరి. ప్రాథమిక తరగతులలోను, పెకండరి తరగతులలోను దేశభాషలమూలమున విద్య నులభముగ నేర్పవచ్చుననియు, కళాశాలలో నట్లుచేయుట అంతసులభముకాదనియు తెల్పిరి. అదియుగాక క్రిందపాఠశాలలోను తరగతులలోను దేశభాషలమూలమున విద్య నేర్పుకొని, కళాశాలలో ఇంగ్లీషులో విద్య నేర్పుకొనుట కష్టముగా నుండునని చెప్పెను, ఎట్లునును ఈ సమస్య కష్టసాధ్యముగానే యున్న దనిరి. కాని దేశభాషలమూలమున విద్య నేర్పుట సహజపద్ధతి జ్ఞానముగనుటకు తిన్ననిమాగ్గ మనుటకును సంభాషణావంతము లేదని సభాసలముగా జెప్పిరి.

ఆదుర్తి భాస్కరమృగారు

ఈ మె భాషావిషయములపరిచితి కలిగించుకొన్నానని. మీరు తరువాత మాట్లాడిరి. దేశభాషలమూలమున చదువుచెప్పుట మాని, అన్యభాషలో చదువుచెప్పుట తల్లిపాలనుబిడి, డబ్బా పాలలో బిడ్డను పెంచుటవంటిది. మనపిల్లలు ఇంగ్లీషువిద్య నభ్యసించుటకు మిక్కిలి కష్టపడుచున్నారు. వారికి దానిలో జ్ఞాన మేమియు కలుగుటలేదు. దానిద్వారా నేర్చుకొనుచుండుటవల్ల ఇతరవిషయముల జ్ఞానమునలేదు. ఎప్పుడును ఇంగ్లీషుచదువే గనుక తల్లిభాషను ప్రాముఖ్యమేలేదు. రెండువిధములను విద్యార్థికి భ్రష్టత్యమే కలుగుచున్నది. దేశభాషలవలన విద్యను బోధించినచో జ్ఞానము కరతలామలకము కాగలదు.

చావలి వెంకట హనుమంతరావుగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి.

మీరు ఈ తాత్పర్యవంతయిన యుక్తులు. ఎల్. టి. తరగతి చదువుచున్నారు. మీరు ఆంగ్లమున మాట్లాడిరి. విద్యలని ప్రయోజనము సదనవిద్యకేము కలుగుటయు. అట్టి జ్ఞానముల పడుటకు ఇంగ్లీషుమూలమున విద్యను గ్రహించుటవల్ల ప్రయోజనము కలుగుటలేదు. తల్లి భాషలో విద్య నేర్పనచో, విద్యార్థి భావతరంగములు సహజమైనవిగా లో నుండి విషయమును గ్రహించుటకు మిక్కిలి వీలుగానుండును. అన్యభాషలో నయినచో భాషమూలం ఉద్రేకముడచు

సహజస్థితియుండదు అంతయు కృత్రిమమే. దానివలన ప్రయోజనము లేదు.

విద్యను నేర్పునపుడే సాంకేతికవిద్యలకును శాస్త్రవిద్యలకును, పాఠశాలను ప్రత్యేకించి విద్యనుగదపుచున్న యెడల విద్యాపద్ధతి కులుపుగా నుండును.

సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు బి. యె. బి. యల్.

వీరిక్కడ జిల్లాజ్యేగానున్నారు. వారు హనుమంతరావు గారికి పూర్వము మాట్లాడిరి. ఇతరదేశములో నీ నీతిలేదు. హిందూ దేశముయొక్క ప్రత్యేకస్థితిగతులనుబట్టి ఈ సమస్య బయలుదేరినది. ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, జపాను మున్నగు దేశములలో సయితము విజ్ఞానముకొనుట విద్యార్థి తనభాషగాక అన్యభాషలు మఱికొన్నిటిలో ప్రాప్తియము పొందుచుండును. ఒక కొంతకాలమువరకు వికాసాలో లాగిరిన, గ్రీకుభాషలో విద్యార్థులు పాండిత్యము గడించుచుండిరి. తరుపరి ఇప్పుడు ఇంగ్లాండులో ఫ్రెంచి గ్రీకుమున్నగునవి, జర్మనీలో, లాటిను గ్రీకు, మున్నగునవి ఈ విషయముగా విజ్ఞానముకొరకు ఏర్పడజాలదుగా నున్నది. వారు తమ స్వభాషలుగాక విజ్ఞానము కొరకు ఇతర భాషలు నేర్చుకొనుట కలదు. మన దేశములో సర్వతా ఇంగ్లీషు నేర్పుబడుచున్నది. ఇదెంతవరకు అవసరము. పాఠశాలలోను, కళాశాలలోను మనము నేర్చుకొన్న దంతయు మనకు తరువాత నిలుచుటలేదు. కాని జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగక పోవుటలేదు. ఈ సమస్య చాలవరకు దేశముయొక్క భవిష్యత్తుపై నాధారపడియున్నది. దేశము తనంత తాను పాలించుకొను స్థితి యేర్పడి హిందూదేశముగా ని, మఱియు కటి వ్యవహారముండేర్పడిన యెడల వాటికి ప్రధానము కలుగును. ఇంగ్లీషుతో పనియుండదు. అట్లుగాక, మఱికొంతకాలమువరకు ఇప్పుడున్నట్లువలెనే ఉన్నచో ఇంగ్లీషున సర్వమును నడపబడకమానదు. అది తప్పని సరియునయెడల ఇంగ్లీషును శీఘ్రముగా నలవర్చుకొనుటమేలు.

పండిత చిలకమర్తి లక్ష్మీచృణిమాంగారు

మీరు తరువాత మాట్లాడిరి. మీరు మాట్లాడునపుడు మిక్కిలి చతురత్వముగ నుండుటవల్ల సభ్యులందఱు తమవర్ణమును కరతాళముల మూలమున వెలిబుచ్చుచు వచ్చిరి. చిన్నతనములో నేను చదువుకొనునప్పుడు విద్య అంతా ఇంగ్లీషుతోనే యుండెడిదనియు, ఆకారణమువల్లనే చాలామంది మెట్రిక్యులేషనువరకు చదువలేక చాలించుకొన్నవార, తరువాత మానుకొన్నవారు నయయుండిరి. ఆకాలమున రెండవపాఠశాలలో సిస్టరు క్రిత పాఠశాలముగా నుండెడిది అని చెప్పుచు మఱికొన్ని ఉదాహరణలు నిచ్చిరి.

దేశభాషలో విద్య నేర్పుట కళాశాల తరగతులలో పాఠశాలని ఆక్షేపణకలదు. అది సరియైనదికాదు. ఆయా శాస్త్రములలో ప్రముఖులైన విస్సా అప్పారావుగారు, విశ్వనాథ శర్మగారు, సాంబమూర్తి గారు పూనుకొన్నచో పాఠశాల పీఠములకు సాంకేతికములను నిమిషములో తయారుచేసి పాఠముల నవలీలగా మనభాషలో చెప్పగలరు. మఱియుక ఆక్షేపణకలదు. దేశభాషలు ఒకటికాదు. రెండుకాదు. చాలా ఎక్కువగానున్నవికదా, ఇన్ని భాషలలో విద్య అభ్యుత్థుల ఎట్లు అనునది మఱియుక ఆక్షేపణ. అది కష్టమైనదికాదు. దేశములో ముఖ్యమైనవి 16 భాషలు కలవు. పదహారు భాషలకు పదహారు విశ్వవిద్యాలయములు నెలకొల్పవచ్చును. జ్ఞానమత్సరముగాన దేశభాషలల్ల జ్ఞానమును సమపార్థిండుట ముఖ్యమైన విషయము అని నుట్లాడిరి.

భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి.

పిదప మీరు మాట్లాడిరి. మీరు వీరేశలింగం హైస్కూలులో గణితశాస్త్రాధ్యాపకులు. చతురత్వముగ మాట్లాడగలవారు. వారు ప్రసంగించినదిట్లు- "ఇస్కూలవిషయం తెలుగుదేశంలో తెలుగుపిల్లలకి, తెలుగుమాడ్లకు తెలుగులో చదువు చెప్పవలెనా? అక్కల్లేదా? ఇది విషయం. (సభ్యులలో హర్షము కడుపుబ్బ నవ్వు) మాడ్లకు తెలుగులో చదువు చెప్పలేకపోవడం వల్ల వచ్చింది ఈ సమస్య అనలు. తెలుగుభాషకు గౌరవంలేదు. అంతా ఇంగ్లీషులోనే జరగాలి. కోపపడితే ఇంగ్లీషులో కోపపడాలి. నవ్వితే ఇంగ్లీషులో నవ్వాలి. ఇంగ్లీషులో ఏపని జరిగినా, గౌరవం పొందుతోంది. తెలుగునేర్చుకొన్న తెల్లవాడు ఎంతవాగా నేర్చుకొన్నా, తెలుగుమాడ్లాడుతుంటే మనము నవ్వుపోము. ఎందుచేత? వాడికి ప్రావీణ్యము రాదు. అల్లాగే మనమెందు కనుకోమాడదు? మనము ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటాడంటే ఇంగ్లీషునా దేసినకుంటాడు, అయ్యో! మా "సెస్కోలు"ను (అనే వ్యాకరణజేత్ర) మర్డర్ చేస్తున్నారని అనుకోమా? ఎంత దొడ్డా ఇంగ్లీషులో పాండిత్యంబుడు. ఇంగ్లీషువారాలు సయితం తెలులో అర్థం చేప్పితే నేగాన క్లిష్టవాడి బుర్రకెక్కటంలేదు. అప్పటికిగాని నాడు "హి, ఆ, అ" అనడు. నేను గణితశాస్త్రం బోధిస్తున్నాను. పిల్లలకి తెలియంది, విషయంకాదు. భాషయే. భాషాతివిద్యవల్లనే వారు లెక్కలుచేయలేక పోతున్నారు. నేను పరీక్షచేసి చూచాను. ఇంగ్లీషు లో 20 కోట్ల బోధచేసే గణితవిషయాన్ని రెండురోజుల్లో చెప్పి చూచాను. ప్రయోజనం కనబడదీ. దేశభాషలలో చెప్పితే విషయం అనర్థంగా అర్థమైపోయి, జ్ఞానంచక్కగా అలవాటువుతుంది ?

ను. పిల్లలకి తెలియంది, విషయంకాదు. భాషయే. భాషాతివిద్యవల్లనే వారు లెక్కలుచేయలేక పోతున్నారు. నేను పరీక్షచేసి చూచాను. ఇంగ్లీషు లో 20 కోట్ల బోధచేసే గణితవిషయాన్ని రెండురోజుల్లో చెప్పి చూచాను. ప్రయోజనం కనబడదీ. దేశభాషలలో చెప్పితే విషయం అనర్థంగా అర్థమైపోయి, జ్ఞానంచక్కగా అలవాటువుతుంది ?

తరువాత డి. వి. చలపతిగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. ముని సిపత్ హైస్కూలులో ఉపాధ్యాయులు ఆంగ్లమునమాట్లాడిరి. ఈ సమయమున సభ్యులలో పెక్కుంది వెడలిపోయిరి.

గుళ్లపల్లి సాంబమూర్తిగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. మాట్లాడిరి. మీరు గవర్నరు మెంటు ఆర్జునకారేటి మున్నటివరకును అక్టింగు ప్రిన్సిపాల్ గా నుండియున్నారు. వేమూరు విశ్వనాథ శర్మగారు ఎం. ఏ. మాట్లాడిరి. ఈ కళాశాలలోనే రసాయన శాస్త్ర పండితులుగా నున్నారు. వీరుభయమును తమతమ అభిమాన శాస్త్రములందు పండితులు. "శాస్త్రవిద్యలను బోధించుటకు ఇంగ్లీషు అవసరములేదు. దేశభాషలలో బోధించుటకు సాధ్యమే. కళాశాల తరగతులలో శాస్త్రవిద్యలను బోధించవచ్చును. సాంకేతికపదములను తయారుచేసికొనవచ్చును." అని ఉభయపండితులును తమ యభిప్రాయముల నొసంగిరి.

పిదప సభాధ్యక్షులైన చక్రవర్తిగారు ఇట్లు మాట్లాడిరి. "దేశములో ఇంగ్లీషు భాగావాడుకలోనికివచ్చినది. ఆ భాషలో అమూల్యమైనవిషయములు గుప్తమై యున్నవి. కావున దానిని విసర్జించుటకు వీలులేదు. దేశభాషల మూలమున విద్య నేర్పవలెననుట ప్రాంతియే కాని వేరుకాదు. గుమారు పాఠిక ముప్పయి సంవత్సరముల వరకైనను ఇంగ్లీషునకు ప్రాధాన్య మివ్వబడక తప్పదు. ఇంగ్లీషు వల్ల గట్టిప్రయోజనము కలదు. కళాశాలలో నిదిలేకుండ వేగదు." ఈ విషయముగా కొంచెమునేపు మాటలాడిన పిదప 7 1/2 గంటలకు సభ జయప్రదముగా ముగింపబడెను.

నూతన పుస్తకములు

ఈ క్రింది పుస్తకములు, ఆంధ్రుల నవీనాశయములు, నూతనోద్దేశములను దెలుపుచున్నవి:-
కమలాక్షి, రాజేశ్వరి- నవలలు

చిత్రకథామంజరి- 1-2 భాగములు- చిన్న చిన్న చిత్రకథలు దీర్చిలోగలవు.

ఇవిగాక, "ఇంగ్లీషువారి సంసారపథములు", "వ్యాసావళి", "హిందూసుందరీమణులచరిత్రములును" గలవు. ఒక్కొక్కదాని నెల రి అణాలు. వలయువారు, ఏతద్గ్రంథకర్తయగు రాయసం వెంకటేశ్వరుడు యం. యె. గారికి, గుంటూరు చాసికొనవలెను.

హిందీ ప్రచారక పత్రిక

1929 వ సంవత్సరము సంచికలు అందముగా బైండు చేయబడినవి

ఆంగ్లేయమాధ్యమమధ్యరా హిందీ నేర్చుకొనుటకు మపయోగపడును.

హిందీలో మంచిమంచి చిన్న కథలు గలవు.

పూర్తి కాలికో రూ. 2-8-0. అర్ధకాలికో నెల రూ. 2-0-0 మాత్రమే, పోస్టేజి అ. 8.

చిరునామా:- మానేజరు, హిందీ ప్రచారక, ట్రిప్లి కేను పో. బా. 401, మద్రాసు.

దాసబోధ

చిత్రపటాలంకృతము. 830 పుటలు.

శ్రీ శివాజి చక్రవర్తి గరువద్యుడు లోకాదారకుడు నకు శ్రీ సమర్థ రామదాసస్వామి రచించిన మహారాష్ట్ర గ్రంథమునకు దెనుగు వచనము. శ్రీ శివాజి చక్రవర్తి కర్తవ్యము నిర్ణయించుటకై నిత్యము పఠించిన అపూర్వ గ్రంథము. ఇందు వేదాంత రహస్యములు, సాంఘికములు, రాజకీయములు, నీతులు, వ్యవహార ధర్మములు, కర్మాచరణము మున్నగు 200 అధ్యాయములు గలవు. ప్రత్యక్షము అనుభవపూర్ణము. లోకమాన్యులకు మహాత్మ్యగాంధీ మున్నగు ప్రముఖులు వేదాంత కొనియాడిన పవిత్ర గ్రంథము. సర్వకాల సర్వావస్థలయందును మానవ జీవితమున కార్యప్రాయముగ నుండి తరింప సాధకముగు నీయ పూర్వ గ్రంథము నిందు కాఠికోబైండు గ్లజు కాగితముల ప్రతి పోస్టేజి కాక రు 4-0-0. ప్రకాశము | శేషాద్రిమణి కవులు శతపదానుబంధము.

వలయువారు కాకతీయ గ్రంథమాల, నందిగామ, కృష్ణాజిల్లా

ఎం. సి. రాజాగారికి క్రొత్త ఉద్యోగము

మదరాసు కార్యనిర్వాహక సభ్యునిగ
నియమింతురు

అలహాబాదు, మార్చి 10:—ఎం. సి. రాజాగారిని మదరాసు ఎక్జిక్యూటివు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింతురని లండను లో భారతీయ వర్గమునందు వదంతిగనున్నదని పయనీరు పత్రిక లండను విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. ఇండియా కార్యాలయమునుండి రూఢియగు వార్త తెలియలేదు. ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యుడగు డా॥ పరంజీగారు యీ ఉద్యోగ నియామకము గూర్చి తనకు విశేషముగ తెలియదుగాని రాజాగారి నే నియమించుచో నిమ్మజాతుల సత్ప్రస్థానమునకు చెప్పుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి గల అభిమానమును చెల్లడిచేయగలదని నుడివిరి.

(ప్రీ. ప్రె.)

అలహాబాదు కుట్రకేసులో అప్రూవరు ఫణింద్రహాస్ నిన్నటి రోజున కూడా పరీక్షింపబడెను.

"మిలీ" పత్రికాధిపతులు శిక్షింపబడిరి

9 నెలల కఠినశిక్ష

ప్రత్యేకతరగతిఖయిదీ-కాని చేతికిమాత్రముసంకెట్లు
ఖుసాల్ చంద్ గారి సందేశము.

అలహాబాదు, మార్చి 10:—మిలీ, పత్రికయొక్క కాలగ్రెసుపంచికలో రాజద్రోహ పూరితములను వ్యాసములను ప్రచురించినవి తత్పత్రికా సంపాదకులగు మహాశయ కుశాల్ చంద్ గారికి అలహాబాదు అడిమిలో జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు 9 నెలల కఠినశిక్షను, 200 రూపాయల జరిమానాను విధించెను. జరిమానా చెల్లింపకపోయిన నిందితులొకరిని మూడు నెలలశిక్ష ననభవింపజేయును. వీరిపై యభియోగము 124-ఏక్రిందనే గొనిరాబడియుండెను. 80 యేండ్లు వయస్సు దాటిన కుశాల్ చంద్ గారి తండ్రి గారు వ్యాధిస్థానమున కేతెంచియుండిరి. తమకుమారుడు శిక్షింపబడుట మంచి పనేయని వారు నుడివిరి. తమ మాతృదేశమునకు నేవ యొనరించినందులకై తమ కుమారు లీనిధమున గౌరవింపబడి యుండుట తమ కానందదాయకముని వారు నుడివిరి.

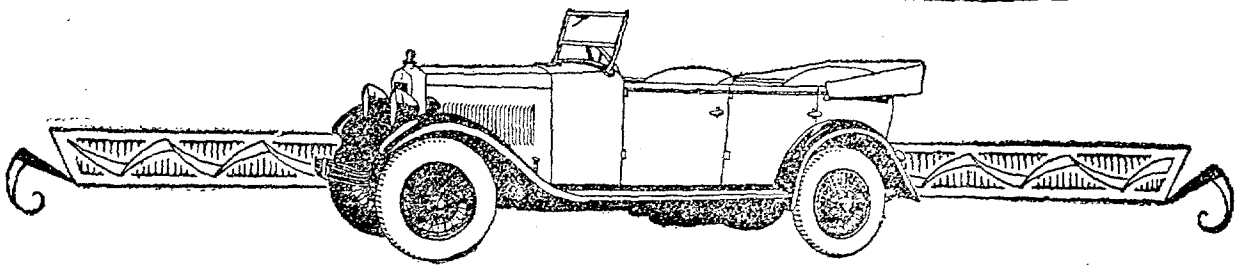
వీరిని ప్రత్యేకతరగతి ఖయిదీగా పరిగణింపజలయునని మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించెనుగాని, వ్యాయ స్థానమునుండి మాత్రము ఖుశాల్ చంద్ గారు చేతికి సతికెట్లు తగిలించబడియే గొంపోబడిరి.

కారాగృహ శకటము నెక్కుటకు పూర్వము, తమకు సహజముగు మందస్మిత వదనముతోనే నీక్రింది సందేశము నొసంగిరి:—మాతృభూమిసేవను జేయుచున్నంతవరకు నేను మతానురక్తుడనను ఖుశాల్ చంద్ గానుంటిని. కాని, నాశిక్షను భవము పూర్తియయిన పిమ్మటనేను కారాగృహము నుండి వెలువడు నపుడు తిరుగు బాటుదారుడగు కుశాల్ చంద్ గుడను.

వృద్ధుడగు తండ్రియొక్క యానందము ఖుశాల్ చంద్ తమ కుటుంబములో నుదయించినందులకు వారెల్లరును గర్వించుచుండిరి.

వ్యాయస్థానమున జేరి యున్న బహు సంఖ్యాకులగు జనులు దిక్కులు పిక్కటిల్లు నట్లు హర్షధ్వనుల గావించు చుండ ఖుశాల్ చంద్ గారు కారాగృహ శకటము నాలోపించిరి తమ తమ స్వంత బట్టలను, పరుపును వాడుకో నివ్వవలయునను ఖుశాల్ చంద్ గారి కోర్కె జెయిలు అధికారుల పరిష్కారమునకే వదిలి వేయబడెను.

(ప్రీ. ప్రె.)

నవీన పనితన మెంతవరకు సాధ్యమగునో
అంతయు కూడ వినియోగించి చేయబడిన కారు
యిచ్చట యొకటి యున్నది.

మోరిస్ యొక్క గొప్ప సామర్థ్యము ప్రపంచమున కంతయు విదితమే. దీనియందుండు ఇంజను, ఛాసిస్, బాడీపనితనము, మరియు నిర్మాణములు 1930 సంవత్సరం మోరిస్ ఆక్స్ ఫర్డ్ సిక్సు సాగ్యమైనంతవరకు నవీన మెషిన్ రీతో శేర్పరులైన పనిచారలచే తయారుగాబడినది.

అందము, గీరలయొక్క సాగమునుబట్టి కావలసిన మాదిరి ఎన్నుకొనదగి, మొత్తము మీద కారు సౌందర్యమును యభినందించుటయొక్కది. పనితనము లేక నిర్మాణమునందు ఇంతకు మించిన కారులేక స్వల్పవెల గలిగియున్నది.

MORRIS

OXFORD SIX

పంపకదారులు:—

అడినన్ అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

హాంట్ రోడ్డు,

బెంగుళూరు,

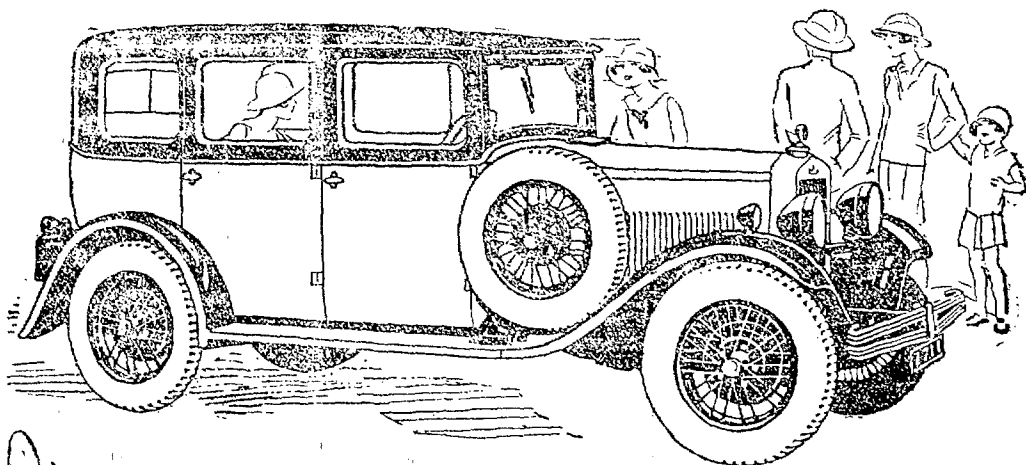
తిరుచినాపల్లి,

మద్రాసు.

కల్లి కోట.

మధుర.

కొట్టయం,

సతీను నేను గారు 9-వ లేదీ ఉదయమున అహనుదాబా
దునుండి కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. “వంగరాష్ట్రవాసులు పర
స్పరవిరోధములను విడనాడి యొకేభవించి స్వరాజ్యసత్త్వగ్రహ
మును ప్రారంభింపవలెను” అని మహాత్ముడు సందేశమును పం
పెను. అందువలన వంగరాష్ట్రమున సత్త్వగ్రహమును ప్రారం
భించుటకు రెండు, మూడు స్థానములను నిర్ణయించుటకు రాష్ట్రీ
యసంఘమునందలి రెండువేత్తములవారి ప్రతినిధులతోను మాడిన
యొక ఉపసంఘము త్వరలో నేర్పరచబడును. (అ. పై.)

మహాత్ముని అరెస్టు జరుగనేరదు

అహమ్మదాబాదులో వదంతి

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 11:—గాంధీజీని శ్రీరాత్రి అరెస్టు చేయదురను వదంతి మూడురోజులనుంచి న్యాయపించి యుండెను. రాని శోధమాత్రము యిప్పటి పెద్దలెవ్వరును యీ విషయమును అట్టే ఆందోళన పడుటలేదు. శాంతముగనున్నది. రాజకీయ పక్షములందు యీవదంతికి ప్రాముఖ్యత నొసంగలేదు. పైగా నిన్నటినుండియు చాలమంది నమ్మచున్నదేమన మహాత్ముని రేపటివరకును కెట్టి ప్రతిబంధకము లుండవని. ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటకు తమటిభిప్రాయముల మార్పుకొనుచున్నారు. ఏమి జేయుటకును నిశ్చయించుకొనలేదు. కొందరు వాలంటీరులతో ప్రయోగముజేసినంత మాత్రమున న్యాయవిరుద్ధముగ చర్య కానేరదనియు, ప్రభుత్వమువారు అడ్డుపెట్ట బాలరనియు న్యాయశాస్త్రజ్ఞులను కొనుచున్నారు. చాలమంది యీయభిప్రాయమునే నమ్మచున్నారు. రేపటిదినము యెట్టి ఉద్రేకపూరితమగు చర్యలు నుండజాలవు. (ప్రీ ప్రెస్.)

పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారు

అహమ్మదాబాదుకు బయలుదేరుట

టాండనుగారు ముజఫరు నగరమునుండి నిన్న 10 వ తేదీ విరి అహమ్మదాబాదు వెళ్లిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)
మణిలాలుకొద్దారీగారు

8 వ తేదీని అహమ్మదాబాదు చేరిరి

“నజరాతువారు మహాత్ముని క్రిందను వల్లభాయిగారి క్రిందను నుశీకనులై యున్నారు. వారివుడు తన కర్తవ్యమును నెరవేర్చునట. కథియావాదు సత్యాగ్రహ దళమునకు మహాత్ముడే అధ్యక్షుడు అదళము సర్వసిద్ధముగానే యున్నది. నజరాతునందలి ధనికులలో దేశభక్తిగలవారు పెక్కుమంది కలరు. గాన ధనలోప మెంతకా త్రమను కలుగదు.” అని కొద్దారీగారు నుడివిరి. (ఆ. ప్రె.)

అకాలీలు సత్యాగ్రహమున

చేరగోరుట

శిరోమణి అకాలీదళ కార్యసంఘమువారి సభ

ఈనెల 9 వ తేదీని అమృతసర్లో శిరోమణి అకాలీదళ సమావేశము జరిగినది. “గాంధీమహాత్ముడు అహింసాత్మక మగు స్వరాజ్యసత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపదలచినందుల కి సభవారు చాల సంతసించుచున్నారు. ఇప్పుడు మహాత్ముడు ఉప్పునట్టును నుల్లంఘించుటకు మొదటిదశముతో ఆశ్రమము నుండి బయలుదేరనుండుటచే యీ సభవారు తమ సమ్మతిని మహాత్మునకునిన్ను వినుచుచున్నారు. చాలా త్రక్కున నీ సమరమున సర్వవిధముల తోడ్పడుటకు తాము సంసిద్ధులుగా నున్నామనియు 5000 మంది అకాలీయోధులను మహాత్మునికి పోషకులు చున్నామనియు యీ సభవారు మహాత్మునకు విన్నవించుచున్నారు. సిక్కులందరును కూడ ముఖ్యతమమగు నీ సమయము నందు తమ కర్తవ్యమును సరిగా నర్తించి వేలకొలదిగా సమావేశమై గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహముక్రింద నిలచి దేశసేవ చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు” అను తీర్మాన మా సభలో నామోదింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయిలో సత్యాగ్రహ

సన్నాహము

నేటుజమునాలాలు బజాజుగారు రాష్ట్రీయ

సంఘమునకు తోడ్పడనుండుట

బొంబాయి, రాష్ట్రీయ సంఘమువారు సత్యాగ్రహము ను గూర్చి ప్రచారము సలుపుటలో వారికి తోడ్పడుటకు నేటుజమునాలాలు బజాజుగారు త్వరలో బొంబాయికి వచ్చెదరు అని గాంధీమహాత్ముడు తంతివార్తనంపెనని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి మ్యునిసిపలు కార్పొరేషనుసభ

విరమింపబడుట

నిన్న 10-వ తేదీని కార్పొరేషనుసభ జరిగినది. “వల్లభాయిగారి గౌరవార్థము బొంబాయి కార్పొరేషనుసభను విరమింపబడెను” అను తీర్మానమును ఎం. ఎన్. తాల్పడేగారు పాదించిరి. మిక్కిలి హెచ్చుచుండి అనుకూలురుగానుండుటచే తీర్మాన మామోదింపబడెను. జాతీయనాదులు చాలనేపు కరతా శ్రద్ధనుల నొసరించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు

సభలు తీర్మానములు మున్నగునవి

పంజాబు

9 వ తేదీని లాహోరులో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సభ జరిగినది. సత్యాగ్రహతీర్మాన మామోదింపబడెను. 12 వ తేదీని బహిరంగసభలను జరుపవలెనని తీర్మానింపబడెను.

బర్మా

4 వ తేదీని రంగూనులో రాష్ట్రీయసభ జరిగినది. సత్యాగ్రహతీర్మాన మామోదింపబడెను. ఎల్ల వారును భవభూర్యకముగా ధన జనసహాయమును చేయవలెనని తీర్మానింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

పంగరాష్ట్రము

“12 వ తేదీని బహిరంగసభలను జరుపవలెను. వలంటీరులను ధనమును సమకూర్చవలెను. బందఖిల్లా సత్యాగ్రహము జయప్రదముగా నెరవేరునట్లు పనిచేయవలెను” అని రాష్ట్రీయ సంఘమువారు ప్రకటించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయిలో యుద్ధసంఘము

గత వారమున రాష్ట్రీయ సంఘసభ జరిగినది. వారొక యుద్ధసంఘము నేర్పరచిరి. ఆ సంఘమునకు వారిమనుగారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. ఆ సభలో ఆరుగురు సభ్యులు కలరు. 9 వ తేదీని మరల సభ జరిగినది. యుద్ధ సంఘమునకు 1000 రూపాయలును హిందూస్తానీ సేవాదళానికి మరల 500 రూపాయలును యొసంగబడెను. ఇటీవలనే డాక్టరు ఎన్. ఎన్. హర్షికరుగారు బొంబాయిలో నగర వలంటీరు శిబిరము నేర్పరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

సింధులో సన్నాహము

సింధులో సత్యాగ్రహమును జరుపుటకు గల ఆవకాశములను సరిగా తెలుసుకొనుటకు స్వామిగోవిందానందు, స్వామిశివానందు తారాచందు లాల్వానీ విప్లవశ్రద్ధగార్లు 9 వ తేదీని కరాచీనుండి మారీపూరు ప్రాంతములకు వెళ్లిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయివిద్యార్థులు ఊరేగింపు జరుపుట

కల్కత్తాలోను, ప్రిన్సిపల్ స్ట్రీటులోను ఉన్న రెండు హైస్కూల్స్ విద్యార్థులు 500 మంది వల్లభాయిగారి శిక్ష నిమిత్తము నిన్న 10 వ తేదీని పాఠశాలలను వదలిజేసి జాతీయ పతాకముల నెగురవేయుచు పిథులవెంట నురేగింపు జరిపిరి. ఆపాఠశాలలు రెండును మూసివేయబడెను.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

వల్లభాయిగారి నభినందించుచు నొక తీర్మానము 9 వ తేదీని జరిగిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభలో ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను. “స్వపరిపాలనము సమగ్ర ప్రజాపాలనము (డెమోక్రసీ) గాననే సాంఘిక సిద్ధాంతముల సోపానమై ప్రిన్సిపల్స్ కలిగి యుండవలెను” అను తీర్మాన ముగూడ నామోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీలంక

సత్యాగ్రహములో చేరుటకు శ్రీలు సంసిద్ధులై యుండవలెనని వల్లభాయిగారిని గౌరవించుటకు నిన్న బొంబాయిలో జరిగిన శ్రీలంకలో అమలకొబాయి గోక్షేగారు ఉపన్యసించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కలకత్తా

లలితదాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద నిన్న శ్రద్ధానందపార్కులో బహిరంగసభ జరిగినది. వల్లభాయిగారిని ప్రశంసించుచు సత్యాగ్రహము నామోదింపుచు తీర్మానము లామోదింపబడెను. సత్యాగ్రహమున చేరవలెనని ప్రజలను కోరుచు సతీశదాసు నుప్రగా రుపన్యసించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

రాజకీయసభ

కామిల్లో 8 వ తేదీ సాయంకాలము జరిగిన టిప్పరా మండల రాజకీయసభ సేమను ప్రగారధ్యక్షత వహించి సత్యాగ్రహమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. ఆ. ప్రె.

బెంగాలు జాతీయ సైనికదళము

సత్యాగ్రహమున మహాత్మునకు తోడ్పడుటకును విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణమును కొనసాగించుటకును పంజాతీయ సైనికదళము నేర్పరుచుటకు యువక సంఘమునా ఒక ప్రకటనచేసిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కాశీయువసంఘసభ

12-వ తేదీని సభలను ఊరేగింపులను జరుపునట్లును సత్యాగ్రహమున పాల్గొనునట్లును యీ సభలో తీర్మానింపబడెను. ఆ. ప్రె.

సం॥ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

17-వ తేదీని మహాత్ముని అరెస్టుచేసినచో హరటాలు జరుపవలెననియును బహిరంగ సభ జరుపవలెననియు తీర్మానింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పురు

కాన్పురులోగూడ నిన్న బహిరంగసభ జరిగెను. చాలమంది గంభీరవస్త్రాసముల నొసరిరి. పండిత హరిహరనాథ శాస్త్రిగారధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీమతి మహారాణిదేవి అతీర్థి శ్రీమతి గంగాబాయిగారు మున్నగుస్త్రీలుగూడ నుపన్యసించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

లక్నో

సత్యాగ్రహవలంటీరులను చేర్చుటకు 9 వ తేదీని 1000 మంది వలంటీరులను కోరిన వెంటనే నూరతుకు పంపుటకు నిశ్చయింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

ఢిల్లీ

9 వ తేదీ సాయంకాలము ఢిల్లీలో బహిరంగసభ జరిగినది. వంభాయిగారి నభినందించుచు నొక తీర్మాన మామోదింపబడెను. సత్యాగ్రహమున తోడ్పడెదమని మహాత్ముడియులు గూడ వాగ్దానము చేసిరి. దేవదాసుగాంధీ దేశబందుగుప్రగార్లు మున్నగువారు రుపన్యసించిరి. 200 మంది వలంటీరులు చేరిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

మచిలీపట్టణములేక బందరు

9 వ తేదీ సాయంకాలము 7 గంటలకు తిలకు చావులో బహిరంగసభ జరిగినది. నాయకులు ముచ్చటించి సత్యాగ్రహము ప్రజలు పూనుకొనవలెననితీర్మాన మామోదింపబడెను

మిరటలు

రాష్ట్రీయసభ మిరటలులో జరిగినది. సత్యాగ్రహ అవకాశముగూర్చి 15 వ తేదీలోగా తెలుపుట ముగిసిరి ఉపసంఘముగా నేర్పరచిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కరాచీ

సింధులో ఉప్పుసత్యాగ్రహమున కత్తెధికమగునవకాశము కలదు. వలంటీరులకొరకు స్వామి గోవిందానందుగారు విజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి. గోవిందానందగారు మున్నగు మారీపూరు ప్రాంతమునంతను చూచి వచ్చిరి.

హైదరాబాదు (సింధు)

ఈనెల 9 వ తేదీని హైదరాబాదులో బహిరంగసభ జరిగినది. డా॥ న్యాయరాంగారధ్యక్షత వహించిరి. వల్లభాయిగారు నామోదింపునట్టి తీర్మానమును ప్రాధేపరు మల్కా-నీగారు పాదించిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను.

12-వ తేదీని సభలను జరుపవలెనని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

మునిసిపలుసంఘసభను విరమించుట

8-వ తేదీని హైదరాబాదు సింధు మ్యునిసిపలుసంఘ సభ జరిగినది. వల్లభాయిగారి గౌరవార్థము వెంటనే సభ విరమింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

ANDHRA UNIVERSITY
RESEARCH FELLOWSHIPS

Applications are invited for the under-mentioned Fellowships from persons who are domiciled in or are residents of the University area comprising the Districts of Ganjam, Vizagapatam, East Godavari, West Godavari Kistna, Guntur and Nellore:—

- (1) Kistna District Board Fellowship for research in a Department of Science.
- (2) Guntur District Board Fellowship for research in Humanities.

Both the Fellowships are ordinarily tenable in India for one year, the Syndicate having the power to extend the period, where necessary, by two years. They are of the monthly value of Rs. 150/- each.

Applications stating age, native district, qualifications (details of research work already done should be given), and copies of testimonials should reach the undersigned on or before Tuesday, the 1st April 1930,

Applicants should also state us programme of work they propose to undertake.

Selected candidates should enter into a bond with the University engaging themselves to devote the whole time to research and to send periodical reports of work done, etc., as may be required under the Statutes or the orders of the Syndicate, and will be bound by the rules of the University for the time being in force.

Canvassing is forbidden and will be treated as a disqualification.

(BY ORDER)

University Office, Bezwada, 10th March 1930
C. D. S. CHETTY,
REGISTRAR.

'ఆనందబజార్' పత్రికా సంపాదకులు

6 నెలల కఠినశిక్షను పొందుట

కలకత్తా, మార్చి 10:— త్రికరణ శుద్ధిగా జాతీయభిప్రాయములను ప్రచారముగావించు దేశభాషా దైనిక 'ఆనందబజార్' పత్రికకు సంపాదకులగు శ్రీయుత సత్యేంద్రనాథ్ మజుందార్ గారికి రాజధాని మేజిస్ట్రేటు 6 నెలల కఠినశిక్షను విధించెను. 'ఆనందబజార్' కాంగ్రెసు సంచికలో 'జలియన్ వాలాబాగ్' 'సింహావలోకనము', 'ఇండియా స్వాతంత్ర్యోద్యమము' అను శీర్షికల క్రింద ప్రకటింపబడిన మూడు వ్యాసములకు వ్యాసముక్తాంటికి 6 నెలల కఠినశిక్షను విధించుచు, ఆ మూడు శిక్షలను యేక కాలమున నేయ ను భవింపబడవలయునని మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించెను. ఇందుచే శిక్ష 6 నెలలకాలమే. ఈ కాంగ్రెసు సంచికను ప్రభుత్వమువారిదివరకే నివేదించియున్నవారలు.

మేజిస్ట్రేటు తీర్పు.

స్వాతంత్ర్యోద్యమమునుగూర్చి వ్రాయబడిన వ్యాసము రాజద్రోహకరమైనదని మేజిస్ట్రేటు తీర్పులో నుడువబడియున్నది. ఈ వ్యాసముచిత్రపటములు తెక్సింగ్టితో కూడుకొన్నవి. ఉరిశిక్షను పొందియుండిన విప్లవవాదులబొమ్మలు, కూడా అందుండెను. విప్లవవాదియొక్కయు, ప్రభుత్వవిరోధియొక్క దృక్పథముననుసరించియే వ్యాసములయు వ్రాయబడియుండెను. సిక్కులయొక్క విప్లవోద్యమము నావ్యాసము మిక్కిలి వినరముగా చరిత్రించెను. వ్యాసమునంతటిని ఏకముగా భావించియాచిన, విప్లవకారకులను గొప్పవారినిగా చిత్రించి, సిక్కు విప్లవవాదులకు ప్రాముఖ్యత నొసంగి యిరువలనుకూడా వారి దారి నే దొక్కుటకు ప్రోత్సహించుటయే వ్యాసముయొక్క యుద్దేశ్యమని చెప్పకతప్పదు.

జలియన్ వాలాబాగ్

నుగురించిన వ్యాసము విదేశీయుల పరిపాలనను యెడలగల ద్వేషభావమును సజీవముగా నుంచుట కుద్దేశించబడినది. ఆవ్యాసము కేవలము పాక్షికబుద్ధితో వ్రాయబడి, నావ్యాసమునందు చిత్రింపబడిన సంభవములకు విదేశ ప్రభుత్వమే కారకమని ప్రకటించుచున్నది.

'సింహావలోకనము'

ముగియుచున్న సంవత్సరమును సింహావలోకన మొనరించు వ్యాసములో నిందితుడు రాజద్రోహ పూరితములగు లాహోర్, మీరట్టుకు ప్రకటించు నిందితులయొక్క లిఖిత వాక్యాల్లములను ప్రచురించియున్నాడు. విచారణ జరుగుచున్నపుడా వాక్యాల్లములను ప్రచురించుటకు నిందితులకు హక్కున్నను, సంవత్సరాది సంచికలో నాయుగంతమున మరల ప్రారంభించుట కాతని కి యధికారము లేదు. ఆతడుటల చేయుటవలన యధార్థముగా నాతని యుద్దేశ్యమేది యనునది తెల్ల మయ్యెను.

జామీను విడుదల

ఈ యభియోగములో అపీలు దాఖలునవరకు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారికి నచ్చిన వరకుతో మజుందార్ గారు జామీనువిడుదల బడయవలయునని హైకోర్టువారు ఉత్తర్వు జారీచేసిరి. (ప్రే. తె.)

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

1930 మార్చి ఏప్రిలు పరీక్షలు

పరీక్షాభవన ప్రవేశపత్రముల బడయునివయమై పరిష్కృత ప్రకటన

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారుగారు 1930 మార్చి ఏప్రిలు మాసములలో జరుగు పరీక్షల సంబంధమున అభ్యర్థులు పరీక్షాభవన ప్రవేశపత్రములను ఎచటనుండి బడయవలెననుచు యీ క్రింది పరిష్కృత ప్రకటన గావించుచున్నాడు. ద్రాసు కళాశాల అభ్యర్థులు వెనుకటి ఆధారము ప్రకారము 10 వ తమ పరీక్షా భవన ప్రవేశపత్రములను (హాటి కెట్టెను) వారి వారి కళాశాలల ప్రిన్సిపాలులయొద్దనుండి గై కొనవలెను. క్రమేణాగా పరీక్షకు కూర్చొనునటువంటియు క్రిందర జిల్లాల కళాశాల అభ్యర్థులై మద్రాసునందు పరీక్షకు కూర్చొను వారు యంతకు పూర్వము ప్రకటింపబడినటుల యాయాపరీక్షా లముల చీఫ్ నూపరింటెండెంటుల నుండి తమ పరీక్షా భవన ప్రవేశపత్రములను గై కొనవలెను.

నాకాదళ ప్రతినిధులందఱు 11 తేది మధ్యాహ్నమువరకు ప్రభుత్వమునకు.

స్టాండర్డుక్రిమ్ నెపరేటరు (బరిజనల్)

అనుభవమునందు మార్కెట్టునందును అన్ని విషయాలతో సమానమైనది. స్క్రిమ్మింగ్ నందు నూటికి 0.01వంతు నష్టమును. ఈ నెపరేటరు ప్రతినీత్య ముపయోగించవలయుండుటచే దీని నేవాడవలయునని చెప్పుటకు నేను సందేహించను. అని డబ్లియు. జె. హాన్స్ వాగారు బి. బి. యస్. ఎ., ఏమ్. యస్. సి. అలహాబాద్ నందును అగ్రికల్చరల్ ఇన్ స్టిట్యూటులో డైరీ జంతువులందు శాస్త్రమున కుపాధ్యాయుడు, చక్కగా పరీక్షించినమీదటనే యిట్లు వ్రాసియున్నాడు. బిరకర్యాయము వాడియాచిన సర్వము విశేషమును కాబట్టి దానికి సంబంధించిన వివరములు వ్రాసి కనుగొనడు.

ది సెక్రిటరీ, మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్
మద్రాసు రాజధానికి, స్వదేశసంస్థానములకుపోల్ వంజట్టు.

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ మార్చి నెల 11-వ తేది మంగళవారము

వాతావరణస్థితి	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక తేలిక	గత 24 గంటలలో సగటు ఉష్ణోగ్రత	జనవరి 1-వ తేది నుండి సగటు	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు
గోపాల్ పూర్	89	69	...	1.1	X 2.7
విశాఖపట్టణము	86	75	...	3.8	+ 0.4
కాకినాడ	91	75	...	0.7	- 0.6
మచిలీపట్టణము	90	75	...	0.8	- 0.4
కర్నూలు
బళ్లారి	98	70	...	0	- 0.8
అనంతపురం	0.1	- 0.7
రెడెం	101	77	...	0.4	- 0.2
నెల్లూరు	96	76	...	0.7	- 1.1
మద్రాసు	94	76	...	3.7	+ 2.0
రెడెం	92	75	...	17.4	X 14.8
నెల్లూరు	97	75	...	2.2	+ 0.3
నీలము	95	75	...	0.9	+ 0.4
కోయంబట్టూరు	92	71	...	0.8	- 0.6
తిరుచనూపల్లి	96	74	...	2.1	+ 0.7
కాకత్యపట్టణము	93	77	...	17.5	+ 15.2
మధురై	94	75	...	8.0	+ 1.9
కొంబి	88	79	...	4.4	+ 1.5
పొలంబోల	5.4	X 2.9
తిరుచేండూరు	86	77	...	0.8	- 0.7
కొచ్చికో	87	78	...	1.1	- 0.7
కాతికట్టు	90	77	...	0.2	- 0.5
మంగులూరు	87	77	...	0.1	0
తెంగులూరు	92	68	...	1.4	+ 0.9
మిరకూర	82	58	...	0.1	- 0.8
కొడైకానూర్	67	50	...	3.9	- 0.6
మారుర్	73	53	...	5.3	...

సర్కారులు:—గోపాలపురం కబురు తెలియలేదు
శిరోక్షిప్తి మామూలుగనున్నది.
డక్కా:—కర్నూలులో 108 డిగ్రీల ఎండ కాసినది.
కర్నాటకము:—మద్రాసులో చేటియడయము పొగ మంచుకురినెను. మద్రాసులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

అనెంబ్లీలో ప్రభుత్వమువారి రెండవసారి ఓటమి

శిర్డీ, మార్చి 10:—నేడు భారతకాసనభ సమావేశము కాగానే ఆరికళాఖ ఖర్చులపూర్వ డిమాండునందు నూరు రూపాయలు తగ్గించ వలెనని సర్ హ్యూకోకు గారు ప్రతిపాదించిన కోరికపై చర్చ జరిగి ఓట్లు లెక్కించగా ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయిరి. కోరిక 45 నును అనుకూలుకు, ప్రతిపాటుకు 14 నును యుండిరి. అధికారేతర సభ్యులందఱు యూకోపియను వర్గముతో చేరి ప్రభుత్వమువారిని ఓడించిరి. ఈ సమావేశమునందు యిది రెండవ ఓటమి. (ఆ. తె.)

వ్యభిచారగృహనిర్మూలనచట్టము

గవర్నరుగారిచే అనుమతి ఒసగబడుట
మద్రాసు మార్చి 10:— తెన్నరాష్ట్రములోని వ్యభిచార గృహనిర్మూలనమునకును పడుపువృత్తి నిర్మూలనమునకును కే. ఆర్. వెంకట్రాయ్యగారిచే తెబడి కాసనభాషాదమును బడసినటువంటి వ్యభిచారగృహ నిర్మూలన చట్టమును గవర్నరుగారు అనుమతించిరి తెలియుచున్నది.

ఎలూరు అడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టు

O. S. 714/1929.
Between:

వాదులు
1. పాలి శేషయ్య, 2. శ్రీరం వెంకటప్ప రావు, 3. చేకూరిర త్నం, 4. సంగులూరి రామయ్య, 5. లోయ వెంకన్న.
and

ప్రతివాదులు

1. The Right Honourable the Secretary of State For India in Council Represented by the Collector, West Godavari:—
2. తమ్మన వెంకయ్య, 3. కమ్మలి రామకృష్ణమ్మ, 4. కంచన నరనయ్య, 5. పుష్ప వెంకట నారాయణ, 6. తమ్మన మాణిక్యం.

వాదులు ఎలూరు తాలూకా బూరాయ గుడెం గ్రామంలోని ముప్పర్రు ఛానల్ 10 వ నంబరు Sluice క్రింద సాగుకాబడే భూముల రయితుల తరపున Representative Capacityలో 2 to 6 ప్రతివాదులు వక్తెరాలు సదరు ముప్పర్రు ఛానల్ 10 వ నంబరు Sluice నుంచి తమ భూములకు నీరు తీసుకొనుటకు హక్కు లేదని Declaration నిమిత్తము న్నూ, 2 to 6 ప్రతివాదులు వక్తెరాలు సదరుముప్పర్రు ఛానల్ 10వ నంబరు Sluice నుండి నీరు తీసుకొనకుండా Permanent Injunction నిమిత్తమున్ను సదరు ముప్పర్రు ఛానల్ 10 వ నంబరు Sluice నుంచి నీరు తీసుకొనుటకు 2 to 6 ప్రతివాదులు వక్తెరాలకు Permission ఇస్తూ పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కలెక్టరు వారు 2 to 6 ప్రతివాదుల వక్తెరాలకు 19-10-1929 తేదీనిచ్చిన Temporary order, Ultra vires illegal and improper అని Declaration ఇచ్చించుటకున్నూ 2 to 6 ప్రతివాదులను Representative Capacity లో ప్రతివాదులుగా జేర్చి ఈదావా దాఖలుచేసి యున్నారు. ఈదావా 17-3-1930 తేదీకి వాయిదా వేయబడి యున్నది. ఎవ్వరికైనా వివిధమైన ఆక్షేపణలు పున్ననూ సదరు తేదీని కోర్టువారియెదుట హాజరై మనవిచేసుకొనవచ్చును.
ఎలూరు } కె. ఎఫ్. చౌదరి,
1-3-30 } వాదితరపు వకీలు.

ప్రభుత్వలేఖలు

సత్యాగ్రహ సమరము

పునులూరి కోడండరామయ్యగారి సంచారము

ఈ నెల 2, 3 తేదీలలో ఏలూరులో జరిగిన సర్దిగోదా జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభకు వీరు హాజరై ఏలూరునుంచి 3-వ తేదీ మధ్యాహ్నము బయలుదేరి 4-వ తేదీని జంగారెడ్డిగూడెంలో జరిగిన ఏజెన్సీ జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభకు హాజరైరి. 5-వ తేదీని బయ్యనగూడెం, కొయ్యలూరుగూడెం, అంకాలగూడెం వగైరా గ్రామములలోనున్న, 6-వ తేదీని దివ్వకాయలపాడు, కన్నాపురం గ్రామములలోనున్న, 7-వ తేదీని చింతలపూడి తాలూకాలో గవరవరం వగైరా గ్రామములలోను సంచారమొనర్చి 8-వ తేదీకి కొత్తూరు చేరి అనాదనికేతన ఆశ్రమమునకు వెడలిరి. గ్రామాలలో చాల ఉత్సాహముగానున్నట్లుల వీరు తెలిపిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెలూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గ్రామనిర్మాణము-దామెగుంట యానాచిపాలెము

నెలూరు, మార్చి 4:- నెలూరులో ఆమెరిక్స్ బాప్టిస్టు విషనరీగారకు బాగ్స్ దొరగారును దొరసానియు కొమండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారును, గతనెల 18 దినాడు తలమంచిరైలుస్టేషన్ కింద మెల్లదూరమునందు, దామెగుంట అను గ్రామమునొద్ద మానవరావుపేట అను పేరుతో నిర్మింపబడియుండు యానాచిపాలెమును సందర్శింపబోయియుండిరి. వీరివలెనే వీరికన్నను కావలి రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారును సర్వేంటుఆఫ్ ఇండియా సాపైటివరకు శ్రీయుత వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారును, పరపతిసంఘముల విషయమై ఇప్పటికి ప్రజాభిప్రాయమును రావుసాహెబు, టి. కె. హనుమంతరావుగారును, ఈపాలెమును సందర్శించియుండిరి. ఈపాలెము, 1927 సం॥ గాలివానవలన నెలూరులో విశేషవృక్షము కలిగినవిమ్మట సానింపబడినది, ఇది నెలూరుజిల్లా ఆవిమాండ్ర ఉద్ధరణసంఘముతరపున నిర్మితమైనది. శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు ఇంకొకముఖ్యకారకవరద దని చెప్పవలసియున్నది, వీరుఈగ్రామ నిర్మాణమున చేసియుండుపనుల మిక్కిలి జ్ఞానునియనుచు చూడగోయిన వారందరు విశేషించి ప్రశంసించి యున్నారు.

బరంపురం

స్వకీయవిలేఖరి

బరంపురం, మార్చి 7:- నిన్నటిసాయంకాలము 4 గంటలకు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు భవనమున గంజాంజిల్లా ఎడ్వకేషన్ సభ సంఘము అధ్యక్షులైన శ్రీయుత పి. వి. నారాయణరావుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయినది. ప్రాథమికపాఠశాలల గ్రాంటు విషయమై ఆలోచించుటకు నియమింపబడిన సమీక్షామిటి యొక్క-సలహాలను కొన్ని మార్పులతో సంఘముమోషించినది. కొన్ని పాఠశాలలకు రిక్విజిషను యిమ్మట మరికొన్ని టీకింగ్స్ కొనుట మొదలైన మామూలు పని అయిన వెనుక సమావేశము రాత్రి 7-80 గంటలకు ముగిసెను.

మద్యపాన నిషేధ ప్రచారసంఘము

ఈసంఘము గతనెల 23వ తేదీని గ్రామాల కొండలో సమావేశమయినది. సంఘమున కధ్యక్షులైన శ్రీయుత కోకా అప్పారావు నాయకుగారు తక్కినసభ్యులు మల్లదాతన గ్రామమునకువెళ్లి బహిరంగసభగావించి అందు మద్యపానమువల్లవచ్చు అపాయమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. రహులుకొండలో ఆనాటి సాయంకాలమే ఒకసభజరిపి అందుమాడ శ్రీమంది ఉపన్యసింపించి రహులకొండ పురముఖ్యుల యొక్క సమునకు కుతగిన సహాయము చేయుదుమని వాగ్దానముచేసిరి.

గంజాంజిల్లా దేవాలయ సంఘము

ఈ సెషన్లుము గతనెల 23వ తేదీని సమావేశమై శ్రీయుత మహాప్రభాకరగారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి.

భీమవరం

ది 2-8-30 తేదీవరం ఉదయం శ్రీస్వయ ఆంధ్రరత్న రామదాసు దుర్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారిపేర నొక పక నమండరమును ఆంధ్రరత్న ప్రియమయ్యయ్యును, దేశభక్తులను శ్రీ శీతానగరం గౌతమా సత్యాగ్రహశ్రేణువానియు కాంగ్రెసు పత్రిక మేనేజరును నగు బ్రహ్మశ్రీ, రామచంద్రుని వెంకటప్ప గారిచేతులు జాతీయపాఠశాల ఆంధ్రరత్న ఆప్రవిష్టులును ఆంధ్రనాయకులును గుంటూరు పురపాలకాధ్యక్షులును నగు బ్రహ్మశ్రీ నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీవరశంకరావు పంతులుగారిచేతులు ప్రారంభోత్సవము జయప్రదముగా జరుపబడినది సాయంకాలముపురమండరవనబ్రహ్మశ్రీనడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీవరశంకరావుపంతులుగారి అధ్యక్షతన మహాసభజరుపబడినది. గుండువెంకన్నగారు ఈశ్వరప్రార్థన చేసిరి. భవిషిషాటిసూర్యనారాయణ గారు ఆంధ్రరత్నమును స్మరించి శ్రీనరశంకరావుపంతులుగారిని అధ్యక్షులుగానుండ ప్రార్థించినమాటల శ్రీపంతులువారును, రామచంద్రుని వెంకటప్పగారును ఆంధ్రరత్నముయొక్కజీవిత ఆదర్శులును గురించియు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులును గురించియు, కొలదికో-సలహా ప్రారంభముగానున్న శ్రీగాంధీమహాత్ముల వారిధర్మసంగ్రామమును గురించిదౌర్జన్య రహిత సత్యాగ్రహ సాత్వికనిరోధమహాత్మ్యమును గురించిన విపులముగా మాడుగంట లకాలము మహాపన్యాసములు ఇచ్చి ఈతుదిధర్మసంగ్రామము లో భీమవరం తాలూకా వాసులందరును తోడ్పడకొరెరి. గుంటూరుజిల్లా జాతీయ సంఘకార్యదర్శులును దేశసేవకులునునగు బ్రహ్మశ్రీ, గుళ్లపల్లి పున్నయ్యశాస్త్రిగారుకూడా దయచేసి ప్రారంభోత్సవములను మహాసభకును మిగుల తోడ్పడిరి. అధ్యక్షులకును ఉపన్యాసకులకును వందనార్పణలతో రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు సభసమాప్తమైనది.

భవిషిషాటి సూర్యనారాయణ

బెజవాడ వకీలుగుమాస్తాల సంఘము

2-8-1930 తేదీన జరిగిన జనరల్ బాడి మీటింగులో సంఘకేటరీ కొడిచెన శ్రీరామలుగారివలన తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టబడి జనరల్ బాడివారే ఆమోదించబడినవి.

అందులో కొన్ని ముఖ్యతీర్మానములను మాత్రము ఈ క్రింద నుదహరించడమైనది.

- (1) మధురవకీలు గుమాస్తాలసంఘంవారు వకీలుగుమాస్తాల చెన్నరాష్ట్రీయ మహాసభ సేర్పాటుచేసినందుకు వారియొడ ఈసంఘంవారు కృతజ్ఞత చూపుచున్నారు.
- (2) మధురలో జరుగబోవు వకీలుగుమాస్తాల చెన్నరాష్ట్రీయ మహాసభకు మురారీరాజ్ శ్రీ దివాన్ బహదూర్ అల్లాపి కృష్ణస్వామి అయ్య బి. ఏ. బి. యల్. మోహన్ అడ్వకేటు జనరల్ గారు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు ఈసంఘంవారు ఆహ్వానము చూపిరి.
- (3) మధురలో జరుగబోవు వకీలుగుమాస్తాల చెన్నరాష్ట్రీయ మహాసభ మేనెల 11వ తేదీకి చరిమిటను జరుగునట్లుల తీర్మానముచేయుటకును మధుర వకీలు గుమాస్తాల సంఘంవారిని ఈసంఘంవారు కోరుచున్నారు.
- (4) ఈసంఘంతరపున నడచుచువచ్చునట్లు ఇద్దరు సభ్యులను ప్రతినిధులుగా పంపుటకు తీరుమానింపబడెను.

ఇంకా చాలాతీర్మానములు ప్యాపకాబడి సంఘ ప్రతినిధులగుటకు బలభక్తవ్రహ్మని పట్టాభిరామయ్యగారికి సంఘ సభ్యులు కృతజ్ఞత చూపుచు సభ జయజయధ్వనులతో ముగింబడెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మదరాసు గ్రంథాలయసంఘము

గ్రంథాలయమున కవసరమగు తెలుగుపుస్తకములు

ప్రథమవట్టికలు ఈ రెండు వట్టికలు స్వీకరించితిమి. తెలుగుగ్రంథముల పట్టిక తెలుగు అక్షరములలోను కన్నడ గ్రంథముల పట్టిక కన్నడ అక్షరములలోను ముద్రింపబడెను. తెలుగుగ్రంథములు 13 భాగములుగ కన్నడ గ్రంథములు 11 భాగములుగను విడివిడిగా బడెను. పుస్తకనామము, కర్త విక్రేత నెల అను విషయముల ప్రతి పుస్తకముకమును చిహ్నపడెను. తెలుగు పట్టికలో 28 పేజీలున్నవి. నెల రెండవకాలు, కన్నడపట్టికలో 18 పేజీలున్నవి. నెల రెండవకాలు, తెలుగుపాఠముల వ్రాయవలెను. మేనేజరు మదరాసు లైబ్రరీ ఆఫ్ సైన్సును ఆఫీసు, యూనివర్సిటీ ఆఫీసు, సెనెటుహాళును ప్రసక్తము, ముంబాయి.

విజ్ఞీ కమిషను

బి. శివరావుగారికి జరిగిన అవమానము

శ్రీయుత బి. శివరావుగారిట్లు ప్రకటించు చున్నాడు:- విజ్ఞీ కమిషనుయొక్క శివరావు సమావేశమునకు నేను హాజరు కాలేదు. నాకుజరిగిన అవమానమును నిరసించుటకుగాను నేను ఆసిస్టెంటు కమిషనరు పదవికి ఆనాటి యుద్ధయముననే రాజీనామా నొసగితిని. మార్చి 2 వ తేదీన కమిషను సమావేశమయియుండగా, ఆక్కింగు చైర్మనులగు శ్రీయుత శాస్త్రిగారు నన్ను ఉపసంఘముతో గలసి కొయ్యంబుత్తురునకును, కీలగిరులకును ఆజ్ఞాపత్రాలను, చెడబట్టకు ఆహ్వానించి యుండిరి. జాయింటు కార్యదర్శులలోనొకరుగూడ నాకొరకు ఆజ్ఞాపత్రాలలో బసయ్యార్పాటు చేయబడవలయునాయని 4వ తేదీన నన్ను ప్రార్థించిరి. కాట్టి ఆదినముననేను సరిగా ఆహ్వానింపబడితినియే చెప్పవచ్చును. కాని ఆటవిక్కుట కమిషనునకును స్థానిక ప్రభుత్వమునకును ఉత్తర ప్రభుత్వములు జరిగియుండ వచ్చును. దానిధర్మముగా 7వ తేదీ సాయంకాలమున నేను కమిషనులో చేర్చబడలేదని నాకు తెలియచేయబడెను. ఇందుకు సమాధానముగా నొక్కమాటఅయిన చెప్పబడలేదు. స్థానిక ప్రభుత్వము యొక్కసలహా తీసికొనబడెనే లేక ఆసలములను నేనుదర్శించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమే మొట్టమొట్ట ఆతేషించెనే నాకుతెలియదు. కమిషను మద్రాసులో సమావేశము కాక పూర్వము నేను కమిషనుయొక్క ఉపసంఘములో గలసి మధుర కేగియుంటిని. ఆ పూర్వము నట్టి యల్ల రి యు ను జరుగలేదు. మధురలో స్థానిక ప్రభుత్వోద్యోగులు "తాముగ్ని పర్యంత శివరావునందుంటిమి" అని సర్ది విక్టరు సా సూ ను గారి తో నుడిచి నట్లుగా సా సూ ను గారకు కమిషను ప్రదాశులో సమావేశమయియుండగా బహిరంగముగా చెప్పిరి. కాని హాజరుగారు నాచే క్రాసుపరీక్షగావించబడుటకు నిరాకరించి నప్పుడు తాము కమిషనును యావత్తునుగూడ అవమానపరిచిరిని సర్ది విక్టరుసా సూ ను గారు వెంటనే హాజరుగారిని చివాట్లుపెట్టి నప్పుడు, మధురమిల్లులో కొంతకాలముదయించుట తప్ప నెక్కవలగి యేమియును జరుగు నవకాశమేలేకుండెను.

ఈ విషయమున నా స్వంత యుక్త వర్ణము వార్తాపత్రికలలో ప్రకటించు నట్లే శివరావు లేదు. కమిషనుయొక్క ప్రతిసభ్యుడుగూడ నాయెడల చాల స్నేహభావముతోనే మెలిగియుండెను. నాయొక్క రాజీనామాకు శ్రీయుత శాస్త్రిగారు నాకు వ్రాసిన ప్రభుత్వములో నేను తమకొసంగిన ఆమూల్యమును సహాయమునకు తామును తోడి సభ్యులు ను కృతజ్ఞులయి యున్నారని వ్రాసిరి. కాని, స్థానిక ప్రభుత్వముయొక్క జోక్యములేకుండ, కమిషనుయొక్క తీర్మానమును స్థానిక ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయుటకు రాయలకమిషను ప్రార్థనను అధికారములేదా? నేటిటి ప్రశ్ననడుగుటకు కారణమేమనగా, యీ విషయమున జరిగిన అవమానము తేలి నిలిదియుండునో, ఆత్మగౌరవము గలవా రెవరైననుగూడ నేటిప్పుడు పడినయవస్థలో తాముపడుటకు మందుగా నురుసారులాలోచింపవలెను.

పాపనాశం సమ్మె

శ్రీయుత బి. శివరావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- పాపనాశం మిల్లు సమ్మె ప్రబలిరి. 3 వ తేదీనుండి జరుగుచున్నప్పటికిని దానిని పరిష్కరించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారింత వరకును ప్రయత్నింపకుండుట అసాధారణ మగుచున్నది. కార్మిక తీవ్రుల చిట్టముక్రింద నొకవిచారణ కొద్దును నియమించుటకు పనివారలు దరఖాస్తుగావించినప్పటికిని నిబంధనల ప్రకారము నరఖాస్తు గావించబడలేదను కారణమున నది నిరాకరింప బడెనని కమిషను యెదుట కుశ్రవారమున ప్రభుత్వముతరపున సాక్ష్యమిచ్చిన లీచిగారు చెప్పిరి. దరఖాస్తు క్రమప్రకారము గావించబడినప్పటికిగూడ విచారణ కొద్దు నియమింపబడెనని కాని ప్రభుత్వమువారు తాముబాబులో వ్రాసినట్లుగా లీచిగారు కమిషనుకు తెలియజేయుటకు దొడ్డించి యుండలేదు. నేనడిగిన మాటలనే వారా విషయమును తెలిపిరి. ఈరేగాదా పరిష్కారమునకు ప్రభుత్వముని 141 సెక్షనును పయోగించుటకుంటే సెక్కునగా తాము నిర్వహించిన కార్యమెట్టిదని నేను లేబరుకమిషనరు గ్రేగారిని స్పష్టంగా ప్రభుత్వము వారెట్టి కార్యమును నిర్వహింపలేదని వాగొప్పుకొనిరి. పాపనాశంపాఠశాల గవర్నమెంట్ గానున్నదని వార్తలు నాకు చేరుచున్నవి. అప్పటి ప్రభుత్వోద్యోగులు కంపమొందుచున్నారని నేను చలంపకుండిండ్లబాబును, లేబరుకమిషనరు గ్రేగాతుమధురలో పర్యటనముచేసి విరికానిపాపనాశంపర్యాయుల యుద్ధరమునివారికితోచినదికాదు. కార్మికుల శ్రేయము పాపనాశంసమ్మె విషయములో కంపమొందుచున్నట్లును గావించుటకునేనుహించబడుచున్నాను.

భారత ప్రభుత్వమువారి ప్రధమ పరాజయము

(నిన్నటి తరువాయి)

మాంజీ:—17 గురు పరీక్షలో నున్నట్లు తెలియగా? ఆంధ్రలో 10 మందికి ఉద్యోగము లివ్వగలిగిన మీ రొప్పుకొందురు గదా?

అబ్దుల్ కాయమ్:—అందరు పనికిరానివారని నే ననను. తెల్లవారికిబదులు నల్లవారి నేర్పరుపవలెనని అనినచో మీరు చెప్పినది న్యాయమే. కాని నైపుణ్యములను నడుపగలవారు భయభావాలనునవియిప్పటివారు చాలరు. నా స్నేహితుడు భారతీయుల కుద్యోగములు కావలెనని కోరుచున్నాడు. కాని నేను ఉత్తములు కావలెనని యనుచున్నాను. ముప్పది కోట్లలో 3 గురుకాక 50, 858 నైపుణ్యోద్యోగములకు పోటీచేయవలెనని నేను కోరుదును.

మాంజీ:—80 కోట్ల భారతీయులు పరీక్షకు రావలెనని మీ రందురు కాబోలు.

అబ్దుల్ కాయమ్:—వర్తమానము నాశముచేసి, నైపుణ్యములుగా చేరుటకు 80 కోట్లను రావలసివచ్చును.

జిన్నా:—మీరు సాండ్ హార్వర్డు నివేదికను ఆమోదించియుంటిరే.

అబ్దుల్ కాయమ్:—జైను సంతకముచేసితిని. కాని అప్పటికిని యిప్పటికిని సాంఘిక వైషమ్యము దేశములో చాల అభివృద్ధియైనది. పోలీసువారికిగూడ సాంఘికాభిమాన మున్నదని కొందరునుచేత నైపుణ్యముకల యీ సాంఘికవిభేదమును రూపుమాప గలవారు. సాండ్ హార్వర్డు నిపుట యేర్పరుచుటకు నాకు యిష్టములేదు. సాంఘిక వైషమ్యమును విషము విచ్చార్చుట కెక్కడుండ ఎచ్చటనో ఒకచోట దానిని స్థాపింపవలెను.

జిన్నా:—పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములకు భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వమును నా మిత్రుడు యింకను కోరుచున్నాడా?

అబ్దుల్ కాయమ్:—అవసరములేదు. రాజ్యాంగ ప్రకారము నాకునుమౌక్తములేదు కాని భారతదేశములో యితర రాష్ట్రములకు భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వముసంగబడుచు విద్యుత్తు చేతుల దేబళ్ల కితను నాకును అయ్యది యివ్వదగినదని నేను తలచుచున్నాను. 200 సంవత్సరములక్రింద నేను భారతదేశము పౌరసత్వపురామృత నమధించితిని మాతృభాషనుకూడ మానిఉద్ధృభాషను అవలంబించితిని. దానిమాంజీదేశములో సాంఘిక వైషమ్యములున్నవిగనుక భారత నేను ఎత్తివేయ వలెనని మీరందురా? ఒక్కొక్కసారి మాత్రమే ఉంచవలెనని మీరభిప్రాయము.

అబ్దుల్ కాయమ్:—అదిసాధ్యమైనచో నట్లుచేసెదవాడ నే. నాకుకూడ సాంఘిక వైషమ్యము పోవుటకు ఒక్కదారి మాత్రముకనబడుచున్నది. హిందువులను మహమ్మదీయులను అన్యాయములకును బలవంతముగా అంతరించువాములు చేయుటవలననే ఈసమస్య పరిష్కారమును. (కొందరు:—బలవంతపు వివాహములా, నపు)

డాక్టరు గౌరు: అందుకుగాను మీరొకటిల్లు యెందుకు ప్రజేత చెబుతారు?

అబ్దుల్ కాయమ్: ఆచార్యగారివంటి వారనిన భయము వలన అట్లుచేయలేదు.

భారతదేశములో సాండ్ హార్వర్డువంటి పాఠశాలను స్థాపింప నియ్యది యదనుగాదు. ఆంగ్ల దేశమునందలి సాండ్ హార్వర్డు పాఠశాలలోగూడ విద్యార్థులు సాంఘికవైషమ్యపూరితులై యున్నారు.

మోడీగారు

దేశములో అధికసంఖ్యకులు చాలఅభ్యాసముగా నున్నవనియు, ప్రజలస్థితి యింకను హీనముకానివ్యవస్థయందు మోడీగారు చెప్పిరి. నిరుద్యోగమువలన ప్రజలలో ఆకాంక్షప్రబలము న్నదని చెప్పి ఆకాంక్షిని తగ్గించుటకు పన్నులు తగ్గించుటయు వ్యాపారమును, పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయుటయు అవసరములని వారు చెప్పిరి.

యమ్. యస్. ఆస్

ప్రభుత్వమువారు జాతని ఆయుధరహితులనుగా జేసి బలహీనులనుగా ఆత్మ విశ్వాసము లేనివారినిగాను చేసిన రాజనీతిని ఖండించి ఆయుధములను సాంఘిక వైషమ్యములు తగ్గననియు యుద్ధములో గౌరవార్థముగా పాపించుటచేత స్నేహభావము వృద్ధియగుననియు ఆస్ గారు చెప్పిరి. ఆయుధములను చోతము దేశమును తృప్తికరముగా పరిపాలించుకొనగలగుటయే గాక ఆంగ్లేయుల సాయమునకై నిరీక్షించుకొండ విదేశీయుల నాడులను ప్రజలకు యెదుర్కొనగలరనియు వారు చెప్పిరి.

హకారాసింగుగారు

ప్రభుత్వమువారి నైపుణ్యమును సమర్థించుచు జీవిత వ్యయము హెచ్చగుటచేత నైపుణ్యమును వృద్ధియయ్యెననియు నేన సాప్తముగా నుండవలెననినచో ఆంగ్ల నైపుణ్య లవనరచునియు హిరాసింగుగారు చెప్పిరి.

గుజ్జన్ ఫర్ ఆలీ

ప్రభుత్వమువారి నైపుణ్యమును ఖండించుచు గుజ్జన్ ఫర్ ఆలీగారిట్లు చెప్పిరి:—నా నియోజకవర్గములో 150 వేల సిపాయిలు కలరు. వారిలో నూటికి 70 వంతులు ఐరోపా మహాసంగ్రామములో యుద్ధముచేసి యుండిరి. భారతదేశ సభ్యులైన నైపుణ్యమును తగ్గింపవలసినదని కోరినప్పుడు భారతీయోద్యోగియుల యిండ్లను కట్టించుటకు ప్రభుత్వము వారు మాని డబ్బు విడుదలచున్నారు. మనము యిట్లుచేయవలసినదని కోరుచున్నామా? ఉద్యోగియులందరూ భారతీయులుగ నుండినచో ఆంగ్లేయులకిచ్చు అమితముగ డబ్బు అప్పుడు ఖర్చుకాదని మన మనుచున్నాము. మిలిటరీవారుగాని, పోలీసులుగాని సాంఘిక పక్షపాతము పరీంచుచున్నారని చెప్పుట న్యాయముకాదు.

అబ్దుల్ కాయమ్:—ఒక్క నేనయే సాంఘిక వైషమ్యము లేదని ప్రజలు తలచుచున్నారని నా యుద్దేశ్యము.

గుజ్జన్ ఫర్ ఆలీ:—పోలీసువారు సాంఘిక పక్షపాతమును చూపుచున్నారేమో ప్రభుత్వమువారు చెప్పగోరెదను.

క్రాఫర్డు:—సెంట్రల్ కమిటీవారి నివేదికను క్రాఫర్డుగారు చదివిరి.

గుజ్జన్ ఫర్ ఆలీ:—స్క్రీన్ కమిటీనివేదికను నేను యెక్కడ ప్రామాఖ్యత నొనగెదను.

గుజ్జన్ ఫర్ ఆలీ:—భారతదేశములో నేన అధికముకాదు గాని ఆంగ్లేయోన్నతాధికారులు మాత్రము చాల హెచ్చు. కమాండర్ కెన్వెర్టిగారు భారతదేశ ఉత్తమమైనదని యభిప్రాయమిచ్చియుండిరి. 1938 సంవత్సరమున సాండ్ హార్వర్డు విద్యాలయమువంటి విద్యాలయమును యీ దేశములో స్థాపింపకుండుట చాల ఖండితమువైనది. పంజాబులో గుర్రములను ఉత్పత్తిచేయు ప్రదేశములోని అధికారులచర్యను విచారించుటకు ఒక సంఘమేర్పరుపవలెను. ఆర్యీకార్యదర్శి విచారణ నాకు తృప్తిగా పలేదు. నేనకు సంబంధించిన సివిల్ ఉద్యోగియు ఒకడు ఈ విచారణను జరుపవలెను.

కల్పల్ క్రాఫర్డు

ఇప్పుడున్న నేన చాలానుగాని దండయాత్ర సమయమున దానిని హెచ్చుచేయవలసినవచ్చునని క్రాఫర్డుగారునిరీ. దేశములో సాంఘికవైషమ్యములు కూడకలవు. వాని నడంచుటకు గూడ ఆంగ్ల నేన యవసరము. నాయకులు సాంఘికసామరస్యమును కుదుర్చుచో అధినివేత ప్రతిపత్తి యేర్పరుచుటకును, నేనను తగ్గించుటకును సమయము అసన్నమగును. భారతదేశముకు 1917 సంస్కరణలను యిప్పించగలిగిరి. ఇప్పుడుగూడ సహకారమువలననే సంస్కరణలు లభింపగలవు. నేనలను మంచి దృక్పథ నొందించుటకును, మెసపాటేమియాలోవల విపత్తులలే కుండచేయుటకును మంచి నేన అవసరము.

గౌర:—భారత నేన యితర ప్రదేశములలో నెందుకు యుద్ధము చేయవలెను.

క్రాఫర్డు:—భారత నైపుణ్యము శూరులేగాని, ఆంగ్ల నేనానుల క్రిందగాని సరిగా యుద్ధము చేయరు. ఇది యుద్ధములో కలిగిన అనుభవము. మొదటనే నేనానుల తయారుచేయుటకు పూనుకొనరాదు. చిన్న ఉద్యోగములనుంచి పెద్ద ఉద్యోగములకు జోవుటకు సౌకర్యము లుండవలెను.

జిన్నా:—అది ఎన్ని సంవత్సరములు పట్టును.

క్రాఫర్డు:—26 సంవత్సరములు భారత యువకుల నైపుణ్యమునకు ప్రభుత్వమువారు చేసినదానికి నేను సంతసించుచున్నాను. కావలసిన ఉద్యోగములకంటె యువకులు హెచ్చుగానుండుటగూడ సంఘీభవనము. ఉత్తములను యువకులు నేనలో చేరుటవలన జాతీయనేన యేర్పడును కాని స్క్రీన్ కమిటీ సలహాలను నేర్పడును. రాజాగారి కమిషనుల నిపుటలను జాతీయ నేనానిగూడము కక్షసాధ్యమగును.

నేనాకార్యదర్శి ప్రత్యుత్తరము

స్క్రీన్ కమిటీ సిఫారసులను అమలుపరచుటకు ప్రభుత్వమువారేమియు చేయలేదనుట సత్యముకాదని నేనాకార్యదర్శి చెప్పెను. సాండ్ హార్వర్డులో భారతీయులకు 20 ఖాళీలు కల్పింపబడినవి. ఇదివరకు 10 ఖాళీలే యుండినవి. ఫ్రెంచ్, క్రాస్, బెల్జియం గూడ భారతీయులను యుద్ధప్రవీణులను, ఇంజనీర్లను చేయుటకు సౌకర్యము లేర్పరుపబడినవి. స్క్రీన్ కమిటీ వారికా కార్యక్రమ మేర్పరచినట్లు సత్యమేకాని ఇప్పటివరకు గలిగిన ఫలితములు తృప్తికరములుగా నుండినగాని హెచ్చువిద్యార్థులను ప్రతియేడుసాండ్ హార్వర్డులో చేర్చుటకు వీలులేదు. పోయిన సంవత్సరము మాత్రము ఫలితములు తృప్తికరముగానే యుండినవి. తగిన యోగ్యతలు గలిగిన యువకులు వత్తురని వీరు తలచుచున్నారు. ఖాళీలను హెచ్చుచేయుట మాత్రమే గాక భారతదేశములోనే రాజాగారి కమిషనులకు హెచ్చుమంది ప్రభుత్వమువారు తయారు చేయుచున్నారు. చాలవంతమంది విద్యార్థులుండినగాని భారతదేశములో సాండ్ హార్వర్డువంటి విద్యాలయము నేర్పరుచుటకు వీలులేదు. స్క్రీన్ కమిటీవారు సంకల్పించిన 8 ఊనిట్ల స్క్రీన్ ము ప్రభుత్వమువారు అసలు వధులకొనలేదు. ప్రభుత్వమువారు నేనల ఖర్చులను తగ్గించుటకు పద్ధతుల నాలోచించుచున్నారు. జాతీయనేన లేనంతవరకు నేనను తగ్గించుటకు వలనుపడదు. తగినంతమంది ఉన్నతోద్యోగియులు లేనంతవరకు నేనలను భారతీయుల పరము చేయుటెట్లు? ఆంతః కలహములవలన గాని యితర దేశములలో యుద్ధమువలనగాని వీరు లుత్సన్నమగుదురని క్రాఫర్డుగారు చెప్పిరి. అమాట సత్యముకావచ్చును. ఫ్రెంచి విప్లవములేనిచో నెపోలియను యెట్లు ఉత్పన్నమగును. భారతదేశములోకూడ యిట్టివీరు లెంతమందియున్నారో యెవరెందుగుదురు, కాని తనకు విప్లవము సరిపడదు. సవ్యమైన సాధనముల సుపయోగించి భారతీయులు బడయవలెను. స్క్రీన్ కమిటీనివేదికను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినట్లు యెట్లు వాదించవలెను.

జిన్నాగారు

కోత తీర్మానమును సమర్థించుచు జిన్నాగారిట్లు చెప్పిరి:—భారత దేశములో సాండ్ హార్వర్డు వంటి విద్యాలయము నేర్పరుచుటయు, 8 ఊనిట్ల పద్ధతి నేర్పరుచుటయు స్క్రీన్ కమిటీవారి ముఖ్యసిఫారసులు వీనిని ప్రభుత్వమువారు అమలులో పెట్టలేదు. తగిన యువకుల లేనిది విద్యాలయమును స్థాపింప వీలు లేదని నేనాకార్యదర్శి చెప్పిరి. నేనలోనింత జాతీయ పక్షపాతముండగా భారత యువకు లెట్లువత్తురు. 8 ఊనిట్ల స్క్రీన్ ములో భారతీయుడు ఆంగ్ల నైపుణ్యము అభికారిగా నుండకలడు. ఇందుకొరకే ఊనిట్లను భారతీయుల వశముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గడంగినారు. ఆంగ్లేయోద్యోగిలను నియమించినట్లు భారతీయులను నియమించినచో భారతీయులు ఆంగ్లేయులపై అధికారులగుటచేమోయని ప్రభుత్వమువారికి భయము. ఈ పద్ధతికి భారతీయోద్యోగి యు లిష్ట పడరు. కారీరిక కక్షకవాతునున్నగు విషయములలోగూడ భారత ప్రభుత్వమువారు స్క్రీన్ కమిటీసిఫారసుల నొప్పుకొనిరా? లేదు. కమిటీవారు ఈసంవత్సరము సాండ్ హార్వర్డులో భారతీయులకు 27 ఖాళీలు యేర్పరుపవలెనని కోరిరి. కాని ప్రభుత్వమువారియంచేయలేదు. స్క్రీన్ కమిటీ సిఫారసులలో నొక్కదానిగూడ అమలుపరచుకొండ సాండ్ హార్వర్డు నేర్పరుచుట, 8 ఊనిట్లస్క్రీన్ ము నేర్పరుచుట తప్పక క్రింద నవన్వీయు చేసెననిమని సర్వసాధారణ స్టేట్ కాన్ఫరెన్స్ ఫలితమేమియు. అయినచెప్పినవన్నీయు శుద్ధఅబద్ధములు. నేనలోకి 3200 అధికారులుండగా భారతీయులు 107 మాత్రమేయుండుట మనకు చాల అవమానకరము. ఈ తీర్మానము నందిమిడియున్న రాజ్యాంగ మాత్రమును గ్రహించవలెనని నేను అబ్దుల్ కాయమ్ గారిని కోరుచున్నాను. ఈకోతతీర్మానము ఆమోదింపబడినచో నేనయెత్తివేయబడునని కాయమ్ గారు తలపకుండురుగాక.

కోతతీర్మానము ఆమోదింపబడుట

తీర్మానమును వోటుకు! పెట్టగా అనుకూలముగా 49 వోట్లును, ప్రతికూలముగా 44 వోట్లును వచ్చెను. తీర్మానము నెగ్గెను. ప్రభుత్వమువారి గ్రాంటు నిరాకరింపబడినది.

విన్నపము

మీకు ప్రస్తుత ఆయుర్వేదోపధములు కావలసిన యెడల నెం. 49 క్రింది విలాసమునకు వ్రాయండి. కరీర కాధ్యమునుగూర్చి, ఏసుహాకావలసినను మాకు వ్రాస్తే తగు క్షేమధమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో పరిచయముచేసిన మీకే తృప్తి నిచ్చును. కేటలాగు ఉచితము. 58 ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూర్ (కృష్ణా)

గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపు చట్టములు

ప్రస్తుత ఎ. రంగనాథము యం. యల్. సి. గారు గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపు చట్టముల ఒక సంకలనమును వేరే వంతునకు సంక్రమింపక వంతుహారమునకుగ నొకటి వంతునకు వేరే యందువిధమున చట్టమునందలి కొన్ని సెక్షన్లను కానన సభయందు సవరణలను కొన్ని ప్రతిపాదించి జయముగాంచి గ్రామోద్యోగుల కుటుంబముల కృతజ్ఞతను పాత్రులయిరి. ఇంత టిప్పుండి ఒక మైనరునుండి రెండవమైనరుకు హక్కు చెందగూడదనుచిట్లు వదలిపోయినది. అయినను వారసత్వ నిర్ణయమునందలి చిట్టముల కొన్ని యింకను పూర్తిగా పరిశీలించబడి విమర్శించబడలేదు. గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపు చట్టములను 1894 సంవత్సరపు 2-వ సెంటరు చట్టము 1895 సంవత్సరపు 3-వ సెంటరు చట్టము రెండును స్త్రీలపేరుల మసలను రిజిస్టరు చేయుటకు నిరాకరించుచున్నది ప్రస్తుత రంగనాథముగారు మన రాజధానియందు స్త్రీలపేరుల నుండు మిసల్లు యెన్నియని ప్రశ్నింపగా తమవద్ద ఆ విషయమై సమాచారములేదని ప్రభుత్వము వారు తిన్నగా దాటుకొనిరి కాని పై రెండు చట్టములను అమలులోనికి రాకయుండుటకు యెన్నియో సంవత్సరములకు పూర్వమే విభక్త కుటుంబములకు చెందిన కొన్ని మిసల్లు స్త్రీలపేరుల రిజిస్టరు చేయబడి అటు పిమ్మట కలిగిన యేడివిషయము కాని యెట్టి పరివర్తనమును పొందక నేటివరకును స్త్రీలపేరులనే యున్నవి. ఈ మిసల్లు ప్రభుత్వమువారి న్యష్టివాక్ ర్శించునంతటి సంఖ్యాబాహుళ్యముగ లేకున్నను బొత్తిక లేనేలేదని చెప్పుటకు వీలులేదు. 1903 సంవత్సరమువరకును విభక్త కుటుంబములలో దాయాదులకున్న దౌహిత్రులే యెక్కువ హక్కుదారులు పరిగణించబడి తల్లిలు కావలసిన మిసల్లు వారే హక్కుదారులు గాన నిర్ణయింపుచువచ్చిరి. అనంతరము విభక్త కుటుంబములుగా, అవిభక్త కుటుంబములుగాని దాయాదులున్నప్పుడు దౌహిత్రులను అవిభాజ్యములను విలేజిసరీయలను హక్కుదారులని తీర్మానించుచువచ్చిరి. 1903 సంవత్సరము నకు ముందు దౌహిత్రుల కున్నటువంటి హక్కు నేటికిగూడ సమంజసమైనదిగా భావింపవచ్చునని ప్రస్తుత రంగనాథముగారు ప్రశ్నింపగా ప్రభుత్వమువారు ఒక్కమాటతో లేదనిరి. ఇది న్యాయమేనా? ఒకవేళ పైరెండు వారసత్వపు చట్టములు జారీకి వచ్చినపిమ్మట కలిగినటువంటి మిసల్లు తల్లిళ్లకు పై నూత్రమును అన్వయింపజేయుటలో న్యాయముండిన నన్నదనవచ్చును. గాని కలలో నై న ఈ చట్టముల పేర్లను, విననటువంటికాలములో విభక్త కుటుంబముల యంగ్రహి స్త్రీల పేరుల రిజిస్టరుచేయబడి, నేటివరకును, యెట్టిపరివర్తనమును పొందక, యందునట్టి కేసులకు ప్రస్తుత మములుగూ నున్న, చట్ట నూత్రముల నన్వయింపజేయుట యన్యాయముకాదా? ఒకవేళ న్యాయమే యనుకొనిన, చట్టములు అమలులోనికి వచ్చినవెంటనే, వాటినిబంధనల ననుసరించి, స్త్రీలపేరుల మిసల్లను, అప్పుడే యొందు కెత్తికేయలేదో తెలియరాదు. నాటినుండి నేటివరకును అట్టి స్త్రీలతరపున యన్యాయధర్మములను, సక్రమమున నిర్వహించుచు వచ్చుచుండు, వారి సమీప వాత్సల్యము, నిరాశపొందవలసినదేనా? అట్టి స్త్రీలయంతరము, వారసత్వపుహక్కు తమకు చెందునను నమ్మకముతోడనే కదా, వారి సమీప వాత్సల్యము, ఇంతవరకును, సర్వార్థములను, నిర్వహించుచుండటం పై రెండువారసత్వపు చట్టములను, జారీలోనికి వచ్చినపిమ్మటగూడ, స్త్రీలపేరుల విలేజిసరీయల రిజిస్టరీయండుకూడదని, నిబంధన లుండినను, చట్టములు అమలులోనికి రాకయుండునుండి స్త్రీలపేరుల నుండుచువచ్చిన మిసల్లను, తల్లిలుచేయకపోయిరి ఇందున కగమేమి? ఈచట్టములు వాటికన్వయించనీకాదా? ఇటీవలగూడ, మోక్షోద్యోగవరకును వివాదపడిన కొన్ని కేసులలో, రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు వారసత్వపుచట్టము ననుసరించి, స్త్రీలపేరుల మిసల్లుచేయడకూడదని, తీర్మానించి, వాటిని దాయాదులపేరుల చేసేయుండినను, సదరిమిసల్లు, చట్టములు అమలులోనికి రాకపూర్వమునుండి, విభక్త కుటుంబములలోని స్త్రీలపేరుల యున్నవి గాన, నాటికిని ప్రస్తుతచట్టములను సంబంధములేదని, క్రిందివారి తీర్మానమును, వైవారు త్రోసిపుచ్చి, అట్టి మిసల్లు, సదరిస్త్రీలపేరులనే యుండవలయునని యభిప్రాయపడిరి. దీనికర్థమేమి? ఎట్టి సంబంధముగూని, వారసత్వపు చట్టములు అమలులోనికి రాకముందే, విభక్త కుటుంబములలోని స్త్రీలపేరుల రిజిస్టరు చేయబడియుండు మిసల్లకు, ప్రస్తుతచట్టముల నిబంధనలు, అన్వయించనీయు, అట్టి పరివర్తనకాలముందు, ఆయాస్త్రీల సమీప వాత్సల్యము, దౌహిత్రులకే చెందవలయుననియు ఆర్జుమనముండుటలేదా? ఇంకొక విషయము. ఇంతవరకును వారసత్వమును

నిర్ణయించవలసియుండిన, ఉద్యోగ కర్మములను నెరవేర్చుచుండిన, కడపటియద్యోగనిర్వాహకుడు చనిపోయినవాటి పరిస్థితుల ననుసరించి, నిర్ణయించుచుండిరి. ప్రస్తుత రంగనాథముగారి సవరణలనుసరించి, వారసత్వము, యెవరిపేరుల మిసల్లు తల్లిలు చేయబడినది? వారి నుండి యే నిర్ణయింపవలసియున్నది ఒక మైనరునుండి వారసత్వమును నిర్ణయించవలసియుండిన, అట్టి మైనరుకు సమీప వాత్సల్యముతో వారి నే నిర్ణయింపవలయునుగాని, సదరు మైనరుకు హక్కును సంక్రమింపజేసినటువంటి కడపటి ఆఫీసుచూర్లరునుండికాదు అని తేలుచున్నది. ఒక స్త్రీ యద్యోగకార్యములను నిర్వహింప నశక్తయగుటచే, ఆమెగూడ నొక మైనరుగనే భావింపబడుచున్నది. పరివర్తనకాలమునందు, ప్రస్తుతపు చట్టములు అమలులోనికి రాక యుండినకాలమునుండి, మసలుదారుగ గణంపబడిన, విభక్త కుటుంబములలోని స్త్రీకి వారసత్వమును నిర్ణయించవలసియుండిన, ఆమెసమీప వాత్సల్యముతో దౌహిత్రులుకారా? ఈ విషయమునకు లన్నియు, పరిష్కరింపబడవలసియున్నవి. మన రాజధానిలో అట్టికేసులు కొన్ని గలవు. అట్టివా రందరును, తమ హక్కులను కాపాడుకొనటకు, అందోళన సలపవలసియున్నది. కనుక అట్టివారు ముందేమి చేయవలయునను విషయము నాలోచించి, నాకు వ్రాయ వ్రాద్దితులు. ప్రస్తుత రంగనాథముగారు, కాననసభయందు, మరల నీ విషయమును చర్చకు తెచ్చి, కేసులను మైనారిటీకి చెందిన, దౌహిత్రుల హక్కులను కాపాడ ప్రయత్నింతురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

హిందూపురం } టి. గురుమూర్తి.
5-3-30 }

వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి గ్రంథములు

మేఘసందేశము వ్యాఖ్యతో	రు. 2-8-0
అముక్తమాల్యద వ్యాఖ్యతో	,, 8-0-0
శృంగారనైషధము ,, ,,	,, 6-0-0
ప్రతాపరుద్రయనాటకము	,, 1-4-0
నాగానంద నాటకము	,, 1-0-0
కావ్యాలంకార చూడామణి 9 ఉల్లాసములు	,, 1-0-0
కథానీతిగ్రంథము 3 వాల్యూములు	,, 6-0-0
కేట్రానుసలయనాథు: వేంకటరాయశాస్త్రి. 4 మల్లికేశ్వరచరిత్ర జి.టి. మద్రాసు. అని వ్రాయవలెను.	

వెలువడినది! నూతనముగా! వెలువడినది!
“షేక్స్పియరు” (జువెల్స్ ఆఫ్)
“విషాదవిజయసేన”
నవరసభరితముగు 5 అంకముల నవిననాటక రాజము
గ్రంథకర్త: డి. శే. వీరుభాట్ల సదాశివరావుగారు
ఈ నాటకము ఆంగ్లభాషలో షేక్స్పియరు మహాకవి రచించిన (జువెల్స్) ఆను నాటకమునకు అనువాదముగా గ్రంథకర్తగారికి గల రంగస్థలపరిచయము ననుసరించి, నవరసభరితముగను, ప్రదర్శనానుకూలముగను రచింపబడెను. ఇందు చక్కని పద్యములును, శృంగార సంభాషణలు నాయికా నాయకుల యన్యోన్య ప్రేమ ప్రదర్శన రంగములు మొదలగు వని గలవు. కేయల నవరసభరితముగు యీ నాటకమును ప్రతివారు జదివియో తీరవలెను. కొలది ప్రతులు మాత్రమేగలవు. ఆలస్యమాకాభంగమే త్వరపడుడు. వెల ప్రతి 1 కి రు 1-0-0 యి మాత్రమే! పోస్టు ఖర్చులు కొనువారితే,
వలయుచారు - వీరుభాట్ల భాస్కరరావుగారు.
జగన్మాధపురము- కాకినాడ, అని వ్రాయడు.

ఒక ఔషధ వినోదము

చేడ **BIEDAURIN** చూడు

ORIGINE
P. R. I.
DYSENTERY SPECIFIC

మరియు |

కలరా నివారిణి!
హాబ్స్బాట్స్ అరికులేరియనుండి
తయారు చేయబడినది
ప్రస్తుతకాలమునందు వాటిలో ఆమోఘమైన ఓషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణవిద్యుచున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 2-4-0.

ఫార్మికొలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్
పోస్టుబాక్సు నెం. 504, మద్రాసు, పి. టి.

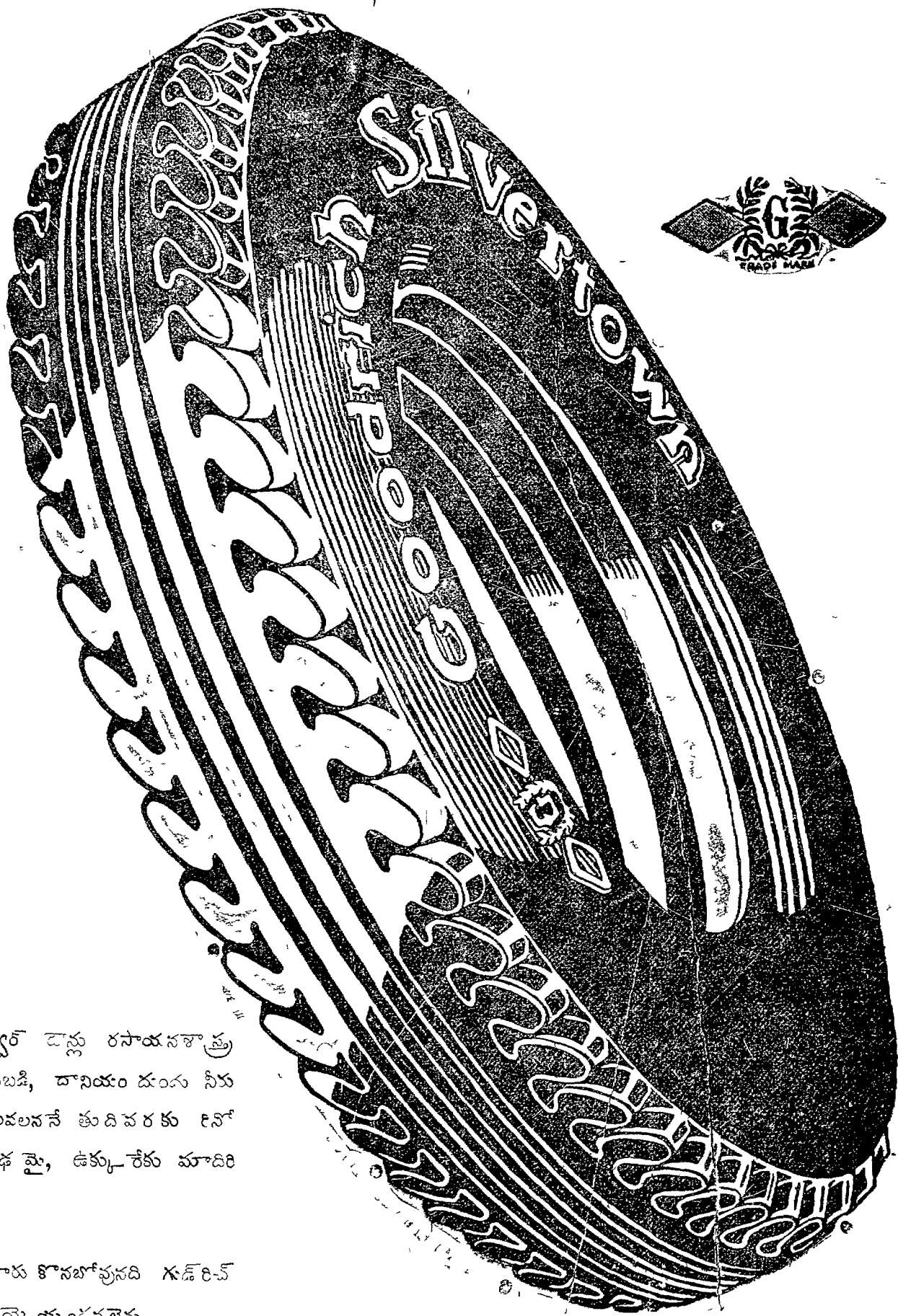
చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నల మార్చి నెల 11-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు			
వియ్యములు			
కుసుమ తెనాలి	,, 45 కలబర	12 8 0	18 4 0
నల్లారి	,, డిబ్బ 42	,, 18 8 0	14 0 0
శీర్షి	,, డిబ్బ 46	,, 16 0 0	17 0 0
రాగులు	రా. 164 అస్తా 1-8	,, 8 0 0	8 12 0
శువ్వులు	,,	,, 19 0 0	20 0 0
2. ధాన్యము పవ్వులు			
కందులు అస్తా 1-8 ర 205	,,	12 12 0	14 0 0
నెనగలు	,, డిబ్బ	,, 16 0 0	17 0 0
నెనలు	,, డిబ్బ	,, 14 0 0	16 0 0
మినుములు	,, డిబ్బ	,, 17 8 0	18 0 0
ఉలవలు	,, 195	,, 7 4 0	8 0 0
3. నూనెపదార్థములు			
శువ్వులనూనె కా 1-8	,,	110 0 0	118 0 0
నయ్యి నూ 1-8	,,	14 0 0	19 0 0
తేనెనెనగవచ్చు కా 1-8	,,	40 0 0	41-0-0
తేనెనెనగనూనె గానుగ కా 1-8	రు.95	మి.గ.నూనె	92
అమడము కా 1-8	,,	94 0 0	98 0 0
4. చిల్లరపదార్థములు			
చాయనకుపు కా 1-8	,,	100 0 0	108 0 0
మారవకుపు ,,	,,	60 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-8	,,	98 0 0	108 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-8	,,	28 0 0	38 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-8 రు	,,	40 45	
తెల్లము కా 1-8	,,	28 0 0	49 0 0
అన్నాచక్కెర అస్తా 1-8	,,	25 6 0	25 10 0
చింతమందు కా 1-8	,,	28 0 0	38 0 0
5. ఇనుము			
కట్టారకం కా 1-8	,,	80 0 0	81 0 0
చురం	,,	24 0 0	80 0 0
రవుడు	,,	24 0 0	80 0 0
6. నూలు			
నెం 20 తెన్ని సింహంబూరె	,,	7 12 0	
నెం 6 ,, కటారి	,,	4 9 0	
నెం 24 ,, లోకి	,,	5 10 0	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	,,	9 8 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,	6 4 0	
నెం 40 రానే	,,	8 7 0	
నెం 4 తెన్ని మసీడు	,,	4 8 0	
44 నాండో	,,	4 15 0	
7. లోహములు			
వెండి 100 కులం 1-8	,,	55 4 0	57 13 0
జులూరు కులం 1-8	,,	21 18 0	22 0 0
సవరణ 1-8	,,	18 18 6	
ఇత్తడి కా 1-8	,,	240 0 0	248-0-0
రాగి కా 1-8	,,	880-0-0	882-0-0
8. రంగులు			
అతిపేలు స్పిట్టరులూడు అతిమరయ్య సింహంబూరు			
పిపా 1-8 గ్రేలు 200 1 రు 47 0 0			
,, నీలిరంగు 1 రు	,,	10 0	
,, 14 రకులు	,,	1 10 6	
,, 28 రకులు	,,	1 9 0	
,, 56 రకులు	,,	1 8 6	
,, 1 అంపరు	,,	1 8 0	
రంగు-టుపాడుస్పాక్ లేడ్ అనగా (టర్ని-రంగు)	,,	3 4 0	
రాంగో రి	,,	1 0 0	
రంగు 4	,,	1 2	

రి నో చ ర్మ ము మా ది రి దృ థ మై న ది—

ఉ క్కు రే కు మా ది రి వం చ గ లి గి యు న్న ది

గుడ్రిచ్ సిల్వర్ టౌన్స్ రసాయనశాస్త్ర
రీత్యా తయారుచేయబడి, దానియందును నీరు
తీరేవేయబడియుండుటవలననే తుదివరకు రిన్
చర్మముమాదిరి దృఢమై, ఉక్కురేకు మాదిరి
పండుచుండగలదు.

ఇకముందు మీరు కొనబోవునది గుడ్రిచ్
సిల్వర్ టౌన్ చక్రముయై యుండవలెను.

Goodrich Silver Vertowns

“దూరపు ప్రయాణమునకు శ్రేష్ఠమైనది”

4